

ОСНОВНА ШКОЛА "ПЕТАР ЛЕКОВИЋ" ПОЖЕГА

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

ЗА ШКОЛСКУ 2017/2018. ГОДИНУ

ПОЖЕГА, јун 2017. године

osplekovic@gmail.com

Време трајања Школског програма: 4 године

СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

СВРХА

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке, и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприносе демократском, економском и културном развоју друштва.

ЦИЉЕВИ

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима.
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика.
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења.
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот.
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина.
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања.
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине.
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва.
- Развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске традиције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост.
- Поштовања права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву.
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

**ФОНД ЧАСОВА ПО НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА У ШЕСТОМ РАЗРЕДУ
ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА**

Ред. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ШЕСТИ РАЗРЕД	
		недељно	годишње
	Српски језик	4	144
	Енглески језик	2	72
	Ликовна култура	1	36
	Музичка култура	1	36
	Историја	2	72
	Географија	2	72
	Физика	2	72
	Математика	4	144
	Биологија	2	72
	Техничко и информатичко образовање	2	72
	Физичко васпитање	2	72
УКУПНО		24	864

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Број часова	Недељно	Годишње
Верска настава/ Грађанско васпитање	1	36

Други страни језик (немачки, шпански, француски или италијански)	2	72
Физичко васпитање- избрани спорт	1	36

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Број часова	Недељно	Годишње
Чувари природе	1	36
Свакодневни живот у прошлости	1	36
Цртање, сликање и вајање	1	36
Хор и оркестар	1	36

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

Број часова	Недељно	Годишње
Допунска настава	1	36
Додатни рад	1	36
Час одељенског старешине	1	36
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36-72
Екскурзија		2 дана

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

Недељни број часова: 4

Укупно за школску годину: 144

Циљеви и задаци

- Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);

Наставна тема: ГРАМАТИКА						
Корелација	Евалуација, самоевалуац.	Средства	Активности, методе, облици	Стандард и	Исходи	Садржај (наставне јединице)

Унутар предмета, са књижевношћу са природним наукама (примери сложених реченица и глаголских облика) Биологија: говорни органи, гласови	посматрање разговори белешке продукти активности ученика домаћи задаци задовољство ученика на часу	Граматика Радна свеска Текстови Панои Постери	Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња	CJ.1.3.1. CJ.1.3.5. CJ.1.3.8. CJ.1.3.9. CJ.1.3.10. CJ.1.3.16	- проверавање знања стечених у претходним разредима - овладавање простом реченицом и њеним деловима - увођење ученика у значење речи - увођење ученика у појам променљивости и непроменљивости речи	- Проста проширена реченица - Делови реченице и њихова функција - Сложена реченица - Атрибутска и предикатска функција именица и придева - Говорни органи - Подела консонаната по звучности и по месту творбе
				CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.3.10.	- стицање основних знања о именицама и функцијама падежа	- Придевске заменице - Глаголски облици (значење и грађење)
				CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.6.	- стицање основних знања о именичким заменицама - стицање основних знања о придевима - стицање основних знања о бројевима - стицање основних знања о глаголима - стицање основних знања о глаголским облицима	
Наставна тема: КЊИЖЕВНОСТ						
Корелација	Евалуација, самоевалуац.	Средства	Активности, методе, облици	Стандарди	Исходи	Садржај (наставне јединице)

<p>Историја: родољубива и социјална поезија, народна епска поезија, Јаблан, Улица Филипа Вишњића, Свети Сава, Јазавац пред судом Географија, физика: И све што се креће покреће сунце Народна традиција: сватовске песме Ликовна култура: Описна поезија, Вече, Плава звезда Музичка култура: Народне лирске песме</p>	<p>посматрање разговори белешке продукти активности ученика домаћи задаци задовољство ученика на часу</p>	<p>Читанка Звучна читанка Лектира Текстови Панои Постери Презентације Наставне слике</p>	<p>Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња</p>	<p>CJ.1.1.2 CJ. 1.1.4. CJ. 1.1.6. CJ. 1.2.1. CJ. 1.3.2. CJ. 1.4.1. CJ. 1.4.2. CJ. 1.4.3. CJ. 1.4.4. CJ. 1.4.5. CJ. 1.4.6. CJ. 1.4.7. CJ. 1.4.8. CJ. 1.4.9.</p>	<p>- анализа епског дела - тумачење главних мотива и песничких слика у лирској песми - вредновање књижевноуметнички х дела различитих жанрова - разумвање и свестрано тумачење књижевноуметнички х дела - тумачење популарних и информативних текстова - овладавање начином вођења дневника о прочитаним делима - оспособљавање ученика за доживљавање сценских остварења - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она</p>	<p>- „О пореклу“ - „Највећа је жалост за братом“ - „Смрт мајке Југовића“ - Народне епске песме о Косовском боју - „Марко Краљевић укида свадбарину“ - Народне епске песме о Марку Краљевићу - „Моја отаџбина“ - „Чудесни свитац“ - „Шљива“ - „Орлови рано лете“ - „Седефна ружа“ - „Улица Филипа Вишњића“ - „Аска и вук“ - „Градинар“ - „Вањка“ - „Аутобиографија“ - „Богојављенска ноћ“ - „Свети Сава“ - „Избирачица“</p>
---	---	---	---	--	--	---

				СЈ. 2.1.5. СЈ. 2.1.7. СЈ. 2.4.1. СЈ. 2.4.2. СЈ. 2.4.3. СЈ. 2.4.5. СЈ. 2.4.6. СЈ. 2.4.7. СЈ.2.4.8 СЈ. 2.4.9.	негује и унапређује	<ul style="list-style-type: none"> - Народне лирске песме - „Сватовски обичаји у Сријему“ - „Наслеђе“ - „Село“ - „Вече“ - „Буре“ - „Бајка о дечаку и Месецу“ - „Јаблан“ - „Лето лепог белца“ - „Аналфабета“ - „Чудесна справа“ - „Јазавац пред судом“ - „Дечаци Павлове улице“ - „Плава звезда“ - Хвала сунцу, земљи, трави“ - „И све што се креће, покреће сунце“
				СЈ. 3.1.2. СЈ. 3.4.1. СЈ. 3.4.2. СЈ. 3.4.3. СЈ.3.4.4 СЈ. 3.4.5. СЈ 3.4.6. СЈ 3.4.7. СЈ 3.4.8		

Наставна тема: ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ						
	Евалуација, самоевалуација	Средства	Активности, методе, облици	Стандарди	Исходи	Садржај (наставне јединице)
Ликовна култура: Једна фебруарска слика, Мој доживљај заласка сунца	посматрање разговори белешке продукти активности ученика домаћи задаци задовољство ученика на часу	Уџбеник Лектира Текстови Панои Постери Задаци ученика	Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња	CJ.1.1.2. CJ.1.2.1. CJ.1.2.3. CJ.1.2.4. CJ.1.2.6. CJ.1.2.8. CJ.1.2.9. CJ.2.1.5. CJ.2.2.4. CJ.2.2.3. CJ.3.2.1. CJ.3.2.4 CJ.3.2.5. CJ.3.3.7.	- самостално и планско препричавање - самостално и планско описивање - развијање смисла и способности за правилно усмено и писмено богаћење усменог и писменог изражавања - богаћење речника - развијање језичког и стилског израза	- Једна фебруарска слика - Домаћа животиња коју волим - Мој доживљај заласка сунца
Наставна тема: ПРАВОПИС						
	Евалуација, самоевалуац.	Средства	Активности, методе, облици	Стандарди	Исходи	Садржај (наставне јединице)
	посматрање разговори белешке продукти активности ученика домаћи задаци	Граматика Радна свеска Припремљени	Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска	CJ.1.2.1. CJ.1.2.7. CJ.2.2.3. CJ.2.3.11.	- проверавање правописних правила обрађених у претходним разредима	- Писање одричних заменица уз предлоге - Писање заменица у обраћању: Ви, Ваш - Правилно писање

	задовољство ученика на часу	примери Лектира Текстови Панои Постери	настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња	CJ.3.2.1 CJ.3.2.4.	- растављено и састављено писање речи - знаци интерпункције - растављање речи на крају реда	глаголских облика - Растављање речи на крају реда
--	-----------------------------	--	---	-----------------------	---	--

Наставна тема: ОРТОЕПИЈА

	Евалуација, самоевалуац.	Средства	Активности, методе, облици	Стандарди	Исходи	Садржај (наставне јединице)
	посматрање разговори белешке продукти активности ученика домаћи задаци задовољство ученика на часу	Уџбеник Лектира Текстови Панои Постери	Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња	CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.1.6. CJ.1.1.5. CJ.1.1.7.	- проверавање и увежбавање садржаја из претходних разреда - правилан изговор гласова - интонација реченице	- Правилно рецитовање научених стихова - Вежбе у изговарању акцента обрађених текстова - Интонација везана за изговор узвика
				CJ.2.1.1. CJ.2.1.4. CJ.2.1.6	- -	
				CJ.3.1.1. CJ.3.1.2.	- -	

Корелација: унутар предмета, са наставом књижевности

- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне);
- поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.
- усвајање правилног изговарања гласова, гласовних скупова, речи и реченица;
- савладавање технике читања и писања на ћириличком писму;
- навикавање на употребу књижевног језика у говору и писању;
- формирање навике за читко, уредно и лепо писање;
- поступно увођење у доживљавање и разумевање књижевних текстова;
- уочавање врста књижевних дела према захтевима програма;
- усвајање основних књижевнотеоријских и функционалних појмова према захтевима програма;
- оспособљавање за усмено и писмено препричавање, причање и описивање према захтевима програма.

Тематска структура годишњег програма

НАПРЕДНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	ОСНОВНИ НИВО	НАСТАВНЕ ОБЛАСТИ
---------------	-------------	--------------	------------------

<p>а) проналази, издваја и упоређује информације б) издваја кључне речи и резимира текст в) изводи закључке засноване на тексту г) анализира задржаје из различитих текстова</p>	<p>а) читање „с оловком у руци“ ради извршавања различитих задатака б) проналази, издваја и упоређује битно и небитно в) препознаје и повезује садржаје из различитих текстова</p>	<p>Ученик: а) разуме текст (ћирилични и латинични) који чита наглас и у себи б) служи се садржајем да би пронашао одређени део текста в) разликује у тексту битно од небитног, главно од споредног г) изводи закључак заснован на једноставном тексту</p>	<p>Вештина читања и разумевања прочитаног</p>
<p>а) пише резиме дужег текста б) зна и доследно примењује правописну норму в) саставља текст на основу прочитаног дела, филма, представе</p>	<p>а) пише резиме краћег текста б) зна правописну норму и примењује је у већини случајева в) зна да преприча текст г) саставља наративни и дескриптивни текст</p>	<p>а) зна и користи оба писма (ћирилицу и латницу) б) саставља разумљиву, граматички исправну реченицу в) уме да преприча текст г) влада основним жанровима писане комуникације; саставља службено писмо д) примењује правописну норму у једноставним примерима</p>	<p>Писмено изражавање</p>
<p>а) позаје и зна основне начине грађења речи (извођење и слагање) б) уме да препозна гласовне промене, објасни их и именује в) зна да уочи акценатовани слог г) зна да обележи акценат д) уме да објасни главна значења глаголских облика</p>	<p>а) познаје основне начине грађења речи б) препознаје гласовне промене в) препознавање дугих акцената г) препознаје главна значења и функције глагоских облика</p>	<p>а) зна поделу гласова б) речи дели на слоге код двосложних речи в) уочавање дугих и кратких акцената код једносложних речи г) разликује просте речи од сложених; препознаје корен речи д) препознавање гласовних промена у једноставним примерима ђ) препознаје глагоске облике</p>	<p>Граматика</p>

<p>а) уме да одреди значење непознатих речи и израза на основу њиховог састава и контекста у коме су употребљени б) зна значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима</p>	<p>а) одређује значења непознатих речи и израза на основу њиховог састава б) зна значење речи које се јављају у школским текстовима</p>	<p>а) препознаје значења непознатих речи б) препознаје различита значења вишезначних речи које се употребљавају у свакодневној комуникацији</p>	<p>Лексика</p>
---	---	---	-----------------------

<p>а) наводи наслов дела, одломака, аутора, род и врсту на основу ликова, карактеристичних тема и мотива б) проналази и именује стилске фигуре в) одређује и именује врсту стиха и строфе г) издваја основне одлике књижевних родова и врста у конкретном тексту</p>	<p>а) повезује дело из обавезне лектире са временом у којем је настало и са временом које се узима за оквир приповедања б) повезује наслов дела и род, врсту и лик из дела в) препознаје род и врсту књижевноуметничког дела г) препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре д) одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика и њихову међусобну повезаност ђ) разликује облике приповедања (дијалог, монолог, дескрипција, наратив) е) уочава разлику између препричавања и анализе дела</p>	<p>а) повезује наслове прочитаних књижевних дела са именима аутора тих дела б) разликује типове књижевног стваралаштва (усмена и ауторска књижевност) в) разликује основне књижевне родове г) препознаје епски десетерац и врсте риме д) препознаје дијалог, монолог, дескрипцију и наратив) ђ) препознаје стилске фигуре (градација, контраст, метафора)</p>	<p>Књижевност</p>
--	---	--	--------------------------

1 час недељно, 36 годишње

Број часова	Садржај рада	Месец
1	Интернационални мотиви у бајкама	септембар
1	Грађење речи	
1	Подела гласова	
1	Вежбање у описивању – уочавање битних појединости	
1	Пишемо причу на основу задатих речи	октобар
1	Узајамна повезаност књижевности, драме, филма	
1	Вежбе у исказивању реченичних чланова речју, синтагмом и зависном реченицом	
1	Независне и зависне предикатске реченице	новембар
1	Подела речи по настанку: просте, изведене и сложене	
1	Суфикси – разликовање суфикса од граматичких наставака	
1	Писање заменица у обраћању: Ви, Ваш	
3	Гласовне промене и алтернације	децембар
1	Писање речце и префикса не уз глаголе, именице и придеве	
2	Израда панoa поводом Савиндана	јануар
2	Припрема за такмичење	фебруар
2	Школско такмичење	
3	Припрема за такмичење	март
1	Општинско такмичење	
1	Атрибутска и предикатска функција именица и придева	април
1	Подела речи на слоге	

2	Обележавање Светског дана књиге	
2	Синтаксичке и стилске вежбе	
2	Обележавање Св.Кирила и Методија, изложбом у холу школе	мај
1	Писање префикса нај- у суперлативима;	
1	Писање одричних заменица уз предлоге	
1	Употреба великог слова	јун
36	Укупно	

Допунска настава

Часови допунске наставе се реализују по потреби, за ученике који који у редовној настави матерњег језика не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја. Допунски рад организује се током целе године, односно одмах чим се уче тешкоће појединих ученика у усвајању програмских садржаја.

План и програм рада:

- Вежбање писања (оба писма)
- Изражајно читање текстова
- Подела речи према унутрашњој структури
- Подела речи на слоге
- Састављено и растављено писање речи
- Употреба великог слова
- Писање речце НЕ и префикса НАЈ-
- Гласовне промене
- Глаголски облици

Број часова	Садржај рада	месец
1	Добродошлица првацима	септембар
1	Обележавање 8.септембра, Дана писмености	
2	Припрема и обележавање 26.септембра, Европског дана страних језика	
1	Спровођење акције за ученике и наставнике „Поклони књигу школској библиотеци“	октобар
1	Организовање трибине о здравој исхрани поводом Светског дана здраве хране	
1	Октобар – месец књиге	
2	Организовање одласка на Сајам књига	
2	Вук некад и сад – израда панона	новембар
1	Нове књиге у нашој библиотеци	
1	Приказ омиљене књиге	
3	Припрема и реализација свечане доделе Књижевне награде „Момчило Тешић” у нашој школи	децембар
1	Сусрет са песником за децу, добитником награде	
1	Објављивање литерарног конкурса „Светосавско звонце“	јануар
2	Помоћ у уређивању школског листа	
1	Квиз за ученике у циљу припреме за Књижевну олимпијаду	фебруар
2	Обележавање 21. фебруара, Дана матерњег језика	
1	Израда накита и панона поводом Дана жена	март
1	Препоручујем вам за читање	
2	Прикупљање радова за конкурс „Крв живот значи“	
1	Обележавање 2.априла, Дана књиге за децу	април
1	Изложба ускршњих јаја	

2	Припрема и обележавање 23.априла, Дана књиге	
2	Израда паноа „Наше фотографије са екскурзије”	мај
1	Разговор о прочитаним делима	
1	Моја омиљена лектира	јун
1	Анализа рада секције	
36	Укупно	

Годишњи програм рада **Библиотекарске секције**

месец	Садржај рада	Број часова
септембар	Добродошлица првацима	1
	Обележавање 8.септембра, Дана писмености	1
	Припрема и обележавање 26.септембра, Европског дана страних језика	2
октобар	Спровођење акције за ученике и наставнике „Поклони књигу школској библиотеци“	1
	Организовање трибине о здравој исхрани поводом Светског дана здраве хране	1
	Октобар – месец књиге	1
	Организовање одласка на Сајам књига	2
новембар	Вук некад и сад – израда паноа	2
	Нове књиге у нашој библиотеци	1
	Приказ омиљене књиге	1
децембар	Припрема и реализација свечане доделе Књижевне награде „Момчило Тешић” у нашој школи	3
	Сусрет са песником за децу, добитником награде	1
	Објављивање литерарног конкурса „Светосавско звонце“	1

јануар	Помоћ у уређивању школског листа	2
фебруар	Квиз за ученике у циљу припреме за Књижевну олимпијаду	1
	Обележавање 21. фебруара, Дана матерњег језика	2
март	Израда накита и паноа поводом Дана жена	1
	Препоручујем вам за читање	1
	Прикупљање радова за конкурс „Крв живот значи“	2
април	Обележавање 2.априла, Дана књиге за децу	1
	Изложба ускршњих јаја	1
	Припрема и обележавање 23.априла, Дана књиге	2
мај	Израда паноа „Наше фотографије са екскурзије“	2
	Разговор о прочитаним делима	1
јун	Моја омиљена лектира	1
	Анализа рада секције	1
	Укупно	36

Координатор секције: Соња Столић

Годишњи програм рада Луткарске секције

Месец	Садржај рада	Број часова
септембар	Увод у луткарство	1
	Избор текста представе	1
	Подела улога према: узрасту, таленту, гласовним могућностима и афинитетима	1
	Читалачка проба	1

октобар	Израда лутака	3
	Избор музике	1
новембар	Осликавање предњег и задњег платна	2
	Учешће на 18.ЛУТКЕФ-у	3
децембар	Вежбе дикције и модулације	1
	Гледање снимка луткарске представе	1
	Позориште сенки	2
јануар	Вежбе анимације лутака	1
фебруар	Распоредне пробе: груписање лутака и реквизита на сцени	2
	Учешће на фестивалу „ФЛУОШ”	2
март	Анализа наступа на ФЛУОШ-у	1
	Звучни и светлосни ефекти	1
април	Припрема и учешће на Васкршњем сабору у Бањи Врујци	4
	Припрема за премијеру у Културном центру	2
мај	Израда комплетног декора и постављање декора	1
	Генерална проба, премијера, реприза	3
јун	Изложба лутака	1
	Анализа извештаја о раду секције	1
	Укупно	36

Координатор Луткарске секције: Душица Додић

Месец	Садржај рада	Број часова
септембар	Увод у позоришну уметност; разлике између глуме и рецитована	1
	И виц је драма	1
	Имитације	1
	Гледање позоришног дела или слушање снимка радио-драме	1
октобар	Обнављање представе припремане у претходној години и учешће Секције са обновљеном представом	2
	Анализа одабраног драмског текста	1
новембар	Подела улога за Светосавску свечаност у школи	1
	Читалачке пробе (“рад за столом”)	3
децембар	Вежбе артикулације, дикције и модулације	1
	Распоредне пробе: вежбе покрета и гестова	2
	Генерална проба	1
јануар	Наступ у Културном центру поводом Савиндана	1
фебруар	Избор сценарија за Дан школе	1
	Подела улога	1
	Сценске радње: вежбе ритма, акцента и паузе	1
	Распоредне пробе: груписање лица и ствари на сцени	1
март	Распоредне пробе	2
	Звучни и светлосни ефекти, костими и маске	1
	Увежбавање садржаја за наступ	1
	Припрема за премијеру	1

април	Израда комплетног декора и постављање декора	1
мај	Учешће на фестивалу „Мала дечја сцена” („МАДЕС”)	3
	Генерална проба	1
	Премијера представе поводом Дана школе	2
	Стваралачки рад: писање сценских дела - драматизација	2
јун	Разговор са истакнутим позоришним радницима, професионалцима или аматерима у месту	1
	Анализа извештаја о раду секције	1
	Укупно	36

Координатори Драмске секције: Милка Дробњаковић

Годишњи програм рада Рецитаторске секције

Месец	Садржај рада	Број часова
септембар	Формирање секције	1
	Чиниоци изражајног казивања	1
	Акцентатске вежбе	2
октобар	Обрада изабране песме	1
	Истраживање облика изражавања песме	1
	Вежбе интонације	1
	Вежбе интензитета	1
	Паузе у рецитовању, понављање и рефрени	1
	Вежбе темпа	1

ноембар	Избор садржаја за доделу награде „Момчило Тешић” у нашој школи	1
	Подела улога	1
децембар	Увежбавање садржаја за наступ	4
	Свечана додела награде „Момчило Тешић”	2
	Избор садржаја за Светосавску академију	1
	Увежбавање садржаја	1
јануар	Генерална проба пред наступ	1
	Прослава Савиндана	2
фебруар	Избор песама за такмичење	1
	Припрема за такмичење у рецитовању	3
март	Сарадња са другим секцијама(драмском, луткарском, ликовном)	1
	Такмичење у рецитовању	1
април	Сусрет са професионалним глумцем	1
	Увежбавање садржаја за школску свечаност	2
мај	Наступ за Дан школе	1
	Анализа наступа	1
	Рецитовање најбољих садржаја из протекле године	1
јун	Анализа рада секције и извештај	1
	Укупно	36

Координатори Рецитаторске секције:
Олгица Спасојевић
Вида Дамљановић

Годишњи програм рада **Литерарно-новинарске секције**

Месец	Садржај рада	Број часова
септембар	Пријем нових чланова на основу интересовања и способности	1
	Вежбање у писању вести и извештаја	1
	Представљање једног научног часописа	1
	Анкета међу ученицима: Најзанимљивија рубрика прошлог броја „Расадника”	1
	Осмишљавање концепције школског листа	1
октобар	Репортажа – практична вежба	1
	Анализа репортажа написаних поводом Дана здраве хране	1
	Коректура – практична вежба	1
	Посета Сајму књига	2
новембар	Анализа и одабир радова	2
	Прекуцавање и лектурисање радова	1
	Прикупљање материјала за лист „Расадник”	2
децембар	Интервјуисање дечјег писца, добитника књижевне награде „Момчило Тешић”	1
	Уређивање школског листа у сарадњи са члановима Ликовне секције	2
	Рад на школском листу	1
	Идејно решење за насловну страну	1
јануар	Свети Сава у књижевности	1
	Писање тема о Св.Сави	1
	Промоција часописа „Расадник”	1
фебруар	Писање радова на тему „Крв живот значи” у оквиру сарадње са Црвеним крстом	1
	Посета штампарији	1

	Анкета: читаност нашег школског листа	1
март	Уређење паноа са литерарним радовима поводом Дана жена	1
	Маркетинг у новинарству	1
април	Израда паноа поводом Дана Општине Пожега	1
	Сређивање паноа поводом 23. априла, Дана књиге	1
	Интернет и његова примена у новинарству	1
мај	Избор радова за пано поводом Дана школе	1
	Анализа написаних репортажа написаних поводом Дана Европе, Дана школе или неког другог важног датума у школи	1
	„По повратку са екскурзије” - анализа извештаја, репортажа, путописа	1
јун	Резултати литерарног конкурса поводом Дана заштите животне средине	1
	Анализа активности и успешности рада секције	1
	Укупно	36

Координатор Литерарно-новинарске секције:
Зорица Ђокић

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Недељни број часова: 2

Укупно за школску годину: 72

Циљеви:

Циљ наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. Ученик треба да усвоји основна знања из енглеског језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља.

Стандарди:

Задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

- разуме дијалоге (до 10 реплика / питања и одговора), приче, друге врсте текстова и песме о темама садржајима и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа;
- разуме општи садржај и издвоји кључне информације из прилагођених текстова после 2-3 слушања;
- разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на групну активност, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости, планови за блиску будућност, свакодневне активности, жеље и избори, итд.).

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- разуме одговарајуће текстове (до 150 речи), који садрже претежно познате језичке елементе
- разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова
- проналази и издваја информације у текстовима
- може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- усклађује интонацију, ритам и висину гласа са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне ситуације;
- поред информација о себи и свом окружењу описује у неколико реченица лица, догађаје и активности у садашњости, прошлости и будућности,
- препричава, упоређује и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на познате теме;
- у неколико реченица даје своје мишљење и изражава ставове

Интеракција

Ученик треба да:

- у стварним и симулираним говорним ситуацијама учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације (тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша друге, итд).

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- пише реченице и краће текстове (до 70 речи) користећи познате језичке елементе у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем;

- издваја кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао;
- користи писани код за изражавање сопствених потреба и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.).

Медијација

- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи;
- писмено преноси једноставне поруке и објашњења.

Знања о језику и стратегије учења

Ученик треба да:

- препознаје и користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом;
- поштује основна правила смисленог повезивања реченица у шире целине;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- уочава сличности и разлике између матерњег и страног језика који учи;
- примењује компензационе стратегије у учењу

Тема	Број часова				Циљеви и задаци	Начин остваривања програма			Корелација
						Активности ученика	Активности наставника	Наставне методе	
Увод	об	у	си	пр	Ученик треба да: -утврди лексику везану за тему - савладају грађење и употребу глаголских времена <i>Present simple</i> и <i>Present continuous</i> - зна да представи себе и друге, да размени личне податке -даје информације о себи и тражи информације другима	-слушање, читање, вођење дијалога, писање, допуњавање реченица, индивидуални одговори,	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава	-дијалогска метода -монологска метода, -рад на тексту -разговор, -коришћење мултимедијалних презентација	-грађанско васпитање (представљање) -српски (садашње време)
	рад	т	сте	ов					
	а	в	ма	ер					
	р	ти	а	зн					
	ђ	за	циј	а					
	и	ва	њ	а					
	а	њ							
	е								
	2	1							

<p>Мој живот</p>	<p>4</p>	<p>4</p>	<p>1</p>	<p>Ученик треба да: -усвоји лексику везану за тему -зна грађење и употребу <i>the Simple Past Tense</i> правилних глагола и најчешћих неправилних глагола, потврдни, упитни и одрични облик, рецептивно и продуктивно. -може да прочита и разуме кратак текст, да постави питање и да одговор на питања у вези са текстом -представи породицу -разуме језичке изразе који се користе у свакодневном животу -позива, прихвата и одбија позив -иражава став, допадање и недопадање -зна основно о животу типичне британске породице</p>	<p>-слушање, разговор, читање, потрага за информацијама -допуњавање реченица, повезивање -решавање мање или више сложених задатака са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем -вежбе изговора</p>	<p>-ученик се упућује у законитости усменог и писменог изражавања -сви граматички садржаји уводе се без детаљних граматичких објашњења</p>	<p>-усмено излагање -групни рад -рад у пару -индивидуални рад -дијалошка -коришћење мултимедијалних презентација</p>	<p>- географија (Велика Британија) - историја (камено доба) - техничко (материјали) - српски (прошло време)</p>
<p>Тест</p>			<p>1</p>	<p>Ученик треба да: -се самостално сналази у проблемима за правилно решење граматичких целина; -правилно процењује дати временски период за решење задатака</p>	<p>-индивидуални одговори ученика писаним путем</p>	<p>-сугерише -поставља проблем</p>	<p>-индивидуални рад.</p>	

Будућност				<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усвоји лексику везану за тему -зна грађење и употребу <i>theFuturesimple</i> за предвиђање, први кондиционал и спонтане одлуке -користи <i>BE GOING TO</i> и <i>The Present Continuous Tense</i> за исказивање намере и планова -уме да понуди помоћ, изрази предвиђање и намеру -искаже узрок и последицу -правилно употребљава предлоге -прошири знање елементима културе УК- 	<ul style="list-style-type: none"> -слушање и повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање речи са илустрацијама, читање, допуњавање реченица, селектовање тачних од нетачних исказа, исказивање просторних односа -разговор о будућности, прављење интервјуа, попуњавање упитника, -вежбање изговора -писање -учи о образовном систему у другим земљама 	<ul style="list-style-type: none"> -анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава, даје упутства за учење 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад - рад у пару -разговор -коришћење мултимедијалних презентација -слушање аудио материјала -допуњавање текста 	<ul style="list-style-type: none"> -српски језик (будуће време) -географија (свемир, небеска тела) -грађанско (нуђење помоћи, изражавање планова, тренутних одлука, сазнаје о образовном систему других земаља..) -историја (транспортни систем некад и сад)
Будућност	5	4	1	транспорт				

Тест				1	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -се самостално сналази у проблемима за правилно решење граматичких целина; -правилно процењује дати временски период за решење задатака 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални одговори ученика писаним путем 	<ul style="list-style-type: none"> -сугерише -поставља проблем 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад. 	
Места и догађаји	5	4	1		<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усвоји лексику везану за тему, разуме краћи текст -усвоји грађење и употребу <i>The Past Continuous Tense</i>, потврдни, упитни и одрични облици, .уочи разлику између <i>The Simple Past Tense</i> и <i>The Past Continuous</i> -говори о прошлим догађајима -усвоји свакодневне изразе и фразе -усвоји елементе културе енглеског говорног подручја—основне податке о Лондону /знаменостима 	<ul style="list-style-type: none"> -слушање, допуњавање, одговори на питања, описивање слика, усвојање свакодневних израза и фраза, селектовање тачних од нетачних исказа, допуњавање реченица, усмено излагање, читање дијалога у паровима, прављење дијалога, 	<ul style="list-style-type: none"> -организује -припрема -прати -помаже -мотивише -планира -учествује - вреднује 	<ul style="list-style-type: none"> -дијалогска -индивидуални рад, групни рад -вербално-текстуална разговор, коришћење мултимедијалних презентација 	<ul style="list-style-type: none"> -географија (Лондон, знаменитости) - историја(прошли догађаји) -српски (прошло време) - музичко (песма)

Лондон	5	4	1	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усвоји лексику везану за тему - споменици и знаменитости у великим градовима, разуме краћи текст - правилно користи одређени члан -искаже просторне односе и величине -усвоји свакодневне изразе и фразе -даје и прати упутства -усвоји елементе културе енглеског говорног подручја–основне податке о Њујорку 	<p>Читање</p> <p>Слушање и реаговање ка краће језичке садржаје везане за тему</p> <p>Симулација ситуација</p> <p>Глума</p> <p>Рад у пару и групи</p> <p>Вођење дијалога</p>	<ul style="list-style-type: none"> -даје упутства -координира -помаже -мотивише -наводи на повезивање и примену знања -усмерава 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад - рад у пару -разговор -коришћење мултимедијалних презентација -слушање аудио материјала -допуњавање текста 	<p>-Географија (знаменитости великих градова Лондон, Њујорк)</p> <p>- музичко (песма)</p> <p>- грађанско (давање упутстава)</p>
Тест			1	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -се самостално сналази у проблемима за правилно решење граматичких целина; -правилно процењује дати временски период за решење задатака 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални одговори ученика писаним путем 	<ul style="list-style-type: none"> -сугерише -поставља проблем 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад. 	

Ис кус тва	5	4	1	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -усвоји грађење и употребу Presentperfect за описивање досадашњих искустава; прављење разлике између Pastsimple / Presentperfect; --усвоји свакодневне изразе и фразе -разуме текст и може дага преприча -усвоји елементе културе (познате личности из Велике Британије -се подстиче на очување човекове околине 	<p>Слушање, читање, дискутовање о темама везаним за текст</p> <p>Одговарање на питања везана за прочитани текст</p> <p>Вежбе слушања и изговора</p> <p>Решавање граматичких вежбања</p>	<ul style="list-style-type: none"> -даје упутства -координира -помаже -мотивише - наводи на повезивање и примену знања -усмерава 	<p>дијалогска</p> <ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад -вербално-текстуална разговор, коришћење мултимедијалних презентација 	<ul style="list-style-type: none"> -биологија (очување животне средине) -српски (прошло време) -музичко (песма) -историја (познате историјске личности)
Тест			1	<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -се самостално сналази у проблемима за правилно решење граматичких целина; -правилно процењује дати временски период за решење задатака 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални одговори ученика писаним путем 	<ul style="list-style-type: none"> -сугерише -поставља проблем 	<ul style="list-style-type: none"> -индивидуални рад. 	

Пр обл еми	5	4	1	Ученик треба да: -усвоји лексику везану за тему -изражава физичке сензације и потребе -даје и прима савете -изриче забрану и реагује на њу, --усвоји свакодневне изразе и фразе -разуме текст и може да га преприча -зна најфреквентније фразалне глаголе -предлози- прихватање и одбијање -разуме и уме самостално или уз помоћ наставника да преприча текст. -пореди УК и Србију -елементи културе (службе хитне помоћи)	Читање Слушање и реаговање ка краће језичке садржаје везане за тему Решавање граматичких вежбања описивање слика, усмено излагање, читање дијалога у паровима, давање савета	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава	дијалогска -индивидуални рад -вербално-текстуална разговор, коришћење мултимедијалних презентација	-географија (Европска Унија) -биологија (здравствен и проблеми и савети) -грађанско (прихватање и одбијање предлога, упознаје се са улогом хитне помоћи, полиције) -музичко (песма)
	Пи сме ни зад ата к	3	2	1	Ученик треба да: -се самостално сналази у проблемима за правилно решење граматичких целина; -правилно процењује дати временски период за решење задатака	-индивидуални одговори ученика писаним путем	-сугерише -поставља проблем	-индивидуални рад.
	укупно							
	31	29	6	6				

Додатна настава : 8 часова

	Енци		Начин остваривања програма
--	-------------	--	-----------------------------------

Тема	Број часова	Циљеви и задаци	Активности ученика	Активности наставника	Наставне методе
<ul style="list-style-type: none"> • Biology:migration • Science: the solar system • Geography: time zones • History: the plague • Music: melody and rhythm • Health:eyes • Famous people • Reading comprehension 	1 1 1 1 1 1 1 1	Ученик треба да разуме краћи наративни текст који чита или слуша и самостално га преприча; уради мање истраживачке радове на задату тему;	рад у паровима, писање, допуњавање реченица, индивидуалн и одговори, читање, слушање	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава	дијалoшка метода, монолошка метода, илустративна метода, разговор, мултимедијалне презентације

Допунска настава : 8 часова

Тема	Број часова	Циљеви и задаци	Начин остваривања програма		
			Активности ученика	Активности наставника	Наставне методе
<ul style="list-style-type: none"> • Present tenses • Past tenses • Present perfect • A new home • What was happening? • Future • Problems • Ashley's camera 	1 1 1 1 1 1 1 1	Ученици треба да савладају грађење и употребу времена, обично као припрема пред контролни/писмени задатак и додатно увежбају читање, значење речи у текстовима	рад у паровима, писање, допуњавање реченица, индивидуални одговори, читање, слушање	анализира, мотивише, координира, наводи на повезивање и примену знања, усмерава	дијалoшка метода, монолошка метода, илустративна метода, разговор,

ЛИКОВНА КУЛТУРА

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци наставе ликовне културе:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Р.б	Наставна тема	Укупан број часова	Број часова обраде	Број часова вежбе
1.	Слободно ритмичко изразавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима	4	2	2
2.	Текстура	6	4	2
3.	Светлина	8	5	3
4.	Боја	12	8	4
5.	Свет уобразиље у делима ликовне уметности	3	1	2
6.	Визуелно споразумевање	3	1	2

Садржај Програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелације
		Ученика	Наставника			
Слободно ритмичко изражавање Бојеним мрљама, линијама Светлинама, облицима и Волуменима	4(2+2)	Уочава разликује примењује	-презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - оспособљава ученика за артикулисано ликовно изражавање	вербални, демонстративни, игровне активности	развију ликовно-естетски сензибилитет (осетљивост) за спонтани ритам бојених Поступно оспособљавање ученика за артикулисано ликовно изражавање упознавањем слободног ритмичког компоновања ликовних елемената: линија, облика и боја. Опажање ритма линија, боја и облика. Проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу средстава и материјала ликовног изражавања и обликовања	Музичка култура, Математика, Биологија
Текстура	6(4+2)	Уочава сазнаје именује разликује упоређује примењује	-презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање способности креативног и апстрактног мишљења.	вербални, демонстративни и практични рад и радионица	Развијање ликовно-естетске осетљивости за текстуру. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Биологија

Светлина	8(5+3)	Уочава сазнаје именује разликује упоређује примењује	-предентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената.	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	Развијање ликовно-естетске осетљивости за светлину. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Физика, Математика
Боја	12(8+4)	Уочава сазнаје именује разликује упоређује представља примењује	-предентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	вербални, демонстративни, практични рад и радионица	Развијање ликовно-естетске осетљивости за боју. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Развијање индивидуалног истраживања односа ликовних елемената. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	Физика, Математика

Свет уобразиље у делима ликовне Уметности	3(1+2)	Сазнаје именује разликује упоређује представља примењује	-презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање способности креативног и апстрактног мишљења.	вербални, демонстративн и практични рад и радионица	Развијање чулне осетљивости и осећајности за свет уобразиље у ликовним делима. Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање љубави према ликовном наслеђу. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења. Посматрање и естетско доживљавање дела ликовних уметности.	Српски језик, Историја
Визуелно споразумевање	3(1+2)	Уочава сазнаје именује разликује упоређује представља примењује	-презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости.	демонстративн и, решавање проблема -херуистички приступ, истраживачки рад ученика	Развијање чулне осетљивости и осећајности за визуелно споразумевање. Развијање интереса и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости. Оспособљавање за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја. Развијање интересовања за оплемењивање и заштиту природе и унапређење културе живљења. Развијање способности креативног и апстрактног мишљења.	Историја, Српски језик, Грађанско васпитање

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ

НАЗИВ ОБЛАСТИ	ОСНОВНИ НИВО		НАПРЕДНИ НИВО	
	Довољан 2	СРЕДЊИ НИВО	Врло добар 4	Одличан 5
		Добар 3		

<p>Слободно ритмичко изражавање Бојеним мрљама, линијама Светлинама, облицима и Волуменима</p>	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности • изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описује свој ради и радове других (нпр. исказује утисак) • зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности када образлаже свој рад и радове других 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат
--	--	---	---	---

Текстура	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање) • описује свој ради ирадове других • зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности •образлаже свој рад и радове других •лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности (цртање, сликање, колаж, интернет, видео) • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности 	<ul style="list-style-type: none"> •Ученик/ца уме да: одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат •уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.
----------	---	---	---	--

Светлина	<p>Ученик/ца:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике • влада појмовима: <ul style="list-style-type: none"> изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове • зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности • образлаже свој рад и радове других одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт • лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности (цртање, сликање, колаж, интернет, видео) • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик/ца уме да: одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат • уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.
----------	--	---	--	--

<p>Боја</p>	<p>Ученик/ца:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике • влада појмовима: <ul style="list-style-type: none"> изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове • зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности • образлаже свој рад и радове других одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт • лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности (цртање, сликање, колаж, интернет, видео) • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности 	<ul style="list-style-type: none"> • Ученик/ца уме да: одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат • уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота.
-------------	--	---	--	--

<p>Свет уобразиље у делима ликовне Уметности</p>	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање, колаж) визуелних уметности • изводи дводимензионалне радове описује свој ради ирадове других (нпр. исказује утисак) 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • описује свој ради ирадове других (нпр. исказује утисак) • зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу •образлаже свој рад и радове других одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других • одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју (одабрану) идеју 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат • уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...)
--	---	--	---	---

<p>Визуелно споразумевање</p>	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разликује и користи (у свом раду) основне медије, материјале и технике • влада појмовима: изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове • зна да наведе различита занимања за која су потребна знања и вештине стечене учењем у визуелним уметностима зна неколико примера примене визуелних уметности у свакодневном животу 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи (у свом раду) основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности • образлаже свој рад и радове других • лоцира одабрана уметничка дела у историјски и друштвени контекст одабира адекватан садржај да би представио неку идеју или концепт 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности • користи тачне термине (нпр. текстура, ритам, облик...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других • описује потребна знања и вештине који су неопходни у занимањима везаним за визуелне уметности користи друга места и изворе (нпр. библиотека, интернет...) да би проширио своја знања из визуелних уметности разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота. 	<p>Ученик/ца уме да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелне уметности • изводи радове са одређеном намером користећи основне визуелне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат • уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и радовима других • анализира одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
-------------------------------	---	---	--	---

МУЗИЧКА КУЛТУРА

Недељни број часова: 1

Укупно за школску годину: 36

Циљ:

- развијање интересовања за музичку културу
- развијање музикалности и креативности
- неговање смисла за заједничко музицирање у свим облицима васпитно – образовног рада са ученицима
- упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Задаци:

- неговање способности извођења музике (певање / свирање)
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике
- подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности
- припремање програма за културну и јавну делатност школе
- наставу треба увек повезивати са другим предметима, музичким животом друштвене средине
- упознавање занимања музичке струке

Оперативни задаци:

Ученици треба да :

- певају по слуху и из нотног текста песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске)
- упознају основне појмове из музичке писмености
- упознају музичка дела уз основне информације о делу и композитору
- развијају стваралачке способности

Садржај Програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
		Ученика	Наставника			

<p>Извођење музике а) Певање песама по слуху и са нотног текста б) Основе музичке писмености</p>	<p>30</p>	<p>- певање песама самосталност - изражајност - упоређивање</p>	<p>- наводи - анализира - дискутује</p>	<p>- аудитивна - дијалогска - демонстративна</p>	<p>- неговање способности извођења музике певањем и свирањем - неговање смисла за колективно музицирање (певање и свирање)</p>	<p>- српски језик и књижевност , изворне песме из фолклора једног народа - историја, развој музичких праваца кроз векове и периоде повезане са историјским догађајима</p>
<p>Слушање музике а) Слушање вокално-инструменталних композиција б) Уочити облике: соло песма хорска песма сложена троделна песма</p>	<p>3 Сваки час је пропраћен слушањем музике</p>	<p>слушање музике - уочавање - начин музичког изражавања (врста композиције)</p>	<p>- анализира - усмерава - мотивише</p>	<p>- аудитивна - демонстративна</p>	<p>- стицање навике за слушање музичког дела - развијање способности за доживљај музичког дела - развијање способности за разумевање музичког дела - развијање критичког мишљења</p>	<p>- енглески језик - историја - српски језик</p>
<p>Музичко стваралаштво а) импровизација мелодије на задани текст б) импровизација мелодије на задани ритам</p>	<p>3</p>	<p>- развијање способности за грађење мелодије - креативност - изражавање</p>	<p>- усмерава - анализира - дискутује</p>	<p>дијалогска - демонстративна</p>	<p>подстицање стваралачког ангажовања ученика - развијање музичке креативности - развијање способности за импровизацију мелодије</p>	<p>- народна традиција - филмска музика - историја</p>

<p>Стандарди</p>	<p>Област</p>
-------------------------	----------------------

Основни ниво: Ученик познаје основна темпа, основне ритмичке вредности, тонске висине од малог г до е2, основни динамички распон и партитурне ознаке, као и контекст музичког догађаја. Познаје основне карактеристике певачких гласова и разликује вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне саставе. Познаје основне појмове одређених музичких жанрова и народног стваралаштва, као и контекст настанка српске народне музике.

Средњи ниво: Ученик познаје елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом, основне карактеристике инструменталних група и певачких гласова и разликује вокалне, инструменталне и вокално-инструменталне саставе. Разуме специфичне карактеристике појединих музичких жанрова и народног стваралаштва. Повезује изражајне елементе народне музике са контекстом њиховог настанка.

Напредни ниво: Ученик зна и разуме сложеније елементе музичке писмености предвиђене Наставним програмом, препознаје специфичне карактеристике одређених народних и уметничких музичких инструмената. Познаје специфичности одређених музичких жанрова и повезује изражајне елементе народне музике са контекстом њиховог настанка

ЗНАЊЕ И РАЗУМЕВАЊЕ

<p>Основни ниво: Ученик познаје основна темпа, динамику, врсту такта у слушаном делу и може да одреди и опише карактер композиције. Препознаје инструменталне и вокалне саставе. Може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру и препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво.</p> <p>Средњи ниво: Ученик може да одреди карактеристике ритмичке и мелодијске компоненте на основу слушања. Може да опише карактер композиције као резултат садејства опажених музичких инструмената. Препознаје инструменталне групе, поједине инструменте и основне врсте гласова. Препознаје везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Може да одреди припадност слушаног примера одређеном жанру и препознаје народно и уметничко музичко стваралаштво. Препознаје одређена дела народног и уметничког музичког стваралаштва, као и фолклорну музику других народа.</p> <p>Напредни ниво: Ученик повезује темпо, динамику и друге музичке компоненте са карактером слушаног дела. Познаје инструменталне групе, поједине инструменте и основне врсте гласова. Може да у везу музичког садржаја примера са ванмузичким програмом. Препознаје одређена дела народног и уметничког стваралаштва, као и фолклотрну музику других народа. Познаје основне карактеристике српске народне музике (обичаје, извођачке саставе, народне инструменте, народне игре).</p>	<p>СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ</p>
<p>Основни ниво: Ученик може да пева уз тактирање или да свира (на неком од Орфових инструмената) једноставније музичке примере у С-дуру од 16 тактова. Зна да пева или свира неко дело из српске фолклорне баштине.</p> <p>Напредни ниво: Ученик може да пева уз тактирање и/или свира (на неком од Орфових инструмената) одговарајуће једногласне или двогласне музичке примере који садрже разноврсне елементе музичке писмености у складу са Наставним програмом. Може да пева у хору или свира у оркестру, или мањем саставу једноставније песме различитих жанрова. Уме да изведе игру по избору (народну или класичну). Учествује у школским приредбама.</p>	<p>МУЗИЧКО ИЗВОЂЕЊЕ</p>

ИСТОРИЈА

Недељни број часова: 2

Укупан број часова: 72

Оперативи задаци:

- Разумеју појам средњи век и основне одлике тог историјског периода
- Разумеју основне одлике феудалног друштва
- Стекну знања о најзначајнијим државама средњевековне Европе
- Стекну знања о личностима које су обележиле средњи век у општој и националној историји
- Разумеју улогу религије у друштву средњег века
- Користе историјске карате за период средњег века
- Науче да користе историјске изворе
- Стекну знање о Српским средњевековним државама
- -Стекнузнања о личностима које су обележиле средњи век у општој и националној историји
- Упознају културно наслеђе Срба у средњем веку
- Науче да препознају и селекутују историјске изворе
- Стекну знања о Српским средњевековним државама
- Имају развијен критички однос према историјским изворима
- Стекну знања о Српским средњевековним државама
- Стекну знања о личностима које су обележиле средњи век у општој и националној историји
- Упознају техничка и културна достигнућа средњевековне Европе
- Подстицање ученика на коришћење историјских извора
- Развију критички однос према историјским изворима

Садржај	Активност наставника	Активност ученика	Начин и поступак остваривања	Образовни стандарди	Корелација
---------	----------------------	-------------------	------------------------------	---------------------	------------

<p>1. Увод - Основне одлике средњег века - Основни историјски извори за историју средњег века</p>	<p>-објашњава -усмерава -сугерише -анализира -мотивише -подстиче -упућује на изворе</p>	<p>-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова и -истраживање и анализа историјских извора -петнаестоминутна писмена провера</p>	<p>-Именује и разликује основне временске одреднице -Уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости -Уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом -Препознаје једноставне и карактеристичне информације дате у форми слике -Уме да одреди из које епохе потиче историјски извор када је његов текст непознат ученику -Уме да анализира и процени релевантност историјских извора</p>	<p>ИС1.1.1. ИС2.1.1. ИС3.1.1.ИС1.1.4. ИС2.1.4. ИС3.2.1. ИС1.1.6 ИС2.2.3. ИС3.2.3.ИС1.1.9. ИС1.1.10.ИС1.2.3.</p>	<p>-Географија -Српски језик -Ликовна култура Музичка култура -верска настава</p>
<p>2. Европа и средоземље у раном средњем веку - Велика сеоба народа и Франачка држава - Хришћанска црква-Византија до XII века -Исламски свет у раном средњем веку - Настанак феудалног друштва</p>	<p>-објашњава -усмерава -сугерише -анализира -мотивише -подстиче -упућује на изворе</p>	<p>-активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова -анализа стрипа или филма -кратке писмене провере - истражује, анализира историјске изворе, - одговара на питања, писмена провера(тест)</p>	<p>-Препознаје значење основних појмова из историје цивилизације -Зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје -Препознаје да постоји повезаност између регионалне и опште историје -Уме да закључу зашто је дошло до неких историјских догађаја</p>	<p>ИС1.1.6. ИС2.1.1. ИС3.1.1.ИС1.1.9. ИС2.1.3. ИС3.1.6. ИС1.2.3. ИС2.1.4. ИС1.2.4.</p>	<p>-Географија -Српски језик -Ликовна култура -Музичка култура -Верска настава</p>

<p>3. Срби и њихово окружење у раном средњем веку</p> <ul style="list-style-type: none"> - Словени и њихово насељавање Балканског полуострва - Јужни Словени према староседеоцима и суседима - Срби од VII до XI века - Покрштавање Срба и других Јужних Словена и њихова рана култура 	<ul style="list-style-type: none"> - објашњава - истиче - показује - подстиче - мотивише - анализира - упућује на изворе - проверава 	<ul style="list-style-type: none"> - активно слушање - учешће у разговору - гледање илустрација и графикана - читање текстова - анализа стрипа или филма - кратке писмене провере - истражује, анализира историјске изворе, - одговара на питања - писмена провера (тест) 	<ul style="list-style-type: none"> - Уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости - Именује важније појаве из националне историје - Зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје - Препознаје да постоји повезаност догађаја из прошлости са данашњим - Зна специфичне детаље из националне и опште историје - Разуме на који начин су повезане појаве из националне, регионалне и опште историје - Уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем 	<ul style="list-style-type: none"> ИС1.1.4. ИС2.1.2. ИС3.1.3. ИС1.1.7. ИС2.2.4. ИС3.1.4. ИС1.1.9. ИС3.1.5. ИС1.1.10. ИС3.2.4. ИС3.2.5. 	<ul style="list-style-type: none"> - Географија - Српски језик - Ликовна култура - Музичка култура - Верска настава
---	--	--	---	--	--

<p>4. Европа у позном средњем веку</p> <ul style="list-style-type: none"> -Развој и структура феудалних држава - Крсташки ратови - Постанак и развој средњовековних градова - Свакодневни живот у средњем веку - Опште одлике средњовековне културе <p>4. Европа у позном средњем веку</p> <ul style="list-style-type: none"> -Развој и структура феудалних држава - Крсташки ратови - Постанак и развој средњовековних градова - Свакодневни живот у средњем веку - Опште одлике средњовековне 	<ul style="list-style-type: none"> -објашњава -истиче - показује -подстиче -мотивише -анализира -упућује на изворе -проверава 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова -анализа стрипа или филма -кратке писмене провере - истражује, анализира историјске изворе, - одговара на питања 'писмена провера (тест) 	<ul style="list-style-type: none"> -Препознаје значење основних појмова из историје цивилизације -Именује најважније појаве из опште историје -Препознаје разлику између текстуалног историјског извора и других текстова који су му познати а који говоре о истом догађају -Препознаје да постоји повезаност између регионалне и светске историје -Зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје -Уме да одреди угао гледања на историјску појаву на основу поређења историјских извора -Разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости -Уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву 	<ul style="list-style-type: none"> ИС1.1.6. ИС2.1.3. ИС3.1.5 ИС1.1.8. ИС2.1.6. ИС3.1.6. ИС1.1.10. ИС2.2.4. ИС3.2.1.ИС1.2.2. ИС2.2.5. ИС3.2.6. ИС1.2.3. ИС3.2.7. ИС1.2.7.ИС1.2.8. 	<ul style="list-style-type: none"> -Географија -Српски језик -Ликовна култура -Музичка култура -Верска настава
---	---	--	--	---	---

<p>5. Срби и њихово окружење у позном средњем веку</p> <p>-Србија у XII и почетком XIII века</p> <p>-Успон Српске државе у XIII и почетком XIV века и Византија Палеолога</p> <p>-Српско царство</p> <p>-Друштво у држави Немањића</p> <p>-Крај српског царства</p> <p>-Постанак и развој средњовековне Босанске државе</p> <p>- Средњовековна култура код Срба</p>	<p>-објашњава</p> <p>-истиче</p> <p>-показује</p> <p>-подстиче</p> <p>-мотивише</p> <p>-анализира</p> <p>-упућује на изворе</p> <p>-проверава</p>	<p>-активно слушање</p> <p>-учешће у разговору</p> <p>-гледање илустрација и графикана</p> <p>-читање текстова</p> <p>-анализа стрипа или филма</p> <p>-кратке писмене провере</p> <p>- истражује, анализира историјске изворе,</p> <p>- одговара на питања 'писмена провера (тест)</p>	<p>-Уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости</p> <p>-Именује важније појаве из националне историје</p> <p>-Зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје</p> <p>-Уме да одреди угао гледања на историјску појаву на основу поређења историјских извора</p> <p>-Уме да издвоји разлике и сличности у тумачењима и изворима који се односе на исту историјску појаву</p> <p>Препознаје да постоји повезаност између регионалне и светске историје</p> <p>-Уме да прочита историјске информације у различитим симболичким модалитетима и повеже их са претходним историјским знањем</p>	<p>ИС1.1.4.</p> <p>ИС2.1.2.</p> <p>ИС3.1.3.ИС1.1.7.</p> <p>ИС2.1.5.</p> <p>ИС3.1.6.</p> <p>ИС1.2.3.</p> <p>ИС2.2.1.</p> <p>ИС3.2.5.</p> <p>ИС1.2.4.</p> <p>ИС2.2.4.</p> <p>ИС3.2.6.</p> <p>ИС1.2.7.ИС1.2.8.</p>	<p>-Географија</p> <p>-Српски језик</p> <p>-Ликовна култура</p> <p>-Музичка култура</p> <p>-Верска настава</p>
--	---	---	---	---	--

<p>6. Српске земље и њихово окружење у доба Османлијских освајања</p> <ul style="list-style-type: none"> - Турци Османлије и њихова освајања на Балкану - Моравска Србија и њена улога у борби против Османлија - Држава српских деспота и околне земље 	<ul style="list-style-type: none"> -објашњава -истиче - показује -подстиче -мотивише -анализира -упућује на изворе -проверава 	<ul style="list-style-type: none"> -активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова и -истраживање и анализа историјских извора петнаестоминутна писмена провера- активно слушање -учешће у разговору -гледање илустрација и графикана -читање текстова и -истраживање и анализа историјских извора - кратка писмена провера 	<ul style="list-style-type: none"> - Уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости Именује важније појаве из националне историје -Уме да наведе узроке и последице најважнијих догађаја из прошлости -Препознаје да постоји повезаност између регионалне и светске историје -Зна и разуме узроке и последице важних историјских прекретница из опште историје -Уме да анализира и одреди ближе хронолошко прекло извора -Уме да изрази став и мишљење о одређеном тумачењу историјског феномена 	<p>ИС1.1.5. ИС2.1.1. ИС3.1.2.ИС1.1.4. ИС2.1.2. ИС3.1.2. ИС1.1.7. ИС2.1.4. ИС3.1.5.ИС1.1.9. ИС2.1.5. ИС3.1.6. ИС1.1.10.ИС2.1.6. ИС3.2.1.ИЦ1.2.1 . ИС2.2.2. ИС3.2.3. ИС1.2.4. ИС2.2.4. ИС3.2.7.ИС1.2.7. ИС2.2.5.ИС1.2.8.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Географија -Српски језик -Ликовна култура -Музичка култура -Верска настава
--	---	--	---	--	---

План рада допунске наставе из историје:

<p>Број часа</p>	<p>Историја-допунска настава план рада за 6. разред</p>	<p>Број часа</p>	<p>Историја-допунска настава план рада за 6. разред</p>
------------------	---	------------------	---

1.	Увод- хронолошки оквири средњег века	19.	Енглеска
2.	Географски оквири средњег века	20.	Крсташки ратови
3.	Извори за средњи век	21.	Средњевијековна култура
4.	Сеоба народа	22.	Србија у 12. Веку
5.	Варварске државе	23.	Србија у 13. Веку
6.	Феудално друштво	24.	Успон српске државе
7.	Франачка држава	25.	Србија у 14. Веку
8.	Византија-хронолошки оквири	26.	Српско царство
9.	Византија-успон државе	27.	Крај српског царства
10.	Византија-уређење државе	28.	Култура Срба у средњем веку
11.	Арабљани-Ислам	29.	Продори Турака на Балкан
12.	Словени-насељавање на Балкан	30.	Битка на Марици
13.	Српске земље	31.	Моравска Србија
14.	Српске земље-Дукља и Рашка	32.	Бој на Косову
15.	Мисија Ћирила и Методија	33.	Српска деспотовина
16.	Култура Словена	34.	Пад балканских земаља под турску власт
17.	Успон средњевијековних монархија	35.	Историја и легенда
18.	Француска	36.	Крај средњег века

ГЕОГРАФИЈА

Недељни број часова: 2

Укупно за школску годину: 72

Циљеви и задаци географије

Настава Географије доприноси:

- упознавању и разумевању појава и процеса у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу,
- разумевању узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу,
- картографској писмености и коришћењу географске карте у свакодневном животу ,
- развоју географског мишљења заснованог на повезаности и међуусловљености географских појава и процеса у простору и времену,

- стицању најосновнијих знања о васиони и васионским телима,
- разумевању потреба очувања, унапређења и заштите Земљиних сфераи комплексне географске средине у којој егзистира и човек,
- упознавању основних географских одлика Европе, њених регија и држава,
- упознавању са комплементарношћу регионалним разликама планетарног света,
- развијању ставова о превентиви, заштити, унапређењу животне средине,
- развијању толеранције, постојања и припадности мултиетничком , мултијезичком и мултикултурном свету,
- развијању способности за активно стицање и примену знања из географије кроз самостално учење и истраживање.

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
1. Планета Земља	9	-Слушају, - упоређују, - самостално праве дијаграме, - анализирају климатску карту Света, -сопствено оцењивање и оцена других	-разговара, -ствара ситуацију за повезивање стечених знања са новом наставном темом, - усмерава, - упућује на самосталан рад, -проверава усвојена знања и разумевање	Дијалoшка, демонстрацио н, самосталан рад, илустрациона, тимски рад	-Проширивање стечених знања о појавама и процесима у Атмосфери и Хидросфери -стицање знања и разумевања појмова- хидросфере и биосфере, као и њихове зависности од климе и њених елемената, као и распореда основног размештаја биљног и животињског света на Земљи , -упознавање и о деловању посебних облика рељефа на њихов размештај.	Биологија Основи техничког и информатичк ог Образовања Српски језик

<p>2. Становништво и Насеља на Земљи</p>	<p>5</p>	<p>-Слушају, -размењују сопствена знања, -упоређују, -праве и анализирају дијаграме, -користе географску литературу -самовредновање стеченог знања</p>	<p>-усмеравање ученика на перманентно повезивање стечених знања са новим сазнањима, сугерише ученицима како да разумеју значај и повезаност природних и друштвених фактора</p>	<p>Дијалoшка, демонстрациона, илустациона, рад у групама, тимски рад</p>	<p>уознавање и указивање о најважнијим демографским и демогеографским проблемима човечанства, -да схвате улогу природних, друштвених и привредних чинилаца и њихово јединство</p>	<p>Биологија Историја Грађанско Васпитање Веронаука</p>
<p>3. Географска средина и људске делатности</p>	<p>3</p>	<p>-Слушају, -истражују, -упоређују</p>	<p>-усмеравање ученика на перманентно повезивање стечених знања са новим сазнањима, сугерише ученицима како да разумеју значај и повезаност природних и друштвених фактора</p>	<p>Дијалoшка, демонстрациона</p>	<p>-да схвате и упознају појам природне и географске средине и појам географске регије, као и њихову комплементарност</p>	<p>Биологија Чувари природе ТИО Српски језик</p>

<p style="text-align: center;">4. Регионална географија Европе</p>	<p style="text-align: center;">52</p>	<p>Слушају, разговор, размењују знања и мишљења, истражују, читају и користе географску литературу, штампу, интернет самостално раде, у тиму, групи; - пишу, читају и анализирају реферате, - израђују тематске карте - оцењују сопствена постигнућа и постигнућа других, - израђују тематске зидне новине - европске занимљивости</p>	<p>- разговара, демонстрира, ствара ситуације, усмерава, даје смернице за самосталан рад и писање реферата, координира рад група, тимова, упућује на коришћење литературе и других извора знања, проверава постигнућа</p>	<p>Дијалогска, илустративно-демонстрациона, интерактивна, самосталан истраживачки рад, тимски рад, рад у групама, паровима</p>	<p>- упознавање и сагледавање општих карактеристика континента, уочавање особености регионалних целина и појединих држава Европе, - оспособљавање за коришћење географске литературе и различитог илустративног материјала ради лакшег савлађивања наставног градива и оспособљавања за самосталан рад</p>	<p>Биологија Историја Грађанско васпитање</p> <p>Техничко и информатичко образовање Српски језик</p>
---	---------------------------------------	--	---	--	--	--

СТАНДАРДИ

Наставни садржаји	Фонд	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
<p>Планета Земља</p>	<p>5+ 3</p>	<p>ГЕ 1.1.2. наводи начине представљања Земљине површине (глобус и географска карта) ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.2.3. именује Земљине сфере (литосферу, атмосферу, хидросферу и биосферу) и препознаје њихове основне одлике</p>	<p>ГЕ 2.1.2. одређује положај места и тачака на географској карти ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице _ објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке: на немој карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, знацима...), графиком, табелом и схемом ГЕ 2.2.2. разликује и објашњава географске чињенице-објекте, појаве,</p>	<p>ГЕ 3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница - објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске карте ГЕ 3.2.2. објашњава физичко-географске законитости у географском омотачу (климатску и биогеографску зоналност) и наводи мере за његову заштиту, обнову и унапређење</p>
<p>Становништво и насеља</p>	<p>3+2</p>	<p>ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред</p>	<p>ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва</p>	<p>ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља</p>

<p>Географска средина и људске делатности</p>	<p>2+ 1</p>	<p>ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране</p>	<p>ГЕ 2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p>	<p>ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних</p>
<p>Регионална географија Европе</p>	<p>30+2 2</p>	<p>ГЕ 1.1.3. препознаје и чита географске и допунске елементе карте ГЕ 1.3.1. познаје основне појмове о становништву и насељима и уочава њихов просторни распоред ГЕ 1.3.2. дефинише појам привреде и препознаје привредне делатности и привредне гране ГЕ 1.4.2. препознаје основне природне и друштвене одлике Европе</p>	<p>ГЕ 2.1.3. препознаје и објашњава географске чињенице - објекте, појаве, процесе и односе који су представљени моделом, сликом, графиком, табелом и схемом ГЕ 2.1.4. приказује понуђене географске податке: на нивоу карти, картографским изражајним средствима (бојама, линијама, знацима..), графиком, табелом и схемом ГЕ 2.3.1. разликује и објашњава кретање становништва (природно и механичко) и структуре становништва ГЕ 2.3.2. именује међународне организације у свету (EU, UNICEF, UN, UNESCO, FAO, Црвени крст)</p>	<p>ГЕ 3.1.1. доноси закључке о просторним (топографским) и каузалним везама географских чињеница - објеката, појава, процеса и односа на основу анализе географске Карте ГЕ 3.3.1. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва и насеља ГЕ 3.3.2. објашњава утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привреде и привредних делатности ГЕ 3.4.2. објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у Европи и уме да издвоји географске регије</p>

ФИЗИКА

Недељни број часова: 2

Укупно за школску годину : 72

Сврха, циљеви и задаци школског програма образовања и васпитања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.

- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци школског програма образовања и васпитања

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима.
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина
- омогућавање, укључивање у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавања, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналост и отвореност за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етичке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања који нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски развијеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности

Циљеви и задаци:

Ученик треба да:

- кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује природу и да је материјални свет погодан за истраживања и постављање бројних питања
- уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина: метарска трака, лењир са милиметарском поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар

- само се упозна са појмом грешке и значајем релативне грешке а да зна шта је апсолутна грешка и како настаје грешка при читавању скала мерних инструмената
- користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине: m, s, kg, N, m/s, Pa...
- усвоји основне предсаве о механичком кретању и зна величине које карактеришу равномерно кретање и средњу брзину као карактеристику променљивог праволинијског кретања
- на основу појава узајамног деловања тела схвати силу као меру узајамног деловања тела која се одређује интензитетом, правцем и смером
- усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих
- уме да одреди густину чврстих тела и густину течности мерењем њене масе и запремине
- усвоји појам притиска, схвати преношење спољњег притиска кроз течност и гасове и разуме Паскалов закон

Начин и поступак остваривања прописаних наставних планова и програма

Настава физике остварује се кроз следеће основне облике:

1. Излагање садржаја тема уз одговарајуће демонстрационе огледе
2. Решавање квалитативних и квантитативних задатака
3. Лабораторијске вежбе
4. Коришћење и других начина рада који доприносе бољем разумевању садржаја тема (домаћи задаци, читање популарне литературе из историје физике и сл.)
5. Систематско праћење рада сваког појединачног ученика

Тема	Бр. час.	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања програма	Циљеви и задаци	Корелација
Увод	2	Спонтано прати ток посматране појаве, расуђује, поставља питања и да кроз примере уочава разлику између физичких тела и супстанција	Излаже нови садржај. Подстиче и усмерава ученике на размишљање. Поставља питања, сугерише, упућује да повезује са стеченим знањима.	-фронтални -рад у паровима -групни -дијалогска метода -текстуална метода	-стекне појам о начину како физика истражује природу -зна да разликује појмове физичких тела од супстанција од којих се састоје тела	- Српски језик развој језичке културе (основних облика усменог и писменог изражавања) - ТИО - Географија

Кретање	14	Посматрају кретање разних тела,самостално закључују и наводе примере, учествују у анализи рачунских задатака и дискутују решење задатака	Наводи примере. Наводи ученике да самостално изводе закључке. Поставља питања и подпитања.демонстрира,сугерише, детаљно објашњава, упућује у истраживачки рад, кординира рад у одељењу, развија партнерски однос кроз групни рад.	-индивидуални -рад у пару -фронтални -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -графичка метода -решавање рачунских задатака	-усвоји основне представе о механичком кретању -упозна величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање(пут, временски интервал и брзину) -користи јединицу за брзину у SI систему: m/s -уме да измери и израчуна сталну брзину	Српски језик -развој језичке културе (основних облика усменог и писменог изражавања) - Математика -бројевна права -децималони запис (множење и дељење) -правоугли - координатни систем у равни - решавање једначина са једном непознатом читање,цртање и примена графика - ТИО -мерење дужине (метар, лењир) - Географија магнетно деловање
---------	----	--	---	---	--	--

Сила	14	<p>Пажљиво посматрају различита деловања које наставник показује отворено и радознано постављају питања, схвата повезаност физичких појава и истражује сам још нека деловања у природи</p>	<p>Подстиче ученике у коришћењу додатне литературе. Изводи идемонстрира огледе. Врши додатна објашњења, сугерише у повезивању теоретских и практичних знања.</p>	<p>- фронтални - рад у пару - индивидуални - дијалогска метода - текстуална метода - практични рад - демонстративна метода</p>	<p>- на основу појма узајамног деловања тела (одбијања, привлачења, деформација, промене кретања) схвати силу као меру узајамног деловања тела, која се мери динамометром - уме да измери силу динамометром - користи јединицу силе у SI систему :N - знају да је сила векторска величина</p>	<p>Српски језик - развој језичке културе (основних облика усменог и писменог изражавања) - Математика - бројевна права - децималони запис (множење и дељење) - правоугли - координатни систем у равни - решавање једначина са једном непознатом читање, цртање и примена графика - ТИО - мерење дужине (метар, лењир) - Географија магнетно деловање</p>
------	----	--	--	--	---	--

<p>Мерење</p>	<p>15</p>	<p>Посматра разна мерила и инструменте, уочава разлику при мерењу, развија радозналост за мерење неких величина, записује неке мерене величине и закључује значај мерења у физици</p>	<p>Објашњава и практично показује рад мерила и мерних инструмената. Указује на значај физ. величина и јединица. Објашњава апсолутну и релативну грешку мерења, сугерише да стечена знања примене у пракси.</p>	<p>-рад у групама -индивидуални -рад у паровима -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практични рад -решавање рачунских задатака</p>	<p>-овладају мерењем следећих физичких величина: дужине, времена и запремине -уме да рукује мерилима и инструментима за мерење одговарајућих физичких величина лењиром, мерном траком, нониусом, хронометром, мензуром -користи јединице SI система набројаних физичких величина (m,s...) -разликује временски тренутак од временског интерв.</p>	<p>Српски језик -развој језичке културе (основних облика усменог и писменог изражавања) Математика -бројевна права -апсолутна вредност -децималони запис (множење и дељење) -процент -правоугли - координатни систем у равни -решавање једначина са једном непознатом читање, цртање и примена графика -средња вредност -запремина и површина тела (израчунавање и мерне јединице) - ТИО -мерење дужине (метар, лењир) - Географија...) -барометар</p>
----------------------	-----------	---	--	--	---	--

<p>Маса и густи на</p>	<p>15</p>	<p>Посматра,уочава,врши мерења,записује,закључује врши анализу задатака и математички израчунава непознату величину</p>	<p>Излаже нов садржај и буди радозналост код ученика.Подстиче ученике на истраживачки рад и самостално закључивање.наводи примену у техници,упућеје ученика да стечена знања из других предмета као и из физике искористи при усвајању нових.</p>	<p>-фронтални -рад у пару -рад у групи -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -практични рад -решавање рачунских задатака</p>	<p>-добије представу о маси као карактеристици физичког тела при узајамном деловању тела, да зна да се маса тела мери вагом и да је адитивна величина -уме помоћу дефиниционих формула да израчуна бројне вредности густине -уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем масе и запремине -зна јединице масе и густине у SI систему:kg, kg/m</p>	<p>Српски језик -развој језичке културе (основних облика усменог и писменог изражавања) Математика -децималони запис (множење и дељење) -процент -пропорција (директна и обрнута) -решавање једначина са једном непознатом читање,цртање и примена графика -средња вредност -запремина и површина тела (израчунавање и мерне јединице) - ТИО - Географија -атмосфера (сатав,слојеви,особине...)</p>
---	-----------	---	---	---	--	---

<p>Притисак</p>	<p>12</p>	<p>Посматра, пита, записује, наводи примере за притисак, решава просте задатке и примењује стечењо знање за решавање проблема</p>	<p>Наводи примере и демонстрира огледе. Наводи примену и значај физике у свакодневном животу и техници, кординира, усмерава, објашњава.</p>	<p>-рад у групи -рад у пару -индивидуални -фронтални -дијалогска метода -илустративно-демонстративна метода -решавање рачунских задатака</p>	<p>-одреди притисак чврстих тела мерењем и израчунав. -користи јединицу притиска у SI систему: Pa -схвати преношење притиска у течностима и гасовима -разуме Паскалов закон -разуме атмосферски притисак -уме да користи барометар</p>	<p>Српски језик -развој језичке културе (основних облика усменог и писменог изражавања) Математика -децималони запис (множење и дељење) -процент -правоугли - -пропорција (директна и обрнута) - решавање једначина са једном непознатом читање, цртање и примена графика -средња вредност - ТИО - систем спојених судова (примена) - Географија -атмосфера (сатав, слојеви, особине...) - атмосферски притисак -барометар</p>
------------------------	-----------	---	---	--	--	--

Начин остваривања програма (методе и технике)

Из физике су одабрани само они наставни садржаји које на одређеном нивоу могу да усвоје сви ученици ОШ Од свих метода логичког закључивања које се користе у физици, ученицима ОШ најприступачније је индуктивни метод при проналажењу и формулисању основних закона физике. Увођење једноставних експеримената за деминсртирање физичких појава има за циљ враћање огледа у наставу физике, развијање радозналости и интереса за физику и истраживачки приступ природним наукама. Једноставне експерименте могу да изводе сами ученици на часу или код куће користећи материјал или предмете из свакодневног живота.

Свака тематска целина обрађује се оним радоследом који је назначен у програму. Унутар сваке теметске целине, после поступног и аналитичког излагања, кроз систематизацију и обнављање, врши се синтеуа битних чињеница и закључака, и кроз њихово обнављање омогућава се ученицима разумевање и трајно усвајање. При обради садржаја сваке теме, на сваком часу део времена се користи за обнављање.

Да би се циљеви и задаци наставе физике остварили у целини неопходно је да ученици активно учествују у свим облицима наставног процеса. При решавању рачунских задатака прво сагледати физичке сарджаје па затим прећи на математичко формулисање и израчунавање. Решавање задатака одвија се кроз три етапе: физичка анализа задатака, математичко израчунавање и дискусија резултата.

Час експерименталних вежби састији се из уводног дела, мерења и записивања резултата мерења.

Битан облик рада су домаћи задаци, који се планирају за час.

Наставник континуирано прати рад сваког ученика кроз непрекидну контролу његових усвојених знања, стечених на основу свих облика наставе: демонсртационих огледа, предавања, решавања квантитативних и квалитативних задатака и лабораторијских

Стандарди

Назив наставне теме	Укупан број часова	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Увод	2+0+0	-	-	-

<p style="text-align: center;">2.Кретање</p>	<p style="text-align: center;">7+7+0</p>	<p>1.2.1.Ученик препознаје врсту кретања на основу примера. (праволинијско и криволинијско)</p> <p>1.2.2.Ученик препознаје врсте кретања на основу примера(равномерно и неравномерно, немора да зна разлику између тренутне и средње брзине,али треба да зна да је брзина стална код рав.кретања.</p> <p>1.2.3.Ученик уме у тексту да препозна величине које описују равн.кретање,користи образац $v=s/t$ и може да израчуна једну величину ако су познате друге две.Није обавезнижо да зна претварање мерних јединица.</p> <p>1.4.4.Ученик препознаје да је оснавна јединица за брзину (m/s)али да се користи и (km/h)</p>	<p>2.2.2.Зна да механичко кретање представља промену положаја неког тела у односу на референтно тело.Разликује путању тела од пређеног пута.Зна да је брзина пређени пут у јединици времена.</p> <p>2.41Ученик уме да користи важније изведене јед.за брзину..</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици.Пример:(директну и обрнуту пропорционалност).</p> <p>2.6.2.Ученик уме да препозна векторску величину,(да је брзина одређена осим бројне вредности правцем и смером).</p> <p>2.6.3.Ученик уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина. (зависност пређеног пута и брзине од времена)</p> <p>2.7.1.Ученик уме табеларно и графички да прикаже резултате</p>	<p>3.4.1.Ученик уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице Si система.Пример:претвар а km/h у m/s и обрнуто.</p> <p>3.7.1.Ученик уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења.</p> <p>3.7.2.Ученик уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом.</p>
---	--	--	--	---

<p>3.Сила</p>	<p>6+8+0</p>	<p>1.1.1.Ученик уме да препозна гравитациону силу у једноставним ситуацијама.Ученик такође зна да је у одсуству потпора подлоге гравитациона сила узрок падања тела. Ученик зна да кад тело клиза по подлози на њега делује сила трења ,која се супроставља кретању и да ће га зауставити кад на њега не делују друге силе.</p> <p>1.1.2.Ученик зна да стални магнети имају два пола N и S и да тела могу бити позитивно или негативно наелектрисана.Ученик прпознаје када је узајамно деловање између два тела привлачно односно одбојно и да је то деловање највеће у случају кад су магнети односно наелектрисана тела најближе.</p>	<p>2.1.1.Ученик уме да препознаје еластичну силу у системима у којима постоји еластична опруга,препознаје правац и смер еластичне силе.Ученик кроз задатке проверава постојање еластичне силе која се уравнотежава са силом дефрмације.</p> <p>2.1.2.Ученик зна да је гравитациона сила увек привлачна и да зависи од масе тела,зна да је сила теже гравитациона сила;зна да одреди правац и смер еластичне силе код истегнуте односно сабијене опруге</p> <p>2.41Ученик уме да користи важније изведене јед.за силу..</p> <p>2.4.3.Ученик зна да користи префиксе мили и кило и уме да претвара јединице.Пример:Зна да претвори килоњутн у њутн и обрнуто.</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици.Пример:(директну и обрнуту пропорционалност).</p>	<p>3.7.1.Ученик уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења.(како истезање опруге зависи од силе)</p> <p>3.7.2.Ученик уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом. (електрична и магнетна сила)</p>
---------------	--------------	---	--	--

<p>4..Мерење</p>	<p>4+4+7</p>	<p>1.4.1.Ученик користи уређај за мерење(метарска трака,мензура,вага,штоперица,амперметар и волтметар)зна да одреди вредност најмањег подеока на мерној скали и чита вредност измерене физ.величине,и запише измерену бројну вредност са одговарајућом јединицом мере.</p> <p>1.4.2.Ученик препознаје основна и најједноставнија мерила и инструменте за мерење неких основних физичких величина.Пример:Ученик препознаје да је вага уређај за мерење масе,хронометар за мерење времена,термометар за мерење температуре.... ,Препознавање се састоји у томе да ученик бира одговоре из понуђеног скупа мерила и уређаја.</p> <p>1.4.3.Ученик зна да препозна основне јединице за дужину ,масу,запремину,температуру и време као и оне мер.јединице које се најчешће користе.</p> <p>1.4.5.Ученик зна основна правила за исправно мерење зна да вага мора бити у хоризонталном положају кад на њој нема терета и тегова.,зна да електрични инструменти морају бити на нули када нису</p>	<p>2.4.1Ученик уме да користе важније изведене јединице Si система и зна њихове ознаке. (за силу, притисак,густину...)</p> <p>2.42.Ученик зна да је литар исто што и дециметар кубни и да су то јединице којима се мери запремина,претвара литре у метре кубне и обрнуто,тоне у килограме.</p> <p>2.4.3.Ученик зна да користи префиксе мили и кило и уме да претвара јединице.Пример:Зна да претвори километре у метре и обрнуто као и милиметре у метре и обрнуто.</p> <p>2.4.4.Ученик зна када мерење понављамо више пута када се у истим условима могу добити различити резултати.</p> <p>2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.</p>	<p>3.4.1.Ученик уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице Si система.(изведене јединице које садрже величине које нису изражене у декадном бројном систему-време.)</p> <p>3.4.3.Ученик зна шта је грешка мерења,ученик зна да се тачност мерења повећава са смањењем вредности најмањег подеока на инструменту,зна да уколико понављена мерења дају различите резултате средња вредност тих резултата представља коначни резултат мерења.</p> <p>3.7.1.Ученик уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења.</p> <p>3.7.2.Ученик уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом.</p>
------------------	--------------	--	---	---

<p>Маса и густина</p>	<p>5+7+3</p>	<p>1.4.1.Ученик уме да користи уређај за мерење масе –вага и зна да запише измерену бројну вредност са одговарајућом јединицом.</p> <p>1.4.3.Ученик зна да користи основне јединице за масу и густину као и оне које се најчешће користе.</p> <p>1.4.5.Ученик зна основна правила мерења,зна да вага мора бити у равнотежи када на њој нема терета и тегова.</p> <p>1.4.6.Ученик зна да измери масу помоћу дигиталне ваге а немора да зна да користи теразије.</p>	<p>2.1.1.Ученик уме да препозна инерцију као узрок пјава при промени брзине тела.Пример:Када аутобус кочи... .</p> <p>2.1.5.Ученик разуме и примењује појам густине,зна да је густина воде 1000 kg/m³.</p> <p>2.4.12.4.1Ученик уме да користе важније изведене јединице Si система и зна њихове ознаке.(за масу и густину).</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици.Пример:(директну и обрнуту пропорционалност).</p>	<p>3.4.1.Ученик уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице Si система (g/cm³ ,t/ m³ у kg/m³)</p> <p>3.7.1. Ученик уме да допнесе релевантан закључак на основу резултата мерења.</p> <p>3.7.2.Ученик уме да препозна питања на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом.</p>
------------------------------	--------------	--	---	--

<p style="text-align: center;">Притисак</p>	<p style="text-align: center;">5+6+1</p>	<p>1.1.3.Ученик разуме принцип спојених судова(ученик зна да се течност пење до истог нивоа без обзира на облик суда ,ученик на примерима нивоа воде у реци и речним каналима може да предвиди који ће ниво достићи вода када буде у стању равнотеже.</p> <p>1.4.2.Ученик уме да препозна уређаје за мерење притиска. (барометар,манометар)</p> <p>1.4.3.Ученик уме да користи основне јединице за притисак,препознаје да је основна јединица Паскал али да се у свакодневном животу користи и милибар.</p>	<p>2.1.6.Ученик да зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба течности,зна да процени у понуђеној ситуацији на којој дубини ће бити већи или мањи притисак.</p> <p>2.4.1.Ученик уме да користи важније изведене јединице Si система за притисак.</p> <p>2.4.3.Ученик уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у8 другу. (Пример:kPa,MPa у Pa).</p> <p>2.6.1.Ученик разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици.(Пример: директну и обрнуту пропорционалност,како притисак зависи од силе и додирне површине,способан да реши задатак и израчуна непознату величину.)</p>	<p>3.1.3.Ученик зна шта је притисак чврстих тела и од чега зависи,зна да притисак чврстих тела зависи од нормалне компоненте,тежине тела и од додирне површине тела и подлоге,закључује како се мења притисак кад се промени маса и величина додирне површине,на примеру три квадра идентичних маса одреди ко врши већи притисак.</p> <p>3.1.4.Ученик разуме и примењује концепт притиска у течностима,зна да је статички притисак у течностима сразмеран производу густине и дубине на којој се притисак тражи,разуме како се притисак преноси кроз течности.</p>
--	--	---	--	--

БИОЛОГИЈА

Недељни број часова: 2

Укупно за школску годину: 72

Циљ и задаци

Циљ наставе је да ученици усвајањем образовно васпитних садржаја стекну основна знања о животном простору, начину живота, основној грађи, разноврсности и значају животињског света.

Задаци наставе биологије су:

- развијање љубави према природи и осећања дужности да је очувају за себе и будуће генерације;
- развијање основне научне писмености, логичког расуђивања, објективности и критичког мишљења;
- упознавање спољашње и основне унутрашње грађе праживотиња;
- упознавање спољашње и основне унутрашње грађе животиња;
- поступно и систематично упознавање разноврсности животињског света;
- развијање одговорног односа према животињама;
- разумевање еволутивног развоја живог света;
- развијање хигијенских навика и здравствене културе;

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- уоче потребу за класификовањем живог света због његове велике разноврсности;
- уочавају сличности и разлике у грађи и начину живота биљака, гљива и животиња;
- упознају основне појмове о природном систему животиња;
- упознају животни простор, начин живота, спољашњу грађу, разноврсност и значај праживотиња;
- упознају животни простор, начин живота, спољашњу грађу и основе унутрашње грађе, разноврсност и значај сунђера, дупљара, црва, мекушаца, зглавкара и бодљокожаца;
- схвате улогу инсеката у природи;
- упознају болести које изазивају или преносе животиње, начин преношења и превенцију;
- упознају животни простор, начин живота, грађу и разноврсност и значај риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара;
- схвате значај бриге о потомству птица и сисара;
- схвате значај одговорног односа према животињама;
- сазнају основне научне чињенице о току и развоју живота на Земљи и етапе земљине историје;
- знају да живот на Земљи има историју са којом се могу упознати на основу фосилних остатака (записа);
- разумеју еволуцију живог света и схвате њен значај у формирању савременог биолошког мишљења

Садржај	Број	Активности у образовно-васпитном раду	Начини и поступци	Циљеви и задаци	Корелација
---------	------	---------------------------------------	-------------------	-----------------	------------

Програма	часова	Ученика	Наставника	остваривања рада	садржаја програма	
Увод	3(2+1)	- слушају, - причају	- подстиче ученике на размишљање - презентује нови садржај	- фронтални - индивидуални	- да ученици упознају основне појмове о природном систему животиња и еволутивном развоју главних животињских група	Географија: Биодиверзитет
Праживотиње	9(4+4+1)	- слушају, - причају, - упоређују	- подстиче ученике на размишљање - презентује нови садржај	- фронтални - индивидуални - рад у пару	- упознавање спољашње и основне унутрашње грађе праживотиња	Географија: Биодиверзитет Ликовна култура: Облик Здравствено васпитање: Превенција болести

<p align="center">Царство животиња</p>	<p align="center">48(23+20 +3+2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слушају, - посматрају, - причају, - описују, - упоређују, - истражују 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике на размишљање - презентује нови садржај - подстиче на повезивање претходно ученог са новим садржајима - подстиче радозналост код ученика 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - рад у пару - рад у групи 	<ul style="list-style-type: none"> - да науче основни грађу и начин живота, распрострањеност и значај сунђера, дупљара, пљоснатих црва, ваљкастих црва, чланковитих црва, мекушаца, зглавкара и бодљокожаца - упознају обољења која изазивају паразити - схвате улогу инсеката у природи - да науче основну грађу, начин живота, распрострањеност и прилагођеност различитим условима живота: риба, водоземаца, гмизаваца, птица и сисара - схвате значај бриге о потомству сисара и птица 	<p>Биологија: Увод</p> <p>Ликовна култура: Облик</p> <p>Здравствено васпитање: Превенција болести</p> <p>Техничко и информатичко образовање: Израда изложбених модела</p> <p>Географија: Биодиверзитет</p> <p>Физика: Облик тела и кретање</p>
<p align="center">Угроженост и заштита животиња</p>	<p align="center">6(3+3)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - слушају, - причају, - описују, - упоређују, - истражују 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике на размишљање - презентује нови садржај - подстиче развој еколошке свести 	<ul style="list-style-type: none"> - фронтални - индивидуални - рад у пару - рад у групи 	<ul style="list-style-type: none"> - да схвате значај одговорног односа према животињама 	<p>Биологија: Увод; Царство животиња</p> <p>Географија: Биодиверзитет</p> <p>Чувари природе: Одговоран однос према животињама</p>

<p align="center">Увод у еволуцију живог света</p>	<p align="center">6(3+3)</p>	<p>-слушају, посматрају, причају, описују, упоређују, истражују, уочавају</p>	<p>-подстиче ученике на размишљање, и коришћење нових извора знања -презентује нови садржај(научно објашњење света)</p>	<p>-фронтални -индивидуални -рад у пару</p>	<p>- да ученици схвате елементарне основе теорије органске еволуције и разумеју историјски развитак Земље и живота на њој</p>	<p>Географија: Планета Земља</p> <p>Верска настава: Настанак живота на Земљи</p>
---	------------------------------	---	---	---	---	--

Начин остваривања програма (методе и технике)

Избор и систематизација програмских садржаја наставног предмета биологија, односе се на научну дисциплину: зоологија и резултат су захтева времена најновијих достигнућа у науци. Наставне теме обрађују садржаје из зоологије и логички су распоређене у пет тематских целина: Увод, Праксис, Царство животиња, Угроженост и заштита животиња и увод у еволуцију живог света (еволуција човека и наслеђивање изучавале су се у осмом разреду). Овако конципиран програм пружа ученицима основна знања, а ради лакшег разумевања и усвајања градива, наставника не треба да инсистира на детаљној грађи, већ да стави акценат на животни простор, начин живота, разноврсност и значај појединих група у оквиру царства животиња.

Концепција програма пружа широке могућности за примену различитих наставних метода, као и употребу информационо-комуникационих технологија. Вербално-текстуалне методе треба да буду мање заступљене, а предност треба дати демонстративно-илустративним методама, методама практичног рада и активностима ван учионице. Избор наставних метода зависи од циља и задатака наставног часа и опремљености кабинета. Избор облика рада препуштен је наставнику. За часове вежби треба користити групни облик рада, али ако вежба то захтева и постоје услови, може се применити рад у паровима или индивидуални облик рада. Вежбе треба реализовати уз максимално коришћење природног материјала, препарата и лабораторијског прибора. Веома су корисни часови у природи и посете природњачком музеју и зоолошком врту. Препоручује се сарадња са здравственим и ветеринарским институцијама, њихово ангажовање и организовање предавања-трибина са темама из програмских садржаја биологије.

СТАНДАРДИ

Садржаји	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
----------	--------------	-------------	---------------

<p style="text-align: center;">Увод</p>	<p>1.1.3 препознаје основне сличности и разлике у изгледу и понашању биљака и животиња</p> <p>1.1.4 уме да наведе називе пет царстава и познаје типичне представнике истих</p> <p>1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе</p> <p>1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије</p> <p>1.2.3 зна основне карактеристике грађе биљака, животиња и човека и основне функције које се обављају на нивоу организма</p> <p>1.4.3. уме на задатом примеру да одреди материјалне и енергетске токове у екосистему, чланове ланца исхране и правце кружења најважнијих супстанци (воде, угљеника, азота)</p>	<p>2.1.2. познаје и користи критеријуме за разликовање биљака и животиња и примењује их у типичним случајевима</p> <p>2.1.3. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа кола/класе</p> <p>2.1.4. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у околностима када делује мањи број чинилаца на типичне заједнице живих бића или организме</p> <p>2.2.2. зна и упоређује сличности и разлике између нивоа организације јединке: зна да се ћелије које врше исту функцију групишу и образују ткива, ткива са истом функцијом органе, а органи са истом функцијом системе органа</p> <p>2.2.3. зна карактеристике и основне функције спољашње грађе биљака, животиња и човека</p> <p>2.2.4. разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам</p> <p>2.2.5. разуме да биљне ћелије, захваљујући специфичној грађи, могу да везују енергију и стварају (синтетишу) сложене (хранљиве) материје</p> <p>2.2.6. разуме да и у биљној и у</p>	<p>3.1.3. разуме критеријуме по којима се разликују биљке и животиње и уме да их примени у атипичним случајевима</p> <p>3.1.4. познаје критеријуме по којима се царства међусобно разликују на основу њихових својстава до нивоа класе/реда најважнијих група</p> <p>3.1.5. уме да објасни везу између промена у просторном и временском окружењу и промена које се дешавају код живих бића у комплексним ситуацијама у сложенијим заједницама</p> <p>3.2.1. зна карактеристике и основне функције унутрашње грађе биљака, животиња и човека</p>
--	---	---	--

<p>Праживотиње</p>	<p>1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе 1.2.1 зна да су најмањи организми саграђени од једне ћелије у којој се одвијају сви карактеристични животни процеси и зна основне карактеристике грађе такве ћелије</p>	<p>2.2.4. разуме да је за живот неопходна енергија која се производи, складишти и одаје у специфичним процесима у ћелији и да се то назива метаболизам</p>	<p>3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност 3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције</p>
---------------------------	--	--	---

<p style="text-align: center;">Царство животиња</p>	<p>1.1.5 зна да постоје просторне и временске промене код живих бића и познаје основне чињенице о томе</p> <p>1.2.2 зна да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организама у чијим одељцима се одвијају разноврсни процеси, и зна основне карактеристике грађе тих ћелија</p> <p>1.2.4 познаје основну организацију органа у којима се одвијају различити животни процеси</p> <p>1.2.5 разуме да је за живот неопходна енергија коју организми обезбеђују исхраном</p> <p>1.2.6 разуме да су поједини процеси заједнички за сва жива бића (дисање, надражљивост, покретљивост, растење, развиће, размножавање)</p> <p>1.2.7 зна да организми функционишу као независне целине у сталној интеракцији са околином</p> <p>1.3.1 разуме да јединка једне врсте даје потомке исте врсте</p> <p>1.3.2 зна основне појмове о процесима размножавања</p>	<p>2.2.8. зна да је неопходна координација функција у вишећелијским организмима и зна који органски системи омогућују ову интеграцију</p> <p>2.3.1. разуме основне разлике између полног и бесполог размножавања</p> <p>2.3.2. разуме механизам настанка зигота</p> <p>2.3.5. уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизма</p> <p>2.3.6. уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине</p>	<p>3.2.2. разуме морфолошку повезаност појединих нивоа организације и њихову међусобну функционалну условљеност</p> <p>3.2.3. разуме узроке развоја и усложњавања грађе и функције током еволуције</p> <p>3.2.6. зна и разуме главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информичу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система)</p> <p>3.3.5. разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције</p> <p>3.6.1 разуме значај и уме самостално да реализује систематско и дуготрајно прикупљање података</p> <p>3.6.2 уме да осмисли једноставан протокол прикупљања података и формулар за упис резултата</p> <p>3.6.3 уме самостално да прави графиконе и табеле према два критеријума уз детаљан извештај</p> <p>3.6.5 зна, уз одговарајуће навођење наставника, самостално да осмисли, реализује и извести о експерименту на примеру који сам одабере</p>
--	---	--	---

<p>Угроженост и заштита животиња</p>	<p>1.4.6. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад) 1.4.8. зна шта може лично предузети у заштити свог непосредног животног окружења 1.5.1. зна основне мере за одржавање личне хигијене и хигијене околине и разуме зашто је важно да их се придржава 1.5.3. разуме значај одржавања хигијене кућних љубимаца, домаћих и дивљих животиња и правилног опхођења са њима</p>	<p>2.4.9. разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, природних резервата, ботаничких башта, зоо-вртова)</p>	
<p>Увод у еволуцију живог света</p>	<p>1.3.8 зна основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи 1.3.9 зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа 1.3.10. зна да је природно одабирање основни механизам прилагођавања организама</p>	<p>2.3.5. уочава да постоје разлике између јединки исте врсте и различитих врста и зна да су оне настале деловањем еволуционих механизма 2.3.6. уочава прилагођеност организама и разуме да током еволуције природно одабирање доводи до прилагођавања организама на услове животне средине</p>	<p>3.3.5. разуме како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост особина у популацијама, доводе до еволуције</p>

БИОЛОГИЈА – допунска настава

Циљеви допунске наставе су:

Допунска настава се организује за ученике који спорије усвајају знања или су били одсутни са часова и за оне који желе да утврде своје знање, са циљем разумевања, препознавања, отклањања нејасноћа и бржег и квалитетнијег усвајања знања, умења и вештина из наставног градива.

Садржај Програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма
		Ученика	Наставника		
Праживотиње	1	Слушају, питају, разговарају	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални рад -фронтални рад -рад у групама	Боље,брже уочавање и разумевање
Царство животиња	6	Слушају, питају, разговарају	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални рад -фронтални рад -рад у групама	Боље,брже уочавање и разумевање
Угроженост и заштита животиња	1	Слушају, питају, разговарају	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални рад -фронтални рад -рад у групама	Боље разумевање

Увод у органску еволуцију	1	Слушају, питају	-подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и способностима ученика	-индивидуални рад -фронтални рад -рад у групама	Боље разумевање
----------------------------------	---	-----------------	--	---	-----------------

БИОЛОГИЈА – додатна настава

Циљеви додатне наставе су:

За додатни рад се одређују даровити ученици и посебних интересовања за биологију. Ангажоване ученике стога треба стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за општинско и окружно такмичење које се организује за ученике шестог разреда).

Садржај Програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма
		Ученика	Наставника		

<p>Праживотиње</p>	<p>1</p>	<p>Самостално и спонтано постављају питања, изводе закључке, претражују и користе литературу и интернет, решавају тестове</p>	<p>-подстиче даповезују и примењују стечена знања -подстиче решавања сложенијих проблема и задатака -подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и интересовањима ученика -подстиче развој -критичког мишљења и истраживачког рада -мотивише ученике за учешће на такмичењу</p>	<p>-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -практични рад -решавање такмичарских тестова</p>	<p>Развијање вештина, креативности, међусобне сарадње,изграђивање критичког мишљења и логичког закључивања,усвајање нових знања</p>
---------------------------	----------	---	--	--	---

<p>Царство животиња</p>	<p>6</p>	<p>Самостално и спонтано постављају питања, изводе закључке, претражују и користе литературу и интернет, решавају тестове</p>	<p>-подстиче даповезују и примењују стечена знања -подстиче решавања сложенијих проблема и задатака -подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и интересовањима ученика -подстиче развој -критичког мишљења и истраживачког рада -мотивише ученике за учешће на такмичењу</p>	<p>-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -практични рад -решавање такмичарских тестова</p>	<p>Развијање вештина, креативности, међусобне сарадње,изграђивање критичког мишљења и логичког закључивања,усвајање нових знања</p>
------------------------------------	----------	---	--	--	---

<p>Угроженост и заштита животиња</p>	<p>1</p>	<p>Самостално и спонтано постављају питања, изводе закључке, претражују и користе литературу и интернет, решавају тестове</p>	<p>-подстиче даповезују и примењују стечена знања -подстиче решавања сложенијих проблема и задатака -подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и интересовањима ученика -подстиче развој -критичког мишљења и истраживачког рада -мотивише ученике за учешће на такмичењу</p>	<p>-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -практични рад -решавање такмичарских тестова</p>	<p>Развијање вештина, креативности, међусобне сарадње,изграђивање критичког мишљења и логичког закључивања,усвајање нових знања</p>
---	----------	---	--	--	---

<p>Увод у органску еволуцију</p>	<p>1</p>	<p>Самостално и спонтано постављају питања, изводе закључке, претражују и користе литературу и интернет, решавају тестове</p>	<p>-подстиче даповезују и примењују стечена знања -подстиче решавања сложенијих проблема и задатака -подстиче на усвајање знања -мотивише за рад -методе рада прилагођава карактеристикама и интересовањима ученика -подстиче развој -критичког мишљења и истраживачког рада -мотивише ученике за учешће на такмичењу</p>	<p>-индивидуални рад -групни рад -рад у пару -практични рад -решавање такмичарских тестова</p>	<p>Развијање вештина, креативности, међусобне сарадње,изграђивање критичког мишљења и логичког закључивања,усвајање нових знања</p>
---	----------	---	--	--	---

МАТЕМАТИКА

Недељни број часова: 4
 Укупно за школску годину: 144

Циљеви

Циљ наставе математике јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци

Задаци наставе математике јесу:

- стицање знања неопходних за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- стицање основне математичке културе потребне за сагледавање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- развијање ученикових способности посматрања, опажања и логичког,
- критичког, аналитичког и апстрактног мишљења;
- развијање културних, радних, етичких и естетских навика ученика, као и побуђивање математичке радозналости;
- стицање способности изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и ресликавањима;
- савлађивање основних операција с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и усвајање основних својстава тих операција;
- упознавање најважнијих геометријских објеката: линија, фигура и тела и разумевање њихових узајамних односа;
- оспособљавање ученика за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- припрема ученика за разумевање одговарајућих садржаја природних и техничких наука;
- изграђивање позитивних особина ученикове личности као што су:
- систематичност, упорност, тачност, уредност, објективност, самоконтрола и смисао за самостални рад;
- стицање навика и умешности у коришћењу разноврсних извора знања.

Оперативни задаци:

Ученике треба оспособити да:

- схвате потребу увођења негативних бројева, структуру скупова целих и рационалних бројева, те појмове супротног броја, реципрочног броја и апсолутне вредности броја;
- усвоје основне рачунске операције у скуповима Z и Q и довољно увежбају извођење тих операција, уз коришћење њихових својстава;
- могу да читају, састављају разне једноставније изразе са рационалним бројевима и израчунају њихову вредност;
- упознају и умеју да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева;
- разумеју процентни начин изражавања и могу да га примењују у практичним задацима;
- познају класификацију троуглова и четвороуглова и знају њихова основна својства;
- схвате релацију подударности и њена својства и умеју да је примењују у извођењу основних конструкција троугла и четвороугла;
- схвате једнакост површи геометријских фигура и правила о израчунавању површина троуглова, паралелограма и других четвороуглова;

- примењују правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима;
- усвајају елементе дедуктивног закључивања (правилно формулисање исказа; правилно коришћење речи „ако... тада" и „ако и само ако"; увиђају потребу за доказивањем и умеју да изводе неке једноставније доказе).

МАТЕМАТИКА

	Наставне теме	Ув од	О бр ад а	По нав ља ње ве жб ањ е	Си сте ма- тиз ац ија	Ев алу ац ија са мо ева л.	Ук уп но	Стандарди
1.	Цели бројеви		9	13	2	2	26	М.А.1.1.6. М.А.2.1.4. М.А.3.1.3.
2.	Рационални бројеви		17	24	4	2	47	М.А.1.5.4. М.А.2.5.4. М.А.3.5.4.
3.	Троугао		13	15	2	2	32	М.А.1.3.2. М.А.2.3.2. М.А.3.3.2.
4.	Четвороугао		8	10	2		20	М.А.1.3.2. М.А.2.3.2. М.А.3.3.2.
5.	Површина четвороугла и троугла		7	8	2	2	19	М.А.1.3.2. М.А.3.3.2.
	Свега		54	70	12	8	144	

Наставна тема: ЦЕЛИ БРОЈЕВИ

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандар и	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.	Корелациј а
--------------------------------	--------	--------------	----------------------------------	----------	--------------------------	----------------

<ul style="list-style-type: none"> - Појам негативног броја. Скуп целих бројева (Z). Цели бројеви и бројевна права; координате тачке. - Супротни бројеви. Асолутна вредност целог броја. Упоредивање целих бројева. - Основне рачунске операције са целим бројевима. - Једначине и неједначине упознатих облика у скупу Z 	<p>Ученик треба да:</p> <p>Основни ниво:</p> <p>користи целе бројеве и једноставне изразе са њима помажући се визуелним представама</p> <ul style="list-style-type: none"> - схвати потребу увођења негативних бројева, - схвати структуру скупа целих бројева, те појмове супротног броја и апсолутне вредности броја <p>Средњи ниво:</p> <p>користи бројеве и бројевне изразе у једноставним реалним ситуацијама усвоје основне рачунске операције у скупу целих бројева и довољно увежбају извођење оних операција, уз коришћење њихових својстава</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>користи бројеве и бројевне изразе у реалним ситуацијама</p>	<p>М.А.1.1.6. М.А.2.1.4. М.А.3.1.3.</p>	<p>Дијалoшка Монолошка</p>	<p>Уџбеник Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математичк и часописи Пројектор Геометријск и прибор Програмски алати (geogebra, sketchpad)</p>	<p>посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци</p>	<p>Географија: надморска висина</p>
---	--	---	--------------------------------	---	--	---

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандард и	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.	Корелација
<ul style="list-style-type: none"> - Скуп рационалних бројева (Q). Приказивање рационалних бројева на бројевној правој. Уређеност скупа Q. - Рачунске операције у скупу Q и њихова својства. - Изрази с рационалним бројевима. - Једначине и неједначине упознатих облика - решавање и примена. - Процент и примене. 	<p>- Ученик треба да:</p> <p>Основни ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> - схвати структуру рационалних бројева и појам реципрочног броја одреди задати проценат неке величине <p>Средњи ниво:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усвоји основне рачунске операције у скупу рационалних бројева и довољно увежбају извођење оних операција уз коришћење њихових својстава - могу да читају и састављају једноставније изразе са рационалним бројевим и израчунавају њихову вредност - упознају и умеју да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева - да јасно схвати смисао израза које често сусрећемо (као што су: „чини 60%“, „снижено за 7%“, „пребачен план за 12,5%“ и сл.) примени процентни рачун у једноставним реалним ситуацијама (на пример, промена цене неког производа за дати проценат) <p>Напредни ниво:</p> <p>примени процентни рачун у сложенијим ситуацијама</p>	<p>M.A.1.5.4. M.A.2.5.4. M.A.3.5.4.</p>	<p>Дијалогска Монолошка</p>	<p>Уџбеник Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математичк и часописи Пројектор Геометријск и прибор Програмски алати (geogebra, sketchpad)</p>	<p>посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци</p>	<p>Физика: примена рачунских операција у скупу Q приликом решавања задатака из физике</p>

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандард и	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.	Корелација
--	---------------	-----------------------	---	-----------------	----------------------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> - Троугао; однос страница, врсте троуглова према страницама. Углови троугла, збир углова, врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. - Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°). - Подударност троуглова (интерпретација). Основна правила о подударности троуглова; закључивање о једнакости аналогних елемената. Основне конструкције троуглова. - Описана кружна линија око троугла и уписана у њега, висина и тежишна дуж. - Четири значајне тачке у троуглу и њихова конструкција. 	<p>Ученик треба да:</p> <p>Основни ниво:</p> <p>влада појмовима: троугао,(уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла и уме да израчуна обим и површину троугла на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку;</p> <p>- развија уредност и прецизност код решавања конструктивних задатака</p> <p>Средњи ниво:</p> <p>одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу користи упозната својства осне и централне симетрије у обради ових садржаја</p> <p>Напредни ниво:</p> <p>- развија потребу за образложењем („доказом“) извршене конструкције.</p> <p>користи основна својства троугла, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; уме да их конструише</p>	<p>М.А.1.3.2. М.А.2.3.2. М.А.3.3.2.</p>	<p>Дијалoшка Монолошка Илустративна Проблемска настава Активна настава</p>	<p>Уџбеник Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математичк и часописи Пројектор Геометријск и прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad)</p>	<p>посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задачи</p>	<p>ТИО</p>
--	--	---	--	--	--	------------

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандард и	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.	Корелација
<ul style="list-style-type: none"> - Четвороугао; врсте четвороуглова (квадрат, правоугаоник, паралелограм, ромб, трапез, делтоид); углови четвороугла. - Паралелограм, својства; појам централне симетрије. Врсте паралелограма; правоугли паралелограми. Конструкције паралелограма. - Трапез, својства, средња линија; врсте трапеза, једнакокраки трапез. Основне конструкције трапеза. - 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученик треба да: Основни ниво: влада појмовима: четвороугао, квадрат и правоугаоник (уочава њихове моделе у реалним ситуацијама и уме да их нацрта користећи прибор; ученик разликује основне врсте троуглова, зна основне елементе троугла) - позна класификацију четвороугла - зна основна својства четвороугла Средњи ниво: - схвати релацију подударности и њена својства и уме да је примењује у извођењу основних конструкција четвороугла - одреди однос углова и страница у троуглу, збир углова у троуглу и четвороуглу Напредни ниво: користи основна својства четвороугла, паралелограма и трапеза, уме да их конструише 	<ul style="list-style-type: none"> М.А.1.3.2. М.А.2.3.2. М.А.3.3.2. 	<ul style="list-style-type: none"> Дијалoшка Монолошка Илустративна Проблемска настава Активна настава 	<ul style="list-style-type: none"> Уџбеник Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математичк и часописи Пројектор Геометријск и прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци 	<ul style="list-style-type: none"> ТИО

Садржај (наставне јединице)	Исходи	Стандарди	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација, самоевал.	Корелација
<ul style="list-style-type: none"> - Појам површине фигуре - површина правоугаоника. - Једнакост површина фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ученик треба да: Основни ниво: влада појмовима: троугао, четвороугао, квадрат и правоугаоник (уме да израчуна обим и површину троугла, квадрата и правоугаоника на основу елемената који непосредно фигуришу у датом задатку) Средњи ниво: - схвати једнакост површи геометријских фигура и правила о израчунавању површина троугла, паралелограма и других четвороуглова - примењује правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима Напредни ниво: користи основна својства троугла, четвороугла, паралелограма и трапеза, рачуна њихове обиме и површине на основу елемената који нису обавезно непосредно дати у формулацији задатка; 	<p>М.А.1.3.2. М.А.3.3.2.</p>	<p>Дијалогска Монолошка Илустративна Проблемска настава Активна настава</p>	<p>Уџбеник Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички и часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad)</p>	<p>посматрање праћење ангажовања ученика продукти ученикових активности писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци</p>	<p>Физика</p>

Додатна настава

Наставна тема: ЦЕЛИ БРОЈЕВИ

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
<ul style="list-style-type: none">– Упознавање ученика са програмом– Множење целих бројева– Рачунске операције (слагалица)– Цели бројеви (игра асоцијације)– Задаци са заменом бројева– Сложенији проблемски задаци	<ul style="list-style-type: none">– Разговор о похађању додатне наставе, циљевима и задацима, могућностима такмичења, иницијални испит знања...– Мотивација за увођењем целих бројева ,повезивање са ситуацијама из стварног живота.– Нагласак на увежбавању практичних правила за рачунање– Решавати задатке рачунских операција у којима недостају одређене замене(задаци са звездицама, математички ребуси).– Сложеније проблемске задатке који би се могли решавати помоћу j-на сводити на алгебарски запис са једном непознатом по принципу ваге у равнотежи.– Одређивати бројеве ако су делови броја непознати симболи.	<p>Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња</p>	<p>Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad)</p>	<p>посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци</p>

Наставна тема: РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
<ul style="list-style-type: none"> – Претварање рационалних бројева – Приказивање рационалних бројева на бројевној правој – Изрази са рационалним бројевима – Једначине облика $ax=b$ – Једначине (са пребацавањем) – Једначине (са заградама) – Једначине (са разломцима) – Решавање једначина са рационалним бројевима 	<ul style="list-style-type: none"> – Објаснити како децимални број претварамо у разломак и обрнуто. – Приказати негативне рационалне бројеве на бројевној правој. – Креће се од позитивних мешовитих бројева те се прелази на супротан број и извлачи закључак о смештању било ког негативног броја. – Подсетити се како се решавају линеарне једначине, онда прећи на једначине са заградама потом са разломцима. 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Наставна тема: ТРОУГАО И ЧЕТВОРОУГАО

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
<ul style="list-style-type: none"> - Геометријски ликови - Збир унутрашњих и спољних углова - Површина троугла (Бермудски тругао) - Површина четвороугла - Игре четвороугла (асоцијације) 	<ul style="list-style-type: none"> - Поновити геометријске ликове - Извести површину троугла - Мотивација креће од приче о Бермудском троуглу, акција планирања спашавања брода на том подручју, која подразумева да морамо знати и површину Бермудског тругла. - Помоћу програма геогџбра се може лако извести формула за Бермудски троугао. - Такође на исти начин извести и формулу за површину четвороугла - Решавати задатке о четвороуглу помоћу игре асоцијације 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Наставна тема: ЗАДАЦИ СА ТАКМИЧЕЊА

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
---------	--------	----------------------------	----------	-----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> -Школско такмичење -Општинско такмичење -Окружно такмичење -Републичко такмичење 	<ul style="list-style-type: none"> - Задатке са такмичења бирати по темама које се обрађују или их груписати по подручјима (рачунски задаци, геометријски задаци, дељивост, главоломке...) - - Може се посебно истакнути да је одређени задатак био на такмичењу. 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци
---	--	--	---	--

Наставна тема: ЛОГИЧКИ ЗАДАЦИ

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
<ul style="list-style-type: none"> - Dirchletov принцип - Магични квадрат - Комбинаторика - Задаци који се решавају цртањем - Игре са заменама 	<ul style="list-style-type: none"> -Решавање задатака логичког типа на различите начине ради подстицања ученикове креативности и потенцијала. 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Допунска настава

Наставна тема: ЦЕЛИ БРОЈЕВИ

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање ученика са програмом - Појам негативног броја - Цели бројеви и бројевна права - Супротни бројеви - Основне рачунске операције са целим бројевима - Једначине и неједначине у скупу Z 	<ul style="list-style-type: none"> - Разговор о похађању допунске наставе, циљевима и задацима, - Мотивација за увођењем целих бројева ,повезивање са ситуацијама из стварног живота. - Схватити структуру целих бројева - Појам супротног броја апсолутне вредности - Усвојити основне рачунске операције са целим бројевима - 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Наставна тема: РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација

<ul style="list-style-type: none"> - Претварање рационалних бројева - Приказивање рационалних бројева на бројевној правој - Изрази са рационалним бројевима - Једначине облика $ax=b$ - Решавање једначина са рационалним бројевима 	<ul style="list-style-type: none"> - Објаснити како децимални број претварамо у разломак и обрнуто. - Приказати негативне рационалне бројеве на бројевној правој. - Усвојити основне рачунске операције са рационалним бројевима - Решавати једноставније једначине у скупу рационалних бројева 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци
---	---	--	---	--

Наставна тема: ТРОУГАО

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
---------	--------	----------------------------	----------	-----------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - Троугао :однос страница,врсте троуглова - Конструкција неких углова (60,120,30,45,75 и 135) - Подударност троуглова - Описана кружница - Уписана кружница - Четири значајне тачке у троуглу и њихова конструкција 	<ul style="list-style-type: none"> - Препознати класификацију троугла - Својства троугла - Обновити конструкције неких основних углова - Развити уредност и прецизност приликом конструкције троуглова,углова,уписане и описане кружнице 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци
--	--	--	---	--

Наставна тема: ЧЕТВОРОУГАО

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
<ul style="list-style-type: none"> -Четвороугао: врсте -Паралелограм -Трапез -Основне конструкције 	<ul style="list-style-type: none"> -Препознати класификацију четвороугла -Основна својства четвороугла 	<ul style="list-style-type: none"> Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad) 	<ul style="list-style-type: none"> посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

Наставна тема: ЧЕТВОРОУГАО

Садржај	Исходи	Активности, методе, облици	Средства	Евалуација и самоевалуација
–Четвороугао: врсте –Паралелограм –Трапез –Основне конструкције	–Препознати класификацију четвороугла –Основна својства четвороугла	Стваралачка Разговор Текстуална Активна настава Проблемска настава Размена мишљења Интерактивна метода Ситуациона Радионичарска Сарадња	Збирка задатака Свеска Текстови Фломастери Панои Постери Математички часописи Пројектор Геометријски прибор Разни модели Програмски алати (geogebra, sketchpad)	посматрање праћење ангажовања ученика писмено испитивање усмено испитивање белешке задовољство ученика на часу домаћи задаци

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ

Недељни број часова: 2 (блок настава)

Укупно за школску годину: 72

Настава се организује поделом одељења на групе не веће од 20 ученика.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

упознају врсте грађевинских објеката и њихове намене,

- упознају класичне технике грађења и савремене (монтажне и индустријске системе градње)
- упознају карактеристике грађевинског техничког цртања и основне грађевинске симболе,
- науче да читају и користе једноставније грађевинске цртеже - документацију за изградњу, адаптацију и уређење стана, одговарајуће проспекте
- да науче да користе готове једноставне софтверске алате за цртање, да науче како се користи CD-ром и штампач

- упознају основне врете, карактеристике и примену грађевинских материјала.
- стичу навике за рационално коришћење материјала и енергије
- стичу и развијају културу становања у савременим условима

Садржај програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
		Ученика	Наставника			
1. Увод у архитектуру и грађевинарство	4	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -износи своје мишљење -уочава -разликује -упоређује -проналази нове информације -уређује и презентује -закључује -оцењује квалитет часа	- организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање -развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење -прати напредовање ученика	На интересантан начин, уз помоћ медија, приказати развој грађевинарства и архитектуре од праисторије до данас (само на информативном нивоу). Сликом приказати репрезентативне објекте из сваког периода градње. На изабраним примерима из историје грађевинарства ученици могу да схвате величину људског ума који практично нема граница. На једноставном примеру куће (путем слајдова, макете или путем рачунара у 3Д приказу) показати основне конструктивне елементе из којих се састоји грађевински објекат. Поред тога, указати и на остале елементе које чине целину грађевинског објекта (прозори, врата, димњачки канали...). -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару	Ученици треба да: - упознају врсте грађевинских објеката и њихове намене; - разликују конструктивне елементе грађевинских објеката - разликују технике грађења;	- ликовна култура, наставна тема “Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима“). - информатика и рачунарство - историја, наставна тема «Увод» - географија

<p style="text-align: center;">2. Техничк о цртање у грађевин арству</p>	<p style="text-align: center;">8</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -црта -повезује изглед објекта у простору и равни -развија осећај прецизности и уредности -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -утиче на развој свести ученика о значају и примени техничког цртања у грађевинарству - развија осећај ученика за простор, тачност, уредност, прецизност и одговорност - прати постигнућа ученика</p>	<p>У обради ове наставне теме, у уводном делу ученицима јасно дефинисати основне фазе у реализацији једног грађевинског објекта. Те фазе су: фаза препознавања потребе за градњом у којој значајну улогу има инвеститор, фаза пројектовања грађевинског објекта у којој се трага за функционалним, конструктивним и естетским решењима објеката и фаза извођења објеката у којој се јасно препознају основни, завршни и инсталатерски радови. Посебну пажњу треба обратити на специфичности техничког цртежа у грађевинарству (врсте цртежа, размере које се примењују, котне стрелице и косе црте, котни бројеви, висинске коте, симболи: приказ врата, прозора, конструктивних елемената у основи и пресеку и приказ елемената намештаја у основи и у пресеку). Као вежбу за примену знања из овог дела ученици могу да нацртају хоризонталан пресек – основу и вертикалан пресек једне просторије (изабрана просторија може бити учионица у оквиру школе тако да сва мерења могу да се изврше на лицу места и пренесу на цртеж). У размери 1:100 . Код ученика треба инсистирати да: правилно исписују текст, користе разне врсте и дебљине линија, буду стрпљиви и прецизни у мерењу приликом цртања.</p> <p>-фронтални -индивидуални</p>	<p>Ученици треба да: -упознају карактеристике грађевинског техничког цртања и основне грађевинске симболе; -науче да читају и користе једноставније грађевинске цртеже – документацију за изградњу, адаптацију и уређење стана и одговарајуће перспекте;</p>	<p>- ликовна култура, наставна тема: „Текстура“ - информатика и рачунарство - математика</p>
---	---	--	---	---	--	--

<p style="text-align: center;">3. Информатичке технолог ије</p>	<p style="text-align: center;">16</p>	<p>-осмишљава грађевинске објекте и црта спољашњи изглед, вертикални и хоризонтални пресек користећи GoogleSketchUp или неки одговарајући софтвер -презентује свој рад -оцењује свој и рад својих другова -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање -подстиче самокритичност и евалуацију других радова - прати постигнућа ученика</p>	<p>Циљ увођења информатичке технологије у шести разред је да се оствари континуитет примене рачунара у настави техничког образовања. Ова наставна тема се реализује после наставне теме техничко цртање у грађевинарству. Разлог томе је што постоје једноставни софтвери који се могу користити за цртање и пројектовање без програмирања (Гоогле СкетцхУп, Енвизионеер Ехпресс 3.0, Мицрософт Оффице Висио 2003.). На тај начин ће ученици упознати примену рачунара на конкретним садфржајима и рад са ЦД-ромом, флеш меморијом и штампачем. Примену рачунара прилагодити конфигурацији рачунара којом школа располаже.</p> <p>-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да: -науче да користе готове једноставне софтверске алате за цртање; -науче како се користи ЦД-ром, флеш меморија и штампач (ако постоји);</p>	<p>- ликовна култура - информатика и рачунарство - математика</p>
--	--	--	--	---	---	---

<p style="text-align: center;">4. Грађевински материјали</p>	<p style="text-align: center;">4</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -именује -разликује -упоређује -класификује -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика да размишља, истражује и налази решење проблема -развија код ученика аналитичко, синтетичко, индуктивно, дедуктивно мишљење - прати постигнућа ученика</p>	<p>На нивоу обавештености проширити знања о материјалима који се користе у грађевинарству. Не улазити у детаље о производњи и преради материјала. Препоручљиво је ученицима показати угледне примере грађевинских материјала који се обрађују (песак, цемент ...) или њихове моделе (опека, арматура...). Излагање поткрепити проспектима, каталозима и претраживањима на интернету. У реализацији ове тематске целине успоставити корелацију са историјом, нарочито у делу који се односи на развој грађевинских материјала.</p> <p>-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да: -упознају основне врсте, карактеристике и примену грађевинских материјала;</p>	<p>- информатика и рачунарство - историја - физика, наставне теме: „Сила“ и „Маса и густина“</p>
---	---	--	--	---	---	--

<p style="text-align: center;">5. Енергетика</p>	<p style="text-align: center;">4</p>	<ul style="list-style-type: none"> -пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -уочава начине примене -разликује -упоређује -анализира -класификује -презентује -оцењује квалитет часа 	<ul style="list-style-type: none"> - организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на увиђање, закључивање , упоређивање -развија разумевање за рационално коришћење енергената - прати постигнућа ученика 	<p>Указати на значај врсте изабраног материјала за градњу грађевинских објеката, на могућност штедње енергије и коришћење неконвенционалних извора енергије, како при пројектовању нових објеката, тако и могућности доградње термо-изолације на постојећим објектима.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ученици треба да на хоризонталним и вертикалним цртежима просторија (које су цртали на рачунару) доцртају термо-изолациони слој и посебно га шрафирају. - -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару 	<p>Ученици треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> -стичу навике за рационално коришћење материјала и енергије; -препознају природне ресурсе и њихову ограниченост у коришћењу; -се навикну на штедњу енергије; -прилагоде будуће динамичке конструкције (моделе) енергетском извору; -знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење животног окружења; 	<ul style="list-style-type: none"> - ликовна култура - информатика и рачунарство - српски језик, наставна тема „И све што се креће, покреће сунце“
---	---	---	---	--	---	---

<p style="text-align: center;">6. Култура стана ња</p>	<p style="text-align: center;">4</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -презентује -дискутује -проналази потребне информације -упоређује -разликује -закључује -износи своје мишљење и предлоге -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -наводи на размишљање и извођење закључака -подстиче на размену искустава и усмерава дискусију -утиче на развој свести ученика о значају правилног понашања у заједници -презентује - прати постигнућа ученика</p>	<p>Увести ученике у ову наставну јединицу путем посматрања и анализе својих станова. Ученици треба да закључе из којих се делова стан састоји, које су њихове функције, који је најповољнији распоред просторија са аспекта функционалности и могућности уштеде и коришћења алтернативних извора енергије. Користећи план стана ученици треба да науче како се одређује функција сваке просторије и како се врши избор намештаја имајући у виду функционалност и економичност простора. На основу посматрања планова, макета, слика насеља градских и сеоских, треба објаснити значај околине стана са хигијенског и естетског становишта.</p> <p>“ -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да: -стичу и развијају културу становања у савременим условима; -умеју да реагују у конфликтним ситуацијама -упознају функционисање кућне инсталације (водоводне, топлотне, канализационе);</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ликовна култура • информатика и рачунарство • географија • грађанско васпитање, наставн тема „Уочавање проблема у заједници“ • српски језик, наставне теме: „Вежбе у изговарању акцента обрађених текстова“
---	---	--	--	--	--	---

<p>8.Саобраћајни системи</p>	<p>2</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује -класификује и уређује -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -упућује на изворе знања -подстиче на размишљање -развија код ученика аналитичко,синтетичко, индуктивно,ддуктивно мишљење - прати постигнућа ученика</p>	<p>У односу на претходну годину, градиво проширити са аспекта саобраћајних објеката, њихове намене, функционисања и организације саобраћаја. За ове наставне садржаје користити актуелне медије.</p> <p>-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да стекну представу о функционисању и организацији саобраћаја у саобраћајним објектима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • информатика и рачунарство • географија
-------------------------------------	-----------------	--	--	--	--	---

<p style="text-align: center;">9. Техничка средства у грађевинарству</p>	<p style="text-align: center;">4</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује -класификује и уређује -открива релације -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -упућује ученике на различите изворе знања -подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање -наводи на закључивање - праћење постигнућа ученика - прати постигнућа ученика</p>	<p>Алате и машине у грађевинарству обрадити тако да се у првом кораку направи груба подела механизације и за сваку од њих наброје карактеристични представници. Излагања поткрепити сликом и по могућности моделима. У делу који се односи на заштиту на раду код ученика развијати свест о потреби очувања личног здравља, али и очувања животне средине. Инсистирати на познавању заштитне опреме, обезбеђивању градилишта, као и околине. Ову наставну тему реализовати у континуитету са наставном темом конструкторско моделовање. Тако да ће ученици моћи да стечена знања о машинама у грађевинарству примењују у раду са конструкторским елементима. На сличан начин реализовати и наставну тему „Техничка средства у пољопривреди“.</p> <p>“ -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да: -стекну знања о примени и битним карактеристикама грађевинских машина; -разумеју улогу грађевинских машина као замене за рад људи ичиме се повећава економичност у производњи; -знају мере заштите и потребу за обнову и унапређење животног окружења;</p>	<p>- ликовна култура - информатика и рачунарство - српски језик, наставна тема „Чудесна справа“</p>
---	---	--	--	--	---	---

<p style="text-align: center;">10. Техничк а средства у пољопди вреди</p>	<p style="text-align: center;">4</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -проналази информације -уочава -именује -упоређује -класификује и уређује -открива релације -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -упућује ученике на различите изворе знања -подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање -наводи на закључивање - прати постигнућа ученика</p>	<p>Техничка средства у пољопривреди обрадити тако да се најпре кроз разговор обради алгоритам операција од сетве до жетве, затим употреба агротехничких средстава и којим машинама, на крају врсте и намене одређених машина и уређаја у пољопривредној производњи. Излагања поткрепити сликом и по могућности моделима. У делу који се односи на заштиту на раду код ученика развијати свест о потреби очувања личног здравља, али и очувања животне средине. Техничка средства у пољопривреди, организација рада и примена савремених средстава у пољопривредној производњи, машине и уређаји у пољопривредној производњи. Моделоване машине и уређаји у пољопривредној производњи.</p> <p>У делу који се односи на заштиту на раду код ученика развијати свест о потреби очувања личног здравља, али и очувања животне средине.</p> <p>-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да упознају: -основне процесе у пољопривредној производњи; -техничка средства у пољопривреди;</p>	<p>- ликовна култура - информатика и рачунарство - биологија</p>
--	---	--	---	--	--	--

<p>11. Конструкторско моделовање - модули</p>	<p>12</p>	<p>-уочава -именује -разликује -упоређује -планира -одабира -израђује -ствара -контролише -презентује -прооцењује квалитет свог рада</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -саветује и одговара на питања ученика -утиче на развој свести ученика о значају примене теоријских знања за израду предмета који имају употребни карактер и могу се користити у реалном окружењу - прати постигнућа ученика</p>	<p>Реализација модула омогућава диференцијацију у настави с обзиром да се ученици могу опредељивати за подручје за које имају виђе афинитета: моделовање грађевинских објеката високоградње, нискоградње, израда модела разних машина и уређаја у грађевинарству из конструкторских комплета, уређење стана, поправке на кућним инсталацијама и санитарним уређајима, рад на рачунару. Обавеза свих, без обзира на избор активности је да израде свој »пројекат« по коме изводе моделовање: израда техничке документације, избор материјала, обрада материјала, састављање делова, облагање површина и површинска заштита.</p> <p>-индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>Ученици треба да: --науче да примењују једноставније техничке цртеже у пројектовању модела или макета према сопственом избору: -грађевинских или саобраћајних објеката -грађевинских или пољопривредних машина и уређаја - детаља из уређивања стана и др. -израде модел од лако обрадивих материјала чиме теоријско знање практично примењују.</p>	<p>- ликовна култура - информатика и рачунарство - математика</p>
--	------------------	--	--	---	--	---

- упознају функционисање кућне водоводне и канализационе инсталације
- стекну представу о функционисању и организацији саобраћаја у саобраћајним објектима
- стекну знања о намени, примени и битним карактеристикама грађевинских машина
- упознају основне процесе у пољопривредној производњи
- науче да примењују једноставне техничке цртеже у пројектовању модела или макета према сопственом избору: грађевинских или саобраћајних објеката; грађевинских или пољопривредних машина и уређаја; детаља из уређивања стана и др.

Саобраћајна секција

Саобраћајна секција организују се за ученике са посебним интересовањем за саобраћај и вожњу бицикла. Рад се одвија у кабинету, информатичкој учионици и школском полигону.

Број часова	Садржај рада	Месец
1	Упознавање са планом рада Објашњење елемената полигона	Септембар
3	Вожња бицикла на полигону Вежбе спретности вожње у појединим дисциплинама	
3	Решавање тестова, контрола истих и анализа	Октобар
1	Ситуације које најчешће доводе до саобраћајне несреће (дискусија)	
1	Мере за регулацију саобраћаја	Новембар
2	Правила права првенства пешака и бициклиста	
3	Саобраћајни знаци	Децембар
1	Понашање сувозача и других путника у возилу Кретање пешака подземним пролазима, мостовима и тунелима	
1	Стицање навике контроле и одржавања техничке исправности бицикла	Јануар
2	Решавање ситуација на раскрсницама	
1	Дечије игре на улици-опасности	Фебруар
1	Понашање деце при групним путовањима	
4	Припрема за школско такмичење из саобраћаја Школско такмичење из саобраћаја-резултати и анализа	
4	Припрема за општинско такмичење Општинско такмичење из саобраћаја-резултати и анализа	

4	Припрема за окружно такмичење Окружно такмичење из саобраћаја-резултати и анализа	Април
4	Припрема за републичко такмичење Републичко такмичење из саобраћаја-резултати и анализа	Мај
	Анализа извештаја о раду секције	
36	Укупно	

Додатни рад

За додатни рад се одређују даровити ученици посебних интересовања за технику. Ангажоване ученике неопходно је стимулисати (похвале, награде, интерна такмичења у циљу припреме за општинско, окружно и републичко такмичење) и постепено их уводити у област професионалне оријентације ка ширем пољу делатности које пружа широка област технике.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Недељни фонд часова. 2

Годишњи фонд часова:72

Циљ и задаци

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским, моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и непоходн их теоретских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања су:

- Подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- Развој и усавршавање моторичких способности;
- Стицање моторичких умења која су као садржај утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- Усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- Формирање морално-вољних квалитета личности;

- Оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- Стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове околине.

Оперативни задаци:

- Усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- Усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика и навике предвиђених програмом физичког васпитања;
- Примена стечних знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- Задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- Естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- Усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

	Недељни фонд часова	Годишњи фонд часова
1. Обавезни наставни предмет		
1.1 Редовна настава физичког васпитања	2	72
2. Изборни наставни предмет		
2.1 изабране спортске гране		36
2.2 слободне активности (секције)	11	36
2.3 активности у природи		
2.4 корективно-педагошки рад		
2.5 школска и друга такмичења		

1. Обавезни наставни предмет

1.1 Редовна настава физичког васпитања

Наставни садржај	Број часова	Број часова обраде	Број часова увежбавања	Број часова провере	Број часова понављања
Атлетика	16	3	10	3	/
Гимнастика	19	5	12	2	/

Тестирање	12	/	/	12	/
Спортска игра	25	12	9	4	/
Укупно	72	20	31	21	0

Наставни Садржаји	Број часова	Активности у васпитно - образовном раду		Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
		Активности ученика	Активности наставника			
Атлетика	16	-ходање -трчање -вежбање -анализирање -такмичење	-дискусија -анализирање -објашњавање - поређење - показивање	-разговор -демонстрација -физичко вежбање	-разликује правилно од неправилног држања тела -развијање и усавршавање моторичких способности -изводи покрете у задатом смеру -вешто изводи	Биологија Музичко култура Физика Страни језик
Вежбе на справама и тлу	19	-вежбање -анализирање	-дискусија -анализирање -објашњавање -показивање	-демонстрација -физичко вежбање	-вешто изводи задате вежбе са реквизитима -уочава своје моторичке способности и особине, сличности и разлике међу вршњацима	Биологија Музичко култура Физика Страни језик
Тестирање	12	-мерење	-мерење -анализирање	-физичко вежбање	-мерење физичких способности ученика	Биологија Музичка култура

Спортска игра	25	-вежбање -анализирање -трчање -скакање -такмичење	-анализирање -поређење -објашњавање -показивање	-демонстрација -физичко вежбање -разговор	-познаје правила спортске игре и придржава их се -стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективни	Биологија Музичко култура Физика Страни језик
---------------	----	---	--	--	---	---

2.1 Слободне активности (секције)

Слободне активности (секције) организују се за ученике са посебним интересовањем за спорт. Рад се одвија у спортским секцијама или школским екипама које се формирају према интересовању, способностима и полу ученика.

2.2 Активности у природи

Од активности у природи, планирана су два кроса и два излета.

Кросеви:

- јесењи крос, у организацији Спортског савеза Пожега
- пролећни крос, у организацији Спортског савеза Пожега

Излети:

излет на Савинац (октобар)	ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ -развијање основних моторичких активности -примена стечених знања кроз игру -стварање услова за социјално прилагођавање
излет на Златибор (фебруар)	-развијање основних моторичких активности -учење и усавршавање технике скијања -стварање услова за социјално прилагођавање

2.4 Корективно-педагошки рад

Корективно-педагошки рад се организује за ученике који имају лоше држање тела. Рад спроводи наставник у сарадњи са лекаром или физијатром који утврђује степен деформитета и прописује вежбе. Тежи случајеви телесних деформитета третирају се у здравственим установама.

2.5 Школска и друга такмичења

Школа организује и спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања, тј. обавезна унутар школска и међуодељенска такмичења у :

1. гимнастици
2. атлетици
3. спортским играма.

У сарадњи са Спортским савезом града Пожеге организују се такмичења међушколског карактера у свим спортским дисциплинама према календару који прави Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Спортски савез.

Наставна област гимнастика

	Назив вежбе	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни
Вежбе на тлу („партер“)	Колут напред из чучња до чучња	*		
	Колут напред преко препреке-олпазом без изразите фазе	*		
	Колут напред преко препреке са фазом лета (свићен			*
	Колут напред летећи са изразитом фазом лета (свићен			*
	Из става паскопачног колут назад до става паскопачног	*		
	Из става паскопачног колут напред до става паскопачног			*
	Став на шакама уз помоћ	*		
	Став на шакама уз малу помоћ			*
	Став на шакама издржај колут напред			*
	Премет стране уопом у „бољу“ страну	*		
	Премет стране уопом улево и у десно		*	
	Прекопит („салто згачено телом“) напред			*
	Мост из лежећег на леђима	*		
Мост закломом и усклоном уз помоћ			*	

	Вага претклоном и занужењем на левој и на десној ноzi	*		
Прескок	Разношка преко козлића		*	
	Згрчка уз помоћ		*	
	Згрчка преко козлића или коња			*
	Разношка и згрчка са изразитом фазом лета			*

Греда	Ученици и ученице – ниска, средња или висока греда: Наскочити на произвољан начин; усправ – одручити; кораци успону унапред до средине греде; чучањ и окрет у чучњу			
	Ученици – висока греда или греда висице од 80cm Наскок у упор предњи, упор одножно десном (левом), окрет за 90° улево и прехват бочно (палчеви су окренути један према другом), упор клечећи на десној заножити левом (мала вага); ослонцем заножене ноге испред тела усправ уз помоћ; четири корака у успону – узручити; саскок суножним			
	Залетом и суножним одскоком наскок премах одножно десном у упорјашући; окрет за 90° у лево; прехватом бочно и ослонцем стопалима иза тела упор чучећи; усправ, одручити; два корака зибом почучњем; скок суножним одскоком и доскок на једну ногу, слободна је у занужењу; вага претклоном и занужењем, усклон, валцер кораци до краја греде – таласи у одручењу; окрет у успону за 180° и			

Кругови	Дохватни кругови: Суножним одривом згибом вис узнето	*		
	Доскочни кругови: Из замаха предњихом вис узнето, вис			*
	Доскочни кругови: Из виси предњег вучењем вис узнето, вис			*

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Вођење лопте „јачом“ руком у месту и праволинијско кретање умерном брзином	*		
Вођење лопте „јачом“ и „слабијом“ руком у месту		*	
Вођење лопте „јачом“ и „слабијом“ руком у кретању максималном брзином (праволинијски и са променом правца)			*
Вођење лопте „јачом“ руком у праволинијском трчању максималном брзином		*	
Бацање (додавање) лопте тзв. „кратким замахом“ изнад висине рамена	*		
Бацање (додавање) лопте тзв. „дугим замахом“ на веће растојање		*	
Бацање (додавање) лопте иза леђа			*
Увртање подлакти „слабијом“ руком			*
Хватање лопте у висини груди	*		
Хватање непрецизно бачених лопти (високих, ниских)		*	
Бочни („шасе“) шут	*		
Шут из трка („чеони шут“)		*	
Скок шут са позиције бека, крила, пивота			*
Игра на два гола	*		
Игра на два гола уз примену свих правила		*	
Три корака	*		
Три секунде	*		
Три метра	*		
Искључења		*	
Не прави прекршај ношена лопта	*		

Не прави прекршај преступ	*		
Извођење аута	*		
Индивидуална тактика одбране		*	
Индивидуална тактика напада		*	
Преузимање играча при блокади		*	
Игра на два гола уз суђење самих ученика			*
Ученик/ученица се такмичи			*
Ученик/ученица учествује у организацији утакмице или турнира			*

Наставна облааст кошарка

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Основни став у нападу и одбрани	*		
Пивотирање	*		
Кретање у одбрани	*		
Скок у одбрани и нападу	*		
Хватање и додавање лопте обема рукама	*		
Вођење лопте праволинијски и са предњом променом правца	*		
Шут на кош из продора дриблингом		*	
Шут са дистанце		*	
Додавање лопте једном руком		*	
Шут на кош из продора двокоракком након пријема лопте			*
Вођење лопте са променом кроз ноге			*
Шут из продора двокоракком након пријема лопте			*

Шутирање полагање одоздо, одозго ибочно		*	
Игра 2 на 2 у нападу и одбрани		*	
Сарадња три играча у контра нападу и позиционом нападу			*
Одбрана „човек на човека“ и напад на ту одбрану		*	
Вођење лопте са променом иза леђа и „ролингом“			*
Скок – шут			*
Игра 3 на 3 у нападу и одбрани			*
Зонска одбрана и напад на зонску одбрану			*
Зна шта је лична грешка	*		
Преступ	*		
Не прави грешке у вођењу лоптевођење лопте у „задње“ поље	*		
Не прави грешку у корацима	*		
Не прави грешку 3	*		
Не прави грешку 5	*		
Извођење аута	*		
Ученик/ученица учествује у такмичењу			*
Ученик/ученица зна да суди			*
Ученик/ученица учествује у организацији утакмице или турнира			*

Наставна област фудбал

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Праволинијско вођење лопте произвољним делом стопала	*		

Вођење лопте променом правца кретања разним деловима стопала уз присуство играча који омета		*	
Примање лопте, разним деловима тела у месту и кретању		*	
Одузимање лопте, избијањем, уклизавањем, гурањем раменом		*	
Застављање лопте која се креће у ваздуху произвољним делом стопала или било којим делом тела		*	
Вођење лопте произвољним делом стопала и шутирањ на гол произвољним делом стопала		*	
Одбијање лопте главом		*	
Техника голмана		*	
Примање лопте, разним деловима тела у месту и кретању		*	
Недозвољени контакт са лоптом	*		
Убацивање лопте у игру пре почетка утакмице, након прекида и када напусти терен	*		
Измена играча			*
Извођење слободних и казних удараца	*		
Испуњава тактичке задатке		*	
Временске казне и искључења до краја утакмице	*		
Тактика одбране – индивидуална и колективна; постављање код извођења аута		*	
Тактика напада		*	
Ученик/ученица се такмичи			*
Ученик/ученица зна да суди			*
Ученик/ученица учествује у организацији утакмице или турнира			*

Наставна област плес

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Успешно плеском (ударањем дланом о длан) прати акценте у темпу музичке пратње	*		
Успешно плеском или топотом прати задати ритам и темпо музичке пратње	*		
Успешно се креће у задатом простору у свим смеровима комбинујући ходање и трчање		*	
Целокупну своју моторику (кретање и покрете појединих делова и целог тела) изводи у ритму и темпу музичке пратње самостално, у пару, у групи		*	
Повезује (просторно и временски) плесне елементе (најмање шест основних елемената технике: галоп, дечији поскок, мењајући корак, кораци са привлачењем са и без преноса тежине тела, кораци са укрштањем напред – назад, укључујући ходање и трчање) у целини		*	
Уз помоћ (наставника) реализује задату комбинацију основних корака у аеробном загревању у трајању од 2 пута 3/4 такта		*	
Самостално реализује задату комбинацију основних корака у аеробном загревању у трајању од 2 пута 3/4 такта			*
Успешно моторички у ритму и темпу реализује одабране народне, друштвене и дечије плесове			*
Саставља и изводи самосталну плесну комбинацију у 2/4 такту од произвољно одабраних и укомпонованих основних елемената технике плесова			*
Исказује креативност и стваралаштво кроз састављање мањих композиција покрета и кретања и плесних комбинација			*
Влада терминологијом плесова			*
Учествује на такмичењу			*

Наставна област ритмичка гимнастика

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Мачији поскок, дечији поскок, галоп напред и странце, поскок са занужењем, комбинација галоп – поскок са занужењем	*		
Окрет за 90°, 180° и 360°	*		
Суножно прескакање вијаче са и без међупоскока – обртање вијаче унапред и уназад, прескакање вијаче у трчању	*		
Ритмичко ударање чуњева један о други и о под, мали кругови чуњевима	*		
Галоп + дечији поскоци вијачом		*	
Галоп + поскок занужењем		*	
Галоп + мачији скок са бацањем и хватањем лопте, замаси лоптом у хоризонталној равни спојено са окретом за 180° и 360°		*	
Прескакање вијаче у трчању		*	
Прескакање вијаче галопом и странце		*	
Прескакање вијаче дечијим поскоцима		*	
Кружење вијачом (бочно и чеоно)		*	
Трчање са обртањем вијаче и прелаз у галоп			*
Научени поскок или скок повезати са ударањем чуња о чуњ испред и иза тела – изнад главе и испод ногу			*
Ритмички састав без реквизита			*
Ритмички састав лоптом			*
Ритмички састав вијачом			*
Ритмички састав обручем			*

Ритмички састав чуњевима			*
Ученица се такмичи			*

Наставна област стони тенис

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Форхенд и бекенд техника без ротације	*		
Форхенд и бекенд ударац са ротацијом по дијагонали			*
Основни став у игри	*		
Примена сложених техника са обе стране рекета			*
Пимпл игра обема странама		*	
Основна техника кретања	*		
Штоп игра и активна игра спином		*	
Школси сервис обема странама	*		
Разноврсни сервис			*
Зна када је поен	*		
Промена сервиса	*		
Трајање сета	*		
Активна игра		*	
Испуњава тактичке задатке у зависности од противника			*
Користи више врста квалитетног ротираног сервиса са увежбаним тактичко – техничким наставком у игри			*
Такмичи се			*
Познаје организацију игре			*
Суди на мечевима			*
Исказује вољу за напредовањем			*

Наставна облааст атлетика

Елементи	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
Правилно трчи варијантама технике трчања на кратке, средње и дуге стазе и мери резултате	*		
Изводи технику штафетног трчања		*	
Правилно скаче у даљ згрчном варијантом технике и мери дужину скока	*		
Правилно скаче у даљ варијантом технике увинуће			*
Зна атлетска правила за скок у даљ	*		
Правилно скаче у вис варијантом технике маказице	*		
Правилно скаче у вис леђном варијантом технике			*
Зна атлетска правила за скок у вис		*	
Правилно баца куглу варијантом технике из места и мери дужину хитца		*	
Правилно баца куглу леђном варијантом технике и мери дужину хитца			*
Зна атлетска правила бацања кугле	*		
Такмичи се у једној од атлетских дисциплина		*	
Такмичи се у атлетском петобоју			*

ОБАВЕЗНИ ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Недељни број часова: 1

Укупан број часова: 36

Циљ и задаци

Општи циљ предмета је оспособљавање ученика за активно учешће у животу школе, посебно локалне заједнице, о примени демократских принципа и поштовање вредности кроз практично деловање

Задаци предмета:

- подстицање и оспособљавање за активно учешће у животу локалне заједнице.
- разумевање и функционисање нивоа и органа власти,
- упознавање мера власти,
- упознавање права и одговорности грађана на нивоу заједнице,
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења,
- обучавање за тимски начин рада.
- развијање способности критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања.

Редни број	Наставне теме	Број часова
1	Упознавање основних елемената програма	6
2	Први корак – уочавање проблема у заједници	4
3	Други корак – избор проблема	1
4	Трећи корак – сакупљање података о изабраном проблему	8
5	Израда студије	12
6	Јавна презентација студије	1
7	Осврт на научено	4
	УКУПНО	36

Садржаји програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступак остваривања програма	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелације
-------------------	-------------	--	--	---------------------------------------	-----------------------------------	------------

1. Упознавање основних Елемената програма	6	-разговарају,	Презентује програм,	-радионичарска,	-упознати ученика са	Српски језик и књижевност,
		-илуструју, -дискутују, -изводезакључке	ствара тимове, мотивише за рад,	-интерактивна, -симулацијска	најзначајнијим појмовима везаним за пројекат грађанин, -обучавање ученика за тимски рад, -оспособљавање за активно учешће уживоту и раду локалне заједнице	Рачунарство и информатика
2.Први корак –Уочавање проблема у заједници	4	-дискутују, -разговор са родитерљима и осталим представницима локалне заједнице -попуњавају упитник, -читају	Упознаје ученике са основним појмовима локалне средине, ствара ситуације, даје	-радионичарска, -групни рад, -тимски рад, -интерактивна	-слободно размишљање и изношење размишљања о отвореним питањима и проблемима које су сами идентификовали у локалној средини као значајне, -упознавање права и одговорности грађана	Српски језик и књижевност, биологија, рачунарство и информатика, ликовна култура
3. Други корак – избор проблема	1	-процењују прикупљене податке, -дискутују, -бирају заједнички	Мотивише их за слободно комуникарање,	-радионичарска, -групни	-Слободно, демократско изражавање сопствених идеја, -учење преузимања одговорности за сопствене одлуке	Српски језик и књижевност

<p>4.Трећи корак– Сакупљање података о изабраном проблему</p>	<p>8</p>	<p>-сакупљају информације, -праве упитнике, -одлазе на терен-библиотеку, локалну управу...</p>	<p>Разговара, одговара на питања и објашњава непознате појмове, упућујена начине прављења упитника..</p>	<p>-истраживачки рад, -тимски рад, -посете, -инерактивна</p>	<p>-унапређење комуникацијских вештина у различитим социјалним ситуацијама са представницима јавних институција, организација и другим учесницима у животу локане заједнице, -развијање способности критичког мишљења,</p>	<p>Српски језик и књижевност, рачунарство и информатика</p>
<p>5. Четврти корак – Израда студије</p>	<p>12</p>	<p>- разврставају и класификују прикупљени материјал, -дискутују, -израђујупано</p>	<p>Учествује као активан члан неке групе, координира рад</p>	<p>-радионичарска, -групни, -интерактивна, -симулативна</p>	<p>-обучавање за рад у груп и тиму, -да науче не шта да мисле-раде, него како мисле-раде, -да самостално и активно учествују у свим активностима и преузетим одговорностима</p>	<p>Српски језик и књижевност, ликовна култура, рачунарство и информатика, ТИО</p>

<p>6. Пети корак – Јавна презентација студије</p>	<p>1</p>	<p>-презентују, -одговарајуна питања, -бране своје ставове, - изводезакључке</p>	<p>Слуша, поставља питања, подржава, мотивише ослобађа треме, страха</p>	<p>-интерактивна, -симулативна, -јавни наступ</p>	<p>-боље разумевање нових и непознатих ситуација и Ублажавање страха од непознатог као ометајућег фактора у различитим приликама јавног наступа, -уознавање свих структура школе, родитеља, представника локалне заједнице са</p>	<p>Српски језик, рачунарство и информатика</p>
<p>7. Шести корак –Осврт на научено</p>	<p>4</p>	<p>-разговарају, -процењују, -закључују</p>	<p>Слуша, износи на крају своје мишљење</p>	<p>-интерактивна, - демонстративна, -игровна</p>	<p>Оспособљавање да самостално процене, искуства и вештине које су стекли током програма</p>	<p>Српски језик и књижевност, музичка култура</p>

					родитеља, представника локалне заједнице, са оствареним резултатима програма
7. Шести корак – Осврт на научено	4	-разговарају, -процењују, -закључују	Слуша, износи на крају своје мишљење	-интерактивна, -демонстративна , -игровна	Оспособљавање да самостално процене, искуства и вештине које су стекли током

ВЕРСКА НАСТАВА

Недељни број часова: 1 час недељно
Укупно за школску годину: 36 часова

Оперативни задаци:

Ученик треба да:

- сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе;
- уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном разреду школовања;
- каже да су Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе;
- препозна да су Јевреји очекивали Месију на основу старозаветних пророштава;
- преприча живот Светог Јована Претече и Крститеља Господњег и каже да је он припремао народ за долазак Христа;
- доживи врлински живот и покајање као припрему за сусрет са Христом;
- закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима;
- наведе неке од новозаветних књига и околности њиховог настанка;
- пронађе одређени библијски одељак;
- каже да се Библија користи на богослужењима;

- именује Јеванђељисте и препозна њихове иконографске симболе;
- преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“;
- препозна службу анђела као гласника и служитеља Божијих;
- препозна Богородичино прихватање воље Божије као израз слободе;
- уочи да је за разлику од Еве, Богородица послушала Бога;
- преприча неке од догађаја из живота Пресвете Богородице и повеже их са Богородичиним празницима;
- преприча библијски опис Рођења Христовог;
- препозна да је Христос дошао на свет да сједини Бога и човека;
- преприча библијски опис Христовог Крштења, поста и кушања;
- препозна да су Христова чуда израз Његове љубави према људима;
- увиди разлику између старозаветног закона и новозаветних заповести о љубави.

Садржај програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
		Ученика	Наставника			
1. Увод	2	-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика	- организатор и реализатор наставе	Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. -фронтални	Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса;	историја, наставна тема «Увод»

<p style="text-align: center;">2. Припрема света за долазак сина божјег</p>	<p style="text-align: center;">5</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -разликује -упоређује -црта -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -утиче на развој свести ученика о значају изучавања религије - прати постигнућа ученика</p>	<p>На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада.</p> <p>-фронтални -индивидуални</p>	<p>-Упознати ученике са културно-историјским приликама у Палестини пред Христово рођење; -Указати ученицима на старозаветна пророштва везана за долазак Спаситеља – Месије; - О б ј а с н и т и у ч е н и ц и м а улогу и значај Светог Јована Претече;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ликовна култура, • географија • историја • српски језик и књижевност
---	---	--	---	--	---	---

<p>3. Увод у нови завет</p>	<p>5</p>	<p>-презентује свој рад -оцењује свој и рад својих другова -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -усмерава ученика -подстиче ученика на истраживање, увиђање, закључивање, упоређивање - прати постигнућа ученика</p>	<p>Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже.</p> <p>-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>- Упознати ученике са настанком новозаветних књига; -Објаснити ученицима кључне новозаветне појмове; -Пружити ученицима основ за разумевање смисла новозаветних догађаја; -Подстаћи ученике да самостално читају Свето Писмо.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ликовна култура • српски језик и књижевност • историја • географија
------------------------------------	-----------------	---	--	---	--	--

<p style="text-align: center;">4. Богочовек – исус христос</p>	<p style="text-align: center;">15</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -уочава -именује -разликује -упоређује - класификује -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика да размишља, истражује -развија код ученика мишљење - прати постигнућа ученика</p>	<p>Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.</p> <p>-фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>-Пружити ученицима основно знање о личности Пресвете Богородице - О б ј а с н и т и ученицима хришћанско п о и м а њ е слободе; -Пружити ученицима основно знање о јеванђељским казивањима о Господу Исусу Христу;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • географија • историја • српски језик и књижевност • биологија
--	--	---	--	--	---	--

<p>5. Црква духа светога</p>	<p>9</p>	<p>-пажљиво прати излагање наставника или осталих ученика -повезује ранија знања -разликује -упоређује -анализира -презентује -оцењује квалитет часа</p>	<p>- организатор и реализатор наставе -презентује -подстиче ученика на увиђање, закључивање, упоређивање -развија разумевање за различите теорије настанка - прати постигнућа ученика</p>	<p>- Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. - Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. - -фронтални -индивидуални -групни -рад у пару</p>	<p>-Објаснити ученицима значај догађаја Вазнесења и Педесетнице; -Упознати ученике са мисионарском делатношћу светих апостола;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • историја • ликовна култура • српски језик и књижевност • географија
---	-----------------	--	---	--	--	--

Садржаји	Трајање	Циљеви и задаци	Начин и поступак	Врсте активности	Корелација
<p>- Развијање моторичких способности ученика (брзине, координације, прецизности изабране спортске гране)</p>	<p>На свим часовима као и на другим организационим облицима рада</p>	<p>Развијати способности полазећи од индивидуалних могућности ученика</p>	<p>У циљу развијања физичких способности спроводи се низ поступака (метода) и облика рада путем којих се постижу оптималне вредности ових способности, као основ за успешно стицање моторичких знања, умења, навика и формирања правилног држања тела</p>	<p>Путем вежби обликовања, фронтално, најчешће у припремном делу часа.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Биологија - Музичко култура - Физика - Страни језик
<p>- Усвајање моторичких знања, умења и навика изабраног спорта</p>	<p>На свим редовним часовима и ванчасовним и ваншколским активностима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Спортско-техничко образовање ученика (обучавање и усавршавање) - Индивидуална и колективна тактика изабраног спорта - Правила изабраног спорта 	<p>Прецизирани су оперативни задаци с обзиром на пол ученика поштујући и индивидуалне разлике ученика</p>	<p>Органозовање унутар одељењских и међуодељењских такмичења</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Биологија - Музичко култура - Физика Страни језик

-Теоријско образовање из области изабраног спорта	На свим редовним часовима и ванчасовним и ваншколским активностима уз практичан рад (не предвиђају се посебни часови)	Упознавање ученика са основним принципима вежбања	Хигијена рада и одмора Држање тела и могућности заштите од деформисања	Током свих врста активности теоријско образовање укључити. Треба да буде усклађено са ативностима , односно конкретним задацима.	- Биологија - Музичко култура - Физика Страни језик
--	---	---	---	--	--

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Изборни наставни предмет - друга година учења

Недељни број часова: 2

Укупно за школску годину: 72

Циљеви:

Циљ наставе немачког језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. Ученик треба да усвоји основна знања из немачког језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима. Учећи немачки језик ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе, развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развија свест о језичком богатству.

Стандарди:

Разумевање говора

Ученик разуме једноставну усмену поруку исказану савременим језиком, не дужу од две до три минуте; и то на нивоу глобалног разумевања (основно обавештење из поруке), на нивоу селективног разумевања (проналажење тражене информације). Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука – монолог, краћи разговор, кратка информација.

Разумевање писаног текста

Ученик чита са разумевањем краће писане и илустроване текстове у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Усмено изражавање

Ученик је у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање

У оквиру програмом језичке грађе, ученик пише поруке и кратке текстове.

Интеракција

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Задаци:

Разумевање говора

На крају шестог разреда ученик треба да:

- разуме изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад;
- разуме кратке дијалоге и монолошка излагања (до осам реченица) које наставник исказује природним темпом а који садрже искључиво језичку грађу обрађену током петог и шестог разреда;
- разуме једноставне песме у вези са обрађеном тематиком;

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- савлада технике читања у себи и гласног читања;
- дање упознаје правила граfiје и ортографије;
- разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радним листовима;
- разуме смисао краћих писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (око 70 речи);
- издваја основне информације из краћег прилагођеног текста у вези са неком особом или догађајем (ко, где, шта, када, ...).

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- ступа у дијалог, постављањем и одговарањем на питања;
- уз наставников подстицај, представи себе или другог, опише неку ситуацију, слику, лице, предмет;
- рецитује.

Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања;

- поставља једноставна питања, одговара на њих и изражава допадање и недопадање;
- учествује у заједничким активностима и комуникацији на часу – рад у пару, у групу;
- тражи разјашњења када нешто не разуме.

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- даље упознаје правила граfiје, ортографије и интерпункције;
- допуњава и пише речи и кратке реченице на основу датог модела;
- пише пригодне честитке, поруке и електронска писма користећи модел;
- пише своје личне податке и податке других особа – име, презиме, адресу;
- прави спискове с различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана, ...)

Знања о језику

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика.

Наставна тема	Циљеви и задаци	Комуникативне функције	Начин остваривања програма	Технике (активности)	Корелација
---------------	-----------------	------------------------	----------------------------	----------------------	------------

<p>Школа - школске активности и обавезе</p> <p>Ја и моји другови</p> <p>Породица и блиско окружење</p> <p>Празници - Божић, Нова година, Ускрс и други важни празници</p> <p>Мој дом - просторије и обавезе у кући</p> <p>Исхрана - оброци, омиљена и здрава храна</p> <p>Одећа - одевни предмети и прикладно одевање</p> <p>Окружење</p>	<p>Усвајање основних знања из немачког језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима који говоре немачки језик, усвајање норме комуникације у складу са специфичностима немачког језика.</p> <p>Ученик треба да: -разуме изразе које наставник употребљава -разуме краће дијалоге и монолошка излагања -разуме једноставне песме и усмене кратке поруке и реагује на њих -савлада даље технике читања у себи и гласног читања - упозна даље правила граfiје и ортографије - разговетно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Представљање себе и других 2. Поздрављање 3. Именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева 4. Разумевање и давање једноставних упутстава и команди 5. Постављање и одговарање на питања 6. Молбе и изрази захвалности 7. Примање и давање позива за учешће у игри/ групној активности 8. Изражавање допадања и недопадања 9. Изражавање физичких сензација и потреба 10. Именовање активности (у вези са темама) 11. Исказивање просторних односа и величина 12. Давање и тражење информација о себи и другима 13. Тражење и давање обавештења 14. Описивање лица и предмета 15. Изрицање забране и реаговање на забрану 16. Изражавање 	<p>Немачки језик се употребљава у добро осмишљеним контекстима у пријатној и опуштеној атмосфери.</p> <p>Говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика.</p> <p>Битно је значење језичке поруке која обавезно мора бити схваћена.</p> <p>Скреће се пажња на значај граматичке прецизности исказа.</p> <p>Знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности.</p> <p>Настава се заснива на социјалној интеракцији: -путем групног или индивидуалног решавања проблема, -потрагом за информацијама из различитих извора, -решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем.</p> <p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног односа.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Слушање и реаговање на команде наставника или са траке 2. Рад у паровима, малим и великим групама 3. Мануелне активности 4. Вежбе слушања 5. Игре примерене узрасту 6. Певање у групи 7. Класирање и упоређивање 8. Решавање текућих проблема у разреду, договори и мини пројекти 9. Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала 10. Разумевање писаног језика 11. Писмено изражавање 	<ul style="list-style-type: none"> - српски језик, - енглески језик, - музичка културс, - биологија, - географија, - техничко и информатичко образовања, - верска настава и - грађанско васпитање
---	--	---	--	--	---

Грамагички садржаји

1. Именице – заједничке, властите (Рецептивно усвајање рода, броја и падежа помоћу члана, наставака и детерминатива. Продуктивно коришћење номинатива, датива и акузатива једнине и номинатива и акузатива множине са одговарајућим предлозима и без предлога. Саксонски генитив.)
2. Члан (Рецептивно и продуктивно усвајање одређеног и неодређеног члана уз именице. Сажимање члана *im, am, ins*. Нулти члан уз градивне именице)
3. Негација (*kein* у номинативу и акузативу, *nicht* и *nein*)
4. Заменице (Личне заменице у номинативу – продуктивно, дативу и акузативу једнине и множине – рецептивно)
5. Придеви (Описни придеви)
6. Предлози (Датив – *bei, mit, aus, vor*. Акузатив – *für*. Датив / акузатив – *in, an, auf*)
7. Прилози (*links, rechts, hier, dort, da, heute, morgen, jetzt*)
8. Глаголи (Презент најфреквентнијих слабих и јаких глагола, простих и глагола са наглашеним или ненаглашеним префиксом, помоћних глагола *sein* и *haben*, модалних глагола у потврдном, одричном и упитном облику једнине и множине. Презент са значењем будуће радње. Претерит глагола *sein* и *haben*. Најфреквентнији рефлексивни глаголи и императив јаких и слабих глагола)
9. Бројеви (Основни бројеви до 1000 и редни бројеви до 100)
10. Реченица (Основне реченичне структуре у потврдном, одричном и упитном облику.)

Предвиђена су два писмена задатка, по један у сваком полугодишту.

Додатни рад

За додатни рад се опредељују даровити ученици посебних интересовања за немачки језик. Ангажовање ученике неопходно је стимулисати (похвале, награде, интерна такмичења у циљу припреме за општинско, окружно и републичко такмичење које се организује само за ученике осмог разреда) и постепено их уводити у област професионалне оријентације ка ширем пољу делатности које пружа немачки језик.

Допунски рад

Допунски рад се организује за ученике који у редовној настави немачког језика не постижу задовољавајуће резултате. Зависно од утврђених недостатака као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад.

Индивидуални образовни план

Право на ИОП има ученик који при учењу немачког језика има потребу за додатном подршком, има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи учења или проблема у понашању и емоционалном развоју), има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или

вишеструке сметње или сметње из спектра аутизма), потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини или из других разлога због којих остварује право на подршку у образовању.

Право на ИОП има и ученик који учи немачки језик а поседује изузетне способности.

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Недељни број часова: 2

Укупно за школску годину: 72

Циљеви:

Циљ наставе француског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. Ученик треба да усвоји основна знања из немачког језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима.

Учећи француски језик ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе, развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развија свест о језичком богатству.

Стандарди:

Разумевање говора

Ученик разуме једноставну усмену поруку исказану савременим језиком, не дужу од две до три минуте; и то на нивоу глобалног разумевања (основно обавештење из поруке), на нивоу селективног разумевања (проналажење тражене информације). Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука – монолог, краћи разговор, кратка информација.

Разумевање писаног текста

Ученик чита са разумевањем краће писане и илустроване текстове у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Усмено изражавање

Ученик је у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање

У оквиру програмом језичке грађе, ученик пише поруке и кратке текстове.

Интеракција

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Задаци:

Разумевање говора

На крају шестог разреда ученик треба да:

- разуме изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад;
- разуме кратке дијалоге и монолошка излагања (до осам реченица) које наставник исказује природним темпом а који садрже искључиво језичку грађу обрађену током петог и шестог разреда;
- разуме једноставне песме у вези са обрађеном тематиком;

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- савлада технике читања у себи и гласног читања;
- даље упознаје правила графиције и ортографије;
- разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радним листовима;
- разуме смисао краћих писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (око 70 речи);
- издваја основне информације из краћег прилагођеног текста у вези са неком особом или догађајем (ко, где, шта, када, ...).

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- ступа у дијалог, постављањем и одговарањем на питања;
- уз наставников подстицај, представи себе или другог, опише неку ситуацију, слику, лице, предмет;
- рецитије.

Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања;
- поставља једноставна питања, одговара на њих и изражава допадање и недопадање;
- учествује у заједничким активностима и комуникацији на часу – рад у пару, у групу;
- тражи разјашњења када нешто не разуме.

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- даље упознаје правила графиције, ортографије и интерпункције;

- допуњава и пише речи и кратке реченице на основу датог модела;
- пише пригодне честитке, поруке и електронска писма користећи модел;
- пише своје личне податке и податке других особа – име, презиме, адресу;
- прави спискове с различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана, ...)

Знања о језику

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика.

Модул	Циљеви и задаци	Комуникативне функције	Начин остваривања програма	Технике (активности)	Корелација
-------	-----------------	------------------------	----------------------------	----------------------	------------

<p>-Живео одмор</p>	<p>Усвајање основних знања из француског језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима који говоре немачки језик, усвајање норме комуникације у складу са специфичностима немачког језика.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Представљање себе и других 2. Поздрављање 3. Именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева 4. Разумевање и давање једноставних упутстава и команди 5. Постављање и одговарање на питања 6. Молбе и изрази захвалности 7. Примање и давање позива за учешће у игри/групној активности 8. Изражавање допадања и недопадања 9. Изражавање физичких сензација и потреба 10. Именовање активности (у вези са темама) 11. Исказивање просторних односа и величина 12. Давање и тражење информација о себи и другима 13. Тражење и давање обавештења 14. Описивање лица и предмета 15. Изрицање забране и реаговање на забрану 16. Изражавање припадања и поседовања 17. Тражење и давање обавештења о времену и часовнику 	<p>Француски језик се употребљава у добро осмишљеним контекстима у пријатној и опуштеној атмосфери.</p> <p>Говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика.</p> <p>Битно је значење језичке поруке која обавезно мора бити схваћена.</p> <p>Скреће се пажња на значај граматичке прецизности исказа.</p> <p>Знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности.</p> <p>Настава се заснива на социјалној интеракцији: -путем групног или индивидуалног решавања проблема, -потрагом за информацијама из различитих извора, -решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем.</p> <p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Слушање и реаговање на команде наставника или са траке 2. Рад у паровима, малим и великим групама 3. Мануелне активности 4. Вежбе слушања 5. Игре примерене узрасту 6. Певање у групи 7. Класирање и упоређивање 8. Решавање текућих проблема у разреду, договори и мини пројекти 9. Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала 10. Разумевање писаног језика 11. Писмено изражавање 	<p>-Српски језик</p> <p>- е н г л е с к и језик</p> <p>- м у з и ч к а култура</p> <p>-биологија</p> <p>-географија</p> <p>-техничко и информатичко образовање</p> <p>- ф и з и ч к о васпитање</p> <p>- в е р с к а настава</p> <p>- г р а ђ а н с к о васпитање</p>
<p>-Мој свет</p>	<p>Ученик треба да: -разуме изразе које наставник употребљава -разуме краће дијалоге и монолошка излагања -разуме једноставне песме и усмене кратке поруке и реагује на њих -савлада даље технике читања у себи и гласног читања - упозна даље правила граfiје и ортографије - разговетно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје - у десетак реченица представи себе или другог - реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања</p>	<ol style="list-style-type: none"> 17. Тражење и давање обавештења о времену и часовнику 	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>
<p>-Удахни</p>	<p>- поставља једноставна питања и одговара на њих - изражава допадање или</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>
<p>-Ти и ја</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>	<p>Ученик се упућује у законитости усменог и писменог кода и њиховог међусобног</p>

Грамагички садржаји

Ученици треба да разумеју и користе:

1. Презентативе *c'est/ce sont/ce n'est pas/ce ne sont pas; voici/voilà ; il y a/il n'y a pas (de/d')*: *Cest ma soeur. Ce sont mes parents. Cest la ferme de mes grands-parents. Ce sont leurs poules. Ce ne sont pas leurs vaches. Voici Miki, notre chien. Voilà nos chats. Il y a cinq chats, mais il n'y a pas de souris!*

2. Средства која указују на лице:

а) личне заменице у функцији субјекта (и испред глагола који почињу самогласником): *J'habite Hovi Sad. Hous avons des amis en France. Ils ont des jeux de société. Le jeu qu'elles adorent, c'est...*

б) наглашене личне заменици (усамљене): *Qui veut effacer le tableau ? - Moi! Qui a trouvé ce chaton ? - Elles ! Qui ira au supermarché? Pas nous!*

в) личне заменице у функцији директног и индиректног објекта (ненаглашене личне заменице за прво и друго лице): *Tu m'écoutes ?Elles vous connaissent bien. Je te donnerai mon devoir.* (за треће лице): *Tu l'aimes beaucoup? Vous pouvez le dire à Marta? Hous les voyons souvent. Il lui fait des misères, puis il lui donne des bonbons! Je leur écris tous les jours.*

3. Актуализаторе именице (члан - одређени/неодређени/нулти, демонстративе, посесиве, квантификаторе): *Le pays oii nous avons passé nos vacances, c'est la Suisse. Cest un très beau pays. Il y a des lacs et des montagnes. Sur cette photo, c'est mon copain Pierre: il est guide. Ces deux filles sont ses soeurs: Marie est infirmiere, elle a 23 ans; Sophie est étudiante, elle a 20 ans.*

Модалитете реченице: афирмацију, негацију, интерогацију (која садржи афирмацију и негацију, као и потврдни одговор *si*): *ne/n'... pas/personne/jamais/rien, губљење ne/n' у фамилијарном говору): On va au cin ma ce soir. Je t'invite Je ne veu xpas venir avec toi/Je veux pas.... Je n'aime pas tes amis/ J'aime pas... Je ne vois personne... Ils ne font jamais ce que je propose Tu ne veux rien me dire ? Vous tes toujours à ... ? Vous ne devez pas prendre le train de midi? Si! Est-ce que vous connaissez X? Savez-vous ou je peux trouver X, s'il vous plaît? Quand est-ce qu'il revient? Pourquoi partez-vous si tôt?*

- Тотално индиректно питање и индиректни говор (изјавне реченице), са глаголом главне реченице у презенту индикатива (*demander si, dire que, ajouter que, écrire que*): *Elte demande si on peut fermer la fenêtre. Elle dit qu'il fait froid.*

5. Средства за исказивање просторних односа: *ici/là/là-bas; en haut/en bas; à gauche/à droite/en face/tout droit.*

6. Квалификацију

- помоћу компаратива супериорности/инфериорности/једнакости и суперлатива: *Je suis plus fort que toi! Il est moins rapide que sa soeur. Ils sont aussi intelligents que leurs parents. Cest ma meilleure ami. Cest le plus grand musée du monde.*

- помоћу компаративног *comme*: *Je suis comme toi!*

Детерминацију помоћу релативних реченица (релативне заменице *qui, que, où*): *Le village que nous avons visité s'appelle ...; le village qui se trouve au bord du Danube s'appelle...; le village où est né mon père s'appelle....*

7. Средства за исказивање временских

- временске индикаторе *hier, demain, en ce moment/à ce moment-là ; aujourd'hui/ce jour-là,*

- везнике *quand, lorsque* и везички израз *pendant que*.

8. Глаголске начине и времена:

- презент, сложени перфект, имперфект, футур први индикатива, као и перифрастичне конструкције: блиски футур, прогресивни

Додатни рад

За додатни рад се опредељују даровити ученици посебних интересовања за француски језик. Ангажовање ученике неопходно је стимулисати (похвале, награде, интерна такмичења у циљу припреме за општинско, окружно и републичко такмичење које се организује само за ученике осмог разреда) и постепено их уводити у област професионалне оријентације ка ширем пољу делатности које пружа немачки језик.

Допунски рад

Допунски рад се организује за ученике који у редовној настави француског језика не постижу задовољавајуће резултате. Зависно од утврђених недостатака као и узрока заостајања, наставник формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад.

Индивидуални образовни план

Право на ИОП има ученик који при учењу француског језика има потребу за додатном подршком, има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи учења или проблема у понашању и емоционалном развоју), има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или вишеструке сметње или сметње из спектра аутизма), потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини или из других разлога због којих остварује право на подршку у образовању.

Право на ИОП има и ученик који учи француски језик а поседује изузетне способности.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Циљ наставе страног језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Област/тема	Садржај	Трајање. Корелација	Начин и поступак остваривања	Врсте активности
--------------------	----------------	--------------------------------	-------------------------------------	-------------------------

<p>Introduzione</p>	<ul style="list-style-type: none"> - кратак увод у наставни предмет и рад током школске године, изношење предлога и разматрање истих 	<p style="text-align: center;">1</p> <p>- грађанско васпитање</p>	<ul style="list-style-type: none"> - упознавање ученика са циљевима, задацима и програмским садржајем - говор наставника је прилагођен узрасту и нивоу знања ученика - наставник ученицима скреће пажњу на коришћење уџбеника, као извора активности <ul style="list-style-type: none"> - истиче се важност међусобне интеракције међу ученицима, као начина за лакше долажење до решења, боље усвајање новог градива, али и као начина рада који ће се и касније често примењивати 	<ul style="list-style-type: none"> - кроз разноврсне активности (асоцијације, гледање мапе, музику...) деца стичу увид у распрострањеност и неке карактеристике италијанског језика
<p>Unità 1: In bocca al lupo, ragazzi!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - обнављање правила изговора и читања - како се каже? - вежбе слушања и писања - глаголи: essere, avere, esserci - употреба одређеног и неодређеног члана - упознавање града Венеције и области Венето 	<p style="text-align: center;">9</p> <p>- географија</p> <p>- српски језик</p>	<ul style="list-style-type: none"> -упознавање са основним географским обележјима у Италији -подстицање ученика на исказивање сопствених ставова - разговор са ученицима о темама часа - увежбавање глагола кроз писање нових реченица и примера - увођење граматичких садржаја уз корелацију са матерњим језиком - систематизација граматичких садржаја чије је савладавање било предвиђено у преходним разредима - вођење разговора у оквирима предвиђених комуниколоошких и лексичких оквира 	<ul style="list-style-type: none"> - рад у паровима, малим и великим групама - вежбе слушања - вежбе писања - фронтални облик рада - индивидуалне вежбе - писмено изражавање

<p>Unità 2: Andiamo al cinema tridimensionale!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - рад на текстовима - презент извесних глагола - употреба одређеног и неодређеног члана - култура - тражење информација - цивилизацијски елементи 	<p style="text-align: center;">9</p> <ul style="list-style-type: none"> - историја - српски језик 	<ul style="list-style-type: none"> - битно је разумевање суштине текста - вокабулар се усваја уз асоцијацију на неку фотографију, снимак или непосредно окружење - систематизација граматичких садржаја чије је савладавање било предвиђено у преходним разредима - израда домаћих задатака и пројеката (појединачних, у пару и групи) 	<ul style="list-style-type: none"> - читање непознатог текста након слушања - постављање питања - слушање текста и доношење закључака - извођење кратких скичева и дијалога - допуњавање информација уз звучни материјал - домаћи на задату тему
<p>Unità 3 : Sono arrivati i nuovi vicini!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - рад на тексту - провере знања - вежбања - презент неправилних глагола - присвојни придеви у једнини - Марко Поло 	<p style="text-align: center;">7</p> <ul style="list-style-type: none"> - географија - енглески језик 	<ul style="list-style-type: none"> - битно је значење језичке поруке - уџбеници су извори активности и морају бити праћени употребом аутентичног материјала - говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика - подстицање на даље учење истог или другог страног језика, било самостално или на вишем нивоу образовања - решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти. 	<ul style="list-style-type: none"> - одговарање на питања у вези са текстом, тачно/нетачно - рад у паровима, малим и великим Групама - дијалог - прављење постера

<p>Unità 4 :A Carnevale ogni scherzo vale!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - карневал у Венецији . маске и њихова значења - повратни глаголи - присвојни придеви у множини - вежбања - писмени задатак 	<p style="text-align: center;">11</p> <ul style="list-style-type: none"> - историја - ликовна култура 	<ul style="list-style-type: none"> - у пријатној и опуштеној атмосфери ученици се третирају као одговорни, активни, креативни учесници у раду - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике - настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, дечији часописи, проспекти и аудио материјал) - класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...) - кратко одговарање на једноставна питања 	<ul style="list-style-type: none"> - рад у паровима, малим и великим групама - певање у групи - вежбе слушања и повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом - уочавање кључних речи и информација у тексту - проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично) - повезивање текста са сликама/илустрацијама - писање честитки и разгледница
<p>Unità 5 : Voglio un gelato!</p>	<ul style="list-style-type: none"> - рад на тексту - именице - придеви и слагање придева са именицом - острво Мурано 	<p style="text-align: center;">7</p> <ul style="list-style-type: none"> - српски језик - енглески језик 	<ul style="list-style-type: none"> - укључивање у разговор што већег броја ученика - наставник мора бити сигуран да јесхваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе - за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто - корелација са историјом, географијом - развој свести о прихватању културолошких разлика - опис ситуација, слика, предмета, животиња 	<ul style="list-style-type: none"> - рад у паровима, малим и великим групама - допуњавање табеле на основу прочитаног текста - проналажење недостајуће речи - повезивање текста са сликама/илустрацијама - одговарање на питања на основу претходног слушања - издавање команди и наредби

<p>Unità 6 : Facciamo le decorazioni di Pasqua!</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Ускрс у Италији - празници и обичаји - вежбања - футур и његова употреба (правилни глаголи) - директне заменице 	<p style="text-align: center;">9</p> <ul style="list-style-type: none"> - народна традиција - српски језик - грађанско васпитање 	<ul style="list-style-type: none"> - истиче се важност међусобне интеракције међу ученицима, као начина за лакше долажење до решења, боље усвајање новог градива - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери - уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...) - стицање позитивног односа према сопственом језику и културном наслеђу, као и према другим језицима и културама, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, - стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. 	<ul style="list-style-type: none"> - давање одговора на питања након слушања - игре примерене узрасту - повезивање појмова у радној свесци - проналажење недостајуће речи - говорне вежбе уз употребу нових граматичких структура - презентације у пару - израда квиза у пару - цртеж појмова (сликовни диктат)
<p>Unità 7 : Sul campo da tennis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - рад на тексту - спорт и његов значај - императив - редни бројеви од 11 до 20 - партитивни члам - венецијанска кухиња 	<p style="text-align: center;">8</p> <ul style="list-style-type: none"> - математика - физичко васпитање 	<ul style="list-style-type: none"> - говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика - настава се заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, дечији часописи, проспекти и аудио материјал) - уџбеници су извори активности и морају бити праћени употребом аутентичних материјала - вежбе испуњавања команди и заповести, дозвола, изрицања забрана 	<ul style="list-style-type: none"> - цртање по диктату, израда сликовног речника - заједничко прављење илустрованих и писаних материјала: извештај/дневник са путовања - игра улога - квиз

Unità 8 Quanto è bella l'estate!	- писмени задатак - годишња доба - прошло време (употреба помоћних глагола) - систематизација градива	11 - српски језик - енглески језик - претходно научено градиво	- писмени задаци се раде у учионици у пријатном простору и опуштеној и подстицајној атмосфери - увежбавање изражавања у прошлом времену - ученици знају да размене краће дијалоге са неколико реплика	- писмена провера обезбеђује напредовање ученика у складу са оперативним задацима и квалитет и ефикасност наставе, развијање самопоуздања
---	--	--	---	---

ШПАНСКИ ЈЕЗИК

Недељни број часова: 2

Годишњи број часова: 72

Циљ наставе страног језика је усвајање основних знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме комуникације у складу са специфичностима енглеског језика.

Ученик треба да:

- разуме и реагује на усмени текст у вези са ситуацијама, темама и комуникативним функцијама
- чита са разумевањем писане и илустроване текстове узвези са темама
- у писаној форми се изражава у вези са предвиђеним темама и ситуацијама
- остварује комуникацију са саговорником у вези са предвиђеним темама и ситуацијама
- препознаје језичке структуре и правилно их употребљава у комуникативној ситуацији

Област/тема	Садржај	Корелација	Трајање	Начин и поступак остваривања	Врсте активности
-------------	---------	------------	---------	------------------------------	------------------

Unidad 0: El día a día	- обнављање градива 5. разреда	-српски језик -музичко	6	- упознавање ученика са циљевима, задацима и програмским садржајем за 6. разред - говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика	-кроз низ практичних вежби обнавља се градиво (слушање, повезивање, допуњавање, разврставање) -рад у пару, мањим групама
Unidad 1: ¡Cuántas cosas!	-описивање и поређење предмета -para qué/para -компарација -показне заменице -заменице правог/неправог објекта -предмети у кући/учионици -описни придеви -бројеви (100-900) -текст: Дан за маму	-српски језик -енглески језик	13	- наставник ученицима скреће пажњу и упућује их на значај граматичке прецизности исказа - наставник упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа - за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто	- рад у паровима, малим и великим групама - вежбе слушања - писање краћих текстова - увежбавање изговора -"превођење" исказа у гест и геста у исказ -текст песме као наставно средство

<p>Unidad 2: ¿Qué tiempo va a hacer?</p>	<p>-исказати планове,потребу, обавезу, дати савет -причати о времену -hay que, tener que, deber + infinitivo -годишња доба и месеци</p>	<p>-српски језик -енглески језик -географија</p>	<p>10</p>	<p>- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто - битно је значење језичке поруке - истиче се важност међусобне интеракције међу ученицима, као начина за лакше долажење до решења, боље усвајање новог градива</p>	<p>- вежбе слушања и повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, допуњавање - уочавање кључних речи и информација у тексту - одговарање на питања у вези са текстом, тачно/нетачно -мануелне активности(израда паноа у вези са временом)</p>
<p>Unidad 3: Hoy he estudiado mucho</p>	<p>-el pretérito perfecto -присвојни придеви -прилошке одредбе за pretérito perfecto -средства комуникације, штампа -текст: Мој познати комшија</p>	<p>-српски језик -енглески језик</p>	<p>7</p>	<p>- за увођење новог лексичког материјала користе се познате граматичке структуре и обрнуто - битно је значење језичке поруке - уџбеници су извори активности и морају бити праћени употребом аутентичног материјала - говор наставника прилагођен је узрасту и знањима ученика</p>	<p>-- рад у паровима, малим и великим групама - уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско</p>

<p>Unidad 4: Lo pasé muy bien</p>	<p>- el pretérito indefinido, грађење и употреба -прилошке одредбе за pretérito indefinido -путовања и одмори -туризам у Шпанији</p>	<p>-српски језик -енглески језик -географија -музичко</p>	<p>9</p>	<p>- знања ученика мере се јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник - наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја - циљни језик употребљава се у учионици у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике, у пријатној и опуштеној атмосфери - ученици се третирају као одговорни, активни, креативни учесници у друштвеном чину</p>	<p>време, лице...) -игре примерене узрасту -игра улога -мануална активност (прављење презентација о шпанским туристичким местина) - слушање и реаговање на команде наставника или са траке - корелација са енглеским језиком - одговарање на питања у вези са текстом, тачно/нетачно</p>
<p>Unidad 5: ¿Dígame?</p>	<p>- разговор телефоном -давање наредби и упутстава -¿Cuánto cuesta? -Ser/estar -императив</p>	<p>-српски језик</p>	<p>11</p>	<p>- наставник мора бити сигуран да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе - ученици се третирају као одговорни, активни, креативни учесници у друштвеном чину</p>	<p>- рад у паровима, малим и великим групама - вежбе слушања и повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом - уочавање кључних речи и информација у тексту - повезивање текста са сликама/илустрацијама</p>

<p>Unidad 6: Eran otros tiempos</p>	<p>-описивање обичаја, догађаја, особа, животиња и предмета у прошлости -исказивање мишљења, слагања/ неслагања, узрока -el pretérito imperfecto: грађење и употреба, прилошке одредбе -¿Por qué?/porque -врсте личности -предрасуде</p>	<p>-српски језик -енглески језик -музичко</p>	<p>10</p>	<p>- учионица постаје простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан - рад у учионици спроводи се путем индивидуалног или групног решавања проблема - рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад</p>	<p>-пројекат на тему имперфекта (групни рад) - понављање после траке како би се што боље савладала интонација - игре примерене узрасту - повезивање појмова у радној свесци - проналажење недостајуће речи - говорне вежбе уз употребу нових граматичких структура</p>
<p>Exámenes escritos</p>		<p>-унутар предмета</p>	<p>6</p>	<p>- писмени задаци се раде у учионици у пријатном простору и опуштеној и подстицајној атмосфери</p>	<p>- писмена провера обезбеђује напредовање ученика у складу са оперативним задацима и квалитет и ефикасност наставе</p>

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Недељни број часова: 1

Укупно за школску годину: 36

Циљ наставе изборног предмета чувари природе јесте развијање пожељног понашања у складу са принципима одрживости, етичности и права

будућих генерација на очувану животну средину, природу и биодиверзитет.

Задаци:

- развијање образовања за заштиту животне средине
- развијање вредности, стегова, вештина и понашања у складу са одрживим развојем
- развијање здравог односа према себи и другима
- на основу стечених знања изабрати квалитетне и здраве стилове живота
- примењивање рационалног коришћења природних ресурса
- стицање способност за уочавање формулисање, анализирање и решавање проблема
- развијање радозналости, активно учествовање и одговорност
- развијање свести о личном ангажовању у заштити и очувању животне средине

Садржај Програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
		Активност ученика	Активност наставника			
Одрживост, животна средина и утицај човека	4(2+1+1)	слушају, причају, посматрају, закључују	-подстиче на размишљање о одрживости и животној средини -развија радозналост	-фронтални - индивидуални -групни	-да ученици примењују образовање за заштиту и одрживост животне средине	Чувари природе: Положај и улога човека у природи Биологија: Увод
Одговоран однос према одрживости животне средине	11(3+4+4)	слушају, причају, закључују, демонстрирају	-подстиче на размишљање о природним богатствима и одговорности -развија радозналост и одговорност	-фронтални - индивидуални -групни	-да развијају вредности, ставове, вештине и понашање у складу са одрживим развојем	Чувари природе: Извори и последице загађења животне средине Чувари природе: Положај и улога човека у природи Ликовна култура: Облик

<p>Одговоран однос према здрављу</p>	<p>6(2+2+2)</p>	<p>слушају, причају, посматрају, заључују, демонстрирају</p>	<p>-подстиче на размишљање о изворима и последицама загађења животне средине -развија радозналост и одговорност и свест о очувању здравља</p>	<p>-фронтални - индивидуални -групни</p>	<p>-да знају да на основу стечених знања препознају и изаберу квалитетан и здрав стил живота</p>	<p>Чувари природе: Положај и улога човека у природи Здравствено васпитање:Одговоран однос према здрављу</p>
<p>Одговоран однос према животињама</p>	<p>7(3+1+3)</p>	<p>слушају, причају, посматрају, заључују, демонстрирају</p>	<p>-подстиче на размишљање о односу према животињама -развија радозналост и здрав однос према животињама</p>	<p>-фронтални - индивидуални -групни</p>	<p>-да поседују развијену свест о личном ангажовању у заштити животиња</p>	<p>Чувари природе: Биодиверзитет-биолошка разноврсност Биологија: Угроженост и заштита животиња</p>
<p>Одговоран однос према разноврсности живог света</p>	<p>8(2+2+4)</p>	<p>слушају, причају, посматрају, заључују, демонстрирају</p>	<p>-подстиче на размишљање о разноврсности живог света -развија одговорност и свест о очувању биодиверзитета</p>	<p>-фронтални - индивидуални -групни</p>	<p>-да поседују потребу за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине, природе и биодиверзитета -да поседују иницијативу за активно учествовање</p>	<p>Чувари природе: Биодиверзитет-биолошка разноврсност Биологија: Разноврсност биљака, значај и заштита Биологија: Увод</p>

Начин остваривања програма (методе и технике)

Програмски садржаји, поред основног теоријског приступа, поседују и активан који је усмерен ка практичној реализацији ван учионице и ка изради малих пројеката. Овако конципиран програм, пружа могућност за креативан начин реализације према могућностима школе. Применом различитих метода (вербалне, текстуалне, демонстративне, илустративне) наставник усмерава интересовања и креативност ученика у покушају да самостално објасне узроке и последице човековог дејства на животну средину. Наставник усмерава ученике за учествовање на наградним конкурсима, такмичењима и радионицама које организује Покрет горана Србије.

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ

Недељни фонд часова: 2

Годишњи фонд часова: 36

Садржај програма	Број часова	Активности ученика у образовно-васпитном раду	Активности наставника у образовно-васпитном раду	Начин и поступци остваривања програма	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелација
Увод	2	-Активно слушање -Учешће у разговору -Гледања илустрација	Објашњава, сугерише, мотивише, подстиче	-наративна -илустративна -дијалогска	-Разумевање појма прошлости -уознавање начина проучавања прошлости -примењивање временских одредница	-Географија -Српски језик -Ликовна култура - Музичка култура -Верска настава

<p>Европа и Средоземље У раном средњем веку</p>	<p>5</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Истраживање -Илустровање -Упоредивање -Закључивање 	<p>Објашњава, наводи, сугерише, анализира, усмерава, подстиче</p>	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -илустративна -дијалогска -текстуална -истраживачка -рад у пару -рад у групи 	<ul style="list-style-type: none"> -Разумевање временског оквира Средњег века -Схватање промена начина живота људи током развоја -Улога човековог ума у развоју цивилизације 	<ul style="list-style-type: none"> -Географија -Српски језик -Ликовна култура - Музичка култура -Верска настава
<p>Срби и њихово Окружење у раном Средњем веку</p>	<p>8</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Истраживање -Читање историјских извора -Илустровање -Анализа документарног филма -Закључивање 	<p>Објашњава, наводи, сугерише, анализира, поставља проблем, упућује на изворе</p>	<ul style="list-style-type: none"> -наративна -дијалогска -демонстративна -илустративна -текстуална -истраживачка -рад у групи -рад у пару 	<ul style="list-style-type: none"> -Разумевање прапостојбине Словена -Сазнања о њиховом начину живота и односи са другим народима -Разумевање историјских извора 	<ul style="list-style-type: none"> -Географија -Српски језик -Ликовна култура - Музичка култура -Верска настава
<p>Европа у позном сред. веку</p>	<p>8</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Активно слушање -Истраживање -Анализа филма -Анализа текста -Закључивање -Упоредивање 	<p>Објашњава, поставља проблем, подстиче, упућује на изворе, сугерише, анализира</p>	<ul style="list-style-type: none"> -дијалогска -демонстративна -наративна -илустративна -текстуална -истраживачка -рад у групи и пару 	<ul style="list-style-type: none"> -сазнања о животи сваке друштвене класе средњем веку на подручјима где живе срби, њихови суседи и остали европски народи 	<ul style="list-style-type: none"> -Географија -Српски језик -Ликовна култура - Музичка култура -Верска настава

Српски народ и њихови суседи у позном сред. веку	8	-Активно слушање -Истраживање -Читање и анализа историјских извора -Илустровање -Упоредивање -Закључивање	Објашњава, наводи, сугерише, анализира, мотивише, проверава, упућује на изворе, поставља проблем	-демонстративна -илустративна -дијалогска -наративна -текстуална -истраживачка -рад у групи и пару	-сазнања о животи сваке друштвене класе средњем веку на подручјима где живе срби, њихови суседи и остали европски народи	-Географија -Српски језик -Ликовна култура -Музичка култура -Верска настава
Српске земље и њихово окружење у доба османлијских освајања	6	Активно слушање -Истраживање -Читање историјских извора -Илустровање -Анализа документарног филма -Закључивање	Објашњава, наводи, сугерише, анализира, мотивише, проверава, упућује на изворе, поставља проблем	наративна -дијалогска -демонстративна -илустративна -текстуална -истраживачка -рад у групи -рад у пару	-сазнања о животи сваке друштвене класе средњем веку на подручјима где живе срби, њихови суседи и остали европски народи, Као и промена начина живота у време турских освајања живота	-Географија -Српски језик -Ликовна култура -Музичка култура -Верска настава

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ, ВАЈАЊЕ

Недељни фонд часова: 1

Годишњи фонд часова: 36

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената

- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;
- стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве;
- омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим и у делима различитих подручја уметности;
- развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- развијају ликовно-естетски сензибилитет за спонтани ритам бојених мрља, линија, текстуру, светлину, боју и чулну осетљивост и осећајност за визуелно споразумевање и свет уобразиље у ликовним делима;
- покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло-тамно, облик-боја, простор, композиција;
- посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности;
- развијају љубав према ликовном наслеђу;
- се оспособе за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја и тако развију интересовање за оплемењивање и заштиту природе и смисао за унапређивање културе живљења;
- развијају свест да ће знања користити у даљој професионалној оријентацији и унапређивању опште културе.
- развијају стваралачки однос према околини и веће компетенције визуелног мишљења;
- развијају осетљивост за проблеме у коришћењу ликовно-техничких средстава.

Структура:

1. Садржаји програма
2. Креативност
3. Медијуми

Р.б	Наставна тема	Укупан број часова	Број часова обраде	Број часова вежбе
1.	Цртање	12	5	7
2.	Сликање	12	7	5
3.	Вајање	12	6	6

Садржај Програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду		Начини и поступци остваривања рада	Циљеви и задаци садржаја програма	Корелације
		Ученика	Наставника			
ЦРТАЊЕ	10(4+6)	Уочава сазнаје разликује примењује	-предентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - оспособљава ученика за артикулисано ликовно изражавање	вербални, демонстративни , практични рад и радионица	Развијање способности уочавања, препознавања и стварања различитих квалитета линија. Поступно развијање визуелног меморисања и предочавања. Проширивање искуства у коришћењу средстава и материјала. Оспособљавање за представљање простора путем линеарне перспективе. Развијање способности правилног уочавања пропорција. Развијање способности обликовања, конструисања и комбинаторике. Проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу средстава и материјала ликовног изражавања и обликовања.	Музичко, географија, енглески језик, српски језик, историја, математика, физика, техничко

СЛИКАЊЕ	20(10+10)	уочава именује разликује упоређује примењује	-предентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање способности уочавања, препознавања и стварања различитих квалитета линија.	вербални, демонстративни практични рад и радионица	Развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства; Развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење; Развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави	Музичко, географија, енглески језик, српски језик, историја, математика, физика, техничко
ВАЈАЊЕ	24(14+10)	Уочава сазнаје именује разликује упоређује представља примењује	-предентује -усмерава ученика -подстиче на размишљање - Развијање свести о облику. упознавање њихових својстава.	вербални, демонстративни , практични рад и радионица	поступно развијање способности ученика за визуелно памћење и предочавање. Развијање свести о облику. Упознавање са основама архитектуре, урбанизма и дизајна. Развијање сензибилитета за природне облике. Поступно развијање визуелног меморисања и предочавања. Проширивање искуства у коришћењу средстава и материјала. Развијање способности правилног уочавања пропорција. Развијање способности обликовања, конструисања и комбинаторике. Проширивање сазнања и искуства ученика у коришћењу средстава и материјала ликовног изражавања и обликовања.	Музичко, географија, енглески језик, српски језик, историја, математика, физика, техничко

ОБРАЗОВНИ СТАНДАРДИ

НАЗИВ ОБЛАСТИ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО	
	Довољан 2	Добар 3	Врло добар 4	Одличан 5
Цртање	изводи дводимензионалне и тродимензионалне радове користећи основне медије, материјале и технике (цртање, сликање, вајање) визуелних уметности да би изразио одређени садржај	познаје и користи основне изражајне могућности класичних и савремених медија, материјала и техника визуелних уметности • одабира адекватан садржај да би изразио неку идеју или став	познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности • изводи радове са одређеном намером, користећи основне ликовне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат • одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју идеју облик...) из визуелних уметности када образлаже свој рад и радове других	познаје и користи различите изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала визуелних уметности • изводи радове са одређеном намером, користећи основне ликовне елементе и принципе да би постигао одређени ефекат • одабира адекватна средства (медиј, материјал, технику, поступак) помоћу којих ће на најбољи начин реализовати своју идеју принципе да би постигао одређени ефекат

Сликање	описује свој рад и радове других (нпр. исказује утисак, описује садржај...)	образлаже свој рад и радове других (нпр. наводи садржај, тему, карактеристике технике...) • познаје и користи основне стручне термине и појмове везане за технике, елементе и садржаје (теме и мотиви) визуелних уметности	уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других • користи стручне термине и појмове (нпр. текстура, ритам, контраст...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других	уочава међусобну повезаност елемената, принципа и садржаја на свом раду и на радовима других • користи стручне термине и појмове (нпр. текстура, ритам, контраст...) из визуелних уметности (примерене узрасту и садржају) када образлаже свој рад и радове других
Вајање	описује сличности и разлике које уочава на уметничким радовима из различитих земаља, култура и периода • зна важне споменике културе у својој средини	препознаје одабрана уметничка дела у оквиру њиховог историјског и друштвеног контекста • истражује поступке, технике, садржаје радова уметника и користи их као подстицај у свом раду	тумачи одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) • проучава уметничка дела, истражује и анализира поступке, технике, садржаје и користи их као подстицај у свом стваралачком раду • разуме да су уметничка дела одраз времена и места у коме настају	тумачи одабрана уметничка дела у односу на време настанка и према културној припадности (описује основне карактеристике, намеру уметника...) • проучава уметничка дела, истражује и анализира поступке, технике, садржаје и користи их као подстицај у свом стваралачком раду • разуме да су уметничка дела одраз времена и места у коме настају

ХОР И ОРКЕСТАР

Недељни број часова : 1

Укупно за школску годину : 36

Учешћем у хору млада личност сагледава вредности заједничког рада у подстицању одређеног уметничког задатка. Хор је најмасовнији вид колективног музицирања у основној школи и од његовог рада зависи углед школе. Од учесника хора се захтева јединствени приступ и рад свих ученика.

Хорско певање може бити :

- одељенско хорско певање
- разредно хорско певање
- хорско певање старијих разреда

Певање у хору има образовни и васпитни циљ. Образовни циљ обухвата развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности, учвршћивање интонације. Васпитни циљ обухвата развијање осећања припадности колективу, развијање естетских осећања, комуникацију са другим члановима хора.

За овај рад веома је битно да се поштују основна начела вођења хора ради успешног израђивања и усавршавања хорског певања.

- прво и основно начело је музикалност и слух
- други елеменат је дисциплина у погледу увежбавања хорских песама и извођења
- треће начело је способност одабирања композиција према узрасту, музикалним способностима, менталитету и темпераменту деоница. При том вашну улогу игра и поднебље у којем се деца развијају.

У репертоар песама увек уносити нове композиције а обнављати и оне које саставу хора највише одговарају. Одабирање песама увек зависи од гласовних могућности и музикалности заинтересованих ученика. Тај посао мора да се обавља сваке године.

Разговор са хором о репертоару за предстојећу школску годину, значи да деца учествују у одабирању са наставником, преслушају песме и дају своје мишљење. Врло је важна и субјективна позиција ученика у раду и развијање демократичности као важног васпитног фактора, уз уважавање њиховог мишљења и критичког става.

У току школске године потребно је са хором извести најмање десет композиција.

У репертоар песама увек уносити нове композиције а обнављати и оне које саставу хора највише одговарају. Одабирање песама увек зависи од гласовних могућности и музикалности заинтересованих ученика. Тај посао мора да се обавља сваке године.

Разговор са хором о репертоару за предстојећу школску годину, значи да деца учествују у одабирању са наставником, преслушају песме и дају своје мишљење. Врло је важна и субјективна позиција ученика у раду и развијање демократичности као важног васпитног фактора, уз уважавање њиховог мишљења и критичког става.

У току школске године потребно је са хором извести најмање десет композиција.

Циљ и задаци

Општи циљ наставе изборног предмета *хор и оркестар* је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других. Остали циљеви и задаци су:

- да код ученика развија музичке способности и жељу за активним музицирањем/певањем и суделовањем у школским ансамблима;
- да подстиче креативне способности ученика и смисао за колективно музицирање;
- да развија навике слушања музике, подстиче доживљај и оспособљеност за разумевање музичких порука;

да подстиче стваралачко

- да развија критичко мишљење
- да подстиче стваралачко ангажовање у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)

Садржаји програма Извођење музике	Корелација
а) <i>Певање песама</i> (учење по слуху и учење песме са нотног текста) различитог садржаја и расположења традиционалне и уметничке музике, које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. Пожељно је повезивање садржаја песама са садржајима осталих наставних предмета уколико је могуће (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...).	
б) <i>Свирање</i>	Српски језик
- Свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху и нотног текста на инструментима Орфовог инструментарија.	историја
- На основу искуства у извођењу музике, препознати свирати делове песама.	Српски језик
в) <i>Основе музичке писмености</i>	
Кроз обраду песама информативно стећи појам це-дур и а-мол лествице, разлике између дура и мола, појам предзнака - повисилица, појам узмах и предтакт, такт 6/8, шеснаестина ноте у групи.	

СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ

Слушање вокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора, уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.

У слушаним примерима препознати различите тонске боје (гласове и инструменте), различит темпо, динамичке разлике, различита расположења на основу изражајних елемената, као и композицију коју су слушали, а на основу карактеристичног одломка.

Оспособљавати ученике да уоче вредности и улогу музике у свакодневном

СТВАРАЊЕ МУЗИКЕ

Ритмичким и звучним ефектима креирање пратње за песме, стихова, користећи при том различите изворе звука.

Креирање покрета уз музику коју певају или слушају ученици.

Смишљање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених двотактних мотива.

Импровизација мелодије на задани текст.

Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментарија.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

У програму изборног предмета истакнуто место има слушање музичких дела и активно музицирање (певање и свирање). Основе музичке писмености и музичко-теоретски појмови у оваквом приступу планирани су у функцији бољег разумевања музике и музичког дела.

Основни принцип у остваривању циљева и задатака треба да буде активно учешће ученика на часу. При томе треба обухватити сва подручја предвиђена за тај разред и комбиновати разне методе у настави. Час посвећен само једном подручју и извођен само једном методом не може бити ни користан ни занимљив за ученике, што води ка осиромашивању садржаја и смисла предмета.

Настава изборног предмета остварује се кроз:

певање, свирање и основе музичке писмености;

слушање музике;

дечје музичко стваралаштво.

Групним и појединачним певањем или свирањем развија се способност ученика да активно учествују у музичком животу своје средине.

Полазна опредељења при конципирању програма изборног предмета

Слушање музике

Стицање искуства у слушном разликовању звучних боја (људски гласови, музички инструменти).

Навикавање ученика на пажљиво слушање музике.

Подстицање изражавања ученика о слушаном делу.

Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва.

Певање песама по слуху и са нотног текста, увођење у основе музичке писмености

Народне песме и игре; обичајне песме.

Дечје песме.

Утврђивање музичког речника у вези са јачином (p, mp, f, mf), брзином (adagio, andante, moderato, allegro) и постепеним динамичким прелазима из тишег у јаче и обрнуто (crescendo, decrescendo).

Савлађивање тонских висина.

Усвајање музичког писма и појмова: шеснаестина нота у групи, такт 6/8, а-мол лествица (природна и хармонска), појам предзнака - повисилица, узмах и предтакт.

Свирање и певање песама у функцији овладавања музичке писмености.

Историја, развој музичких праваца кроз векове и периоде повезане са историјским догађајима

Разредни хор обухвата сва одељења истог разреда у школи.

Могу се основати:

- групе певача вокалних солиста;
- групе солиста инструменталиста, са којима се увежбавају соло песме, мали комади, дуети, терцети, квартети и мали камерни инструментални састави;
- група љубитеља слушања музике - који ће слушати разна музичка извођења у школи или ван ње (концерте, радио и телевизијске емисије, музичке филмове и др.);
- група младих композитора, са којима се ради на развијању музичке креативности;
- група младих етномузиколога, који ће прикупљати мало познате, или готово заборављене, песме средине у којој живе.;

Врсте активности које је могуће основати у школи, у односу на способности и интересовања ученика, одређене су интересовањем ученика.

Настава оркестра се одвија у групи до четири ученика, односно од пет до девет ученика када се ради о блок флаутама, тамбурама, мандолинама или Орфовом инструменту.

Да би се реализовао програм изборног предмета, користе се одговарајући уџбеници, приручници и збирке за поједине инструменте, као и дела (у оригиналном облику).

Ученици приказују своја индивидуална и групна достигнућа из изборног наставног предмета на школским и другим приредбама и такмичењима.

ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН

Право на ИОП има ученик који при учењу има потребу за додатном подршком, има тешкоће у учењу (због специфичних сметњи учења или проблема у понашању и емоционалном развоју), има сметње у развоју или инвалидитет (телесне, моторичке, чулне, интелектуалне или вишеструке сметње или сметње из спектра аутизма), потиче, односно живи у социјално нестимулативној средини или из других разлога због којих остварује право на подршку у образовању.

Право на ИОП има и ученик који поседује изузетне способности из једног или више наставних предмета.

ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА

ПРОГРАМ РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА 6. РАЗРЕДА

ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ 6. РАЗРЕДА

ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ 6. РАЗРЕДА			
Време реализације	Активности/теме	Начин реализације	Носиоци реализације
септембар	<ul style="list-style-type: none"> -Неопходне информације на почетку школске године: распоред смена, распоред часова, превоз ученика, уџбеници, прибор... -Упознавање ученика са правилима понашања у школи -Помоћ ученицима при избору понуђених ваннаставних активности у школи. - „Зашто и како учимо?“ - радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор -дискусија 	<ul style="list-style-type: none"> -одељењски старешина -ученици - стручни сарадници
октобар	<ul style="list-style-type: none"> -Обележавање Дана здраве хране - Месец књиге - сарадња са Градском библиотеком - „Шта је све насилно понашање?“ - Анализа успеха и дисциплине на крају првог класификационог периода 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор -дискусија - радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -одељењски старешина - стручни сарадници, чланови Тима за заштиту ученика од занемаривања

новембар	<ul style="list-style-type: none"> - обележавање Дана толеранције - Брига о здравственом стању и физичком развоју ученика - „Зауставимо електронско насиље“ 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор -радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -одељењски старешина -ученици -стручни сарадник
Децембар	<ul style="list-style-type: none"> - „Права и обавезе ученика“ - Разрешавање конкретних проблема ученика из одељења - приказивање прилагођеног филма о насиљу - Понашање на свечаностима, прославама, приредбама - „Лепота различитости“ - толеранција, радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор -дискусија - радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -одељењски старешина -ученици
јануар	<ul style="list-style-type: none"> -Светосавска прослава – помоћ у припреми и реализацији -Евиденција изостанака, анализа успеха ученика и дисциплине на крају полугодишта 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор - радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -одељењски старешина -ученици
фебруар	<ul style="list-style-type: none"> -обележавање Дана безбедног Интернета 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор - едукативна радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -ученици -стручни сарадник -одељењски старешина
март	<ul style="list-style-type: none"> - развијање толеранције код ученика -Међувршњачко насиље -упућивање у начине реаговања на појаву насиља у школи -Квалитет живљења – општа и здравствена култура 	<ul style="list-style-type: none"> -едукативна радионица -разговор 	<ul style="list-style-type: none"> -ученици -одељењски старшина -стручни сарадник

април	<ul style="list-style-type: none"> - „Права детета“ - конструктивно решавање сукоба-понашање у заједници - понашање на скуповима 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор -дискусија -радионица 	<ul style="list-style-type: none"> -одељењски старешина -стручни сарадник
мај	<ul style="list-style-type: none"> - припреме за обележавање Дана заштите животне средине -Учешће у прослави Дана школе -Организовање екскурзије – припрема и реализација - обележавање Светског дана борбе против пушења 	<ul style="list-style-type: none"> -разговор 	<ul style="list-style-type: none"> - ученици -одељењски старешина
јун	Анализа успеха ученика	- разговор	<ul style="list-style-type: none"> - Ученици - одељењски старешина

ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА РОДИТЕЉСКИХ САСТАНАКА 6. РАЗРЕДА

ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА РОДИТЕЉСКИХ САСТАНАКА 6. РАЗРЕДА			
Време реализације	Активности/теме	Начин реализације	Носиоци реализације

септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Утврђивање Програма и Плана рада са родитељима - Информисање родитеља о условима живота и рада у школи, упознавање са тимовима и њиховим функцијама у школи - Избор новог члана Савета родитеља - Подстицање родитеља на индивидуалне контакте са одељењским старешином и наставницима 	- разговор	<ul style="list-style-type: none"> - родитељи - одељењски старешина
новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Информисање родитеља о резултатима учења и понашања ученика у протеклом периоду - Прикупљање података неопходних за сарадњу - Организовање заједничких разговора са педагогом, предметним наставницима и родитељима – по потреби - Информисање родитеља о важним активностима школе 	- разговор	<ul style="list-style-type: none"> - родитељи - ученици - одељењски старешина - педагог - предметни наставници
јануар	<ul style="list-style-type: none"> - Информисање родитеља о општем и појединачном успеху и понашању ученика на крају I полугодишта - Похвале, награде и васпитно-дисциплинске мере - Подела ђачких књижица 	- разговор	<ul style="list-style-type: none"> - родитељи - ученици - одељењски старешина
април	<ul style="list-style-type: none"> - Информисање родитеља о резултатима учења и понашањ ученика у протеклом периоду - Проблеми учења и рада, обавеза ученика, радно васпитање - Информисање родитеља о важним активностима школе 	- разговор	<ul style="list-style-type: none"> - родитељи - одељењски старешина

јун	<ul style="list-style-type: none"> - Информисање родитеља о општем и појединачном успеху и понашању ученика на крају школске године - Похвале, награде и васпитно-дисциплинске мере - Подела сведочанстава и ђачких књижица - Анализа сарадње у овој школској години и предлагање тема за наредну школску годину 	- разговор	<ul style="list-style-type: none"> - родитељи - ученици - одељењски старешина
------------	--	------------	--

ПЛАН ЕКСКУРЗИЈЕ

Дестинација	Образовно васпитни циљеви и задаци	Садржај којима се образовно васпитни циљеви и задаци остварују	Носиоци предвиђених садржаја активности	Трајање	Времетрајање	Посете културно историјским споменицима и музејима	Структура смештаја и начин услуживања оброка
-------------	------------------------------------	--	---	---------	--------------	--	--

<p>Први дан: Пожега - Ваљево – Фрушка Гора Сремски Карловци – Петроварадин – Нови Сад</p> <p>Други дан: Нови Сад (Природњачки музеј, центар града)- Фрушка Гора (манастир Хопово) – Шабач (мишар, Парк науке) – Ваљево – Пожега</p>	<p>– продубљивање, проширивање и обогаћивање знања и искустава ученика</p> <p>– повезивање и примењивање знања и умења</p> <p>– развијање љубави према отаџбини, њеној историји, култури и природним лепотама, неговање позитивног односа према свим њеним грађанима и њиховим националним, културним, етичким и естетским вредностима</p> <p>– неговање солидарности, хуманизма, другарства и осећаја заједништва</p> <p>– успостављање непосреднијих односа између наставника и ученика и ученика међусобно</p> <p>– упознавање с начином живота и рада људи појединих крајева</p> <p>– подстицање самосталности ученика и одговорности за сопствено понашање</p> <p>– развијање способности оријентације у простору</p>	<p>Уочавање облика рељефа и природно- географских одлика Србије. Посматрање карактеристичних биљака и животиња (Природњачки музеј). Упознавање с прошлошћу и културном баштином завичаја и отаџбине (обилазак музеја, културно- историјских споменика...)</p>	<p>Разредно веће 6. разреда (одељњске старешине) и туристичка агенција</p>	<p>2 дана</p>	<p>мај</p>	<p>- Фрушка Гора (манастири Крушедол и Хопово) - Сремски Карловци (Патријаршијски двор, Карловачка гимназија, Богословска школа) - Нови Сад (Природњачки музеј, обилазак центра града) - Шабач (Мишар, Парк науке) - Ваљево (Тешњар)</p>	<p>- Хотели са три звезде, - дискотека - смештај у двокреветним и трокреветним собама - први дан – вечера - други дан – доручак и ручак (или други дан за ручак ученицима спаковати ланч пакет)</p>
---	--	---	--	---------------	------------	--	---

Време реализације: месец мај